

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Katedra politologie

Verejná diplomacia Číny v Latinskej Amerike

Diplomová práce

Autorka: Bc. Kristína Márová

Studijní program: N6701 Politologie

Studijní obor: Politologie – latinskoamerická studia

Vedoucí práce: Mgr. Stanislav Myšička, PhD.

Hradec Králové, 2023

Zadání diplomové práce

Autor: Kristína Márová

Studium: F20NP0029

Studijní program: N6701 Politologie

Studijní obor: Politologie - latinskoamerická studia

Název diplomové práce: **Verejná diplomacie Číny v Latinskej Amerike**

Název diplomové práce AJ: China's public diplomacy in Latin America

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Diplomová práce ako už z názvu vyplýva pojednáva o úlohe verejnej diplomacie Číny v latinskoamerickom kontexte. Verejná diplomacia je silne prítomná v čínskom strategickom programe zahraničnej politiky, pričom jej cieľom je podpora budovania a udržiavanie čínskej mäkkej moci. V reflexii na aktuálne dianie sa budeme hlbšie orientovať na jednu z úrovní verejnej diplomacie a tým je každodenná komunikácia so zahraničným publikom v digitálnej rovine. Cieľom práce tak bude zistiť ako sa prejavujú aktivity čínskej verejnej digitálnej diplomacie v Latinskej Amerike a to konkrétne analýzou komunikácie čínskych zastupiteľstiev v Latinskej Amerike na sociálnej sieti Twitter a ich porovnaním. Čínske aktivity spadajúce do digitálnej verejnej diplomacie zároveň zasadíme do kontextu celkovej stratégie verejnej diplomacie Číny v Latinskej Amerike. Z pohľadu metodológie bude využívaná obsahová analýza doplnená o komparatívnu metódu porovnávajúca jednotlivé štáty v regióne. Za skúmanú vzorku boli vybrané čínske zastupiteľstvá vo Venezuele, Paname, Salvadore a na Kube

Dezotti, J. J. . (2020). Cultural diplomacy and public diplomacy as supporting concepts of China's soft power: an analysis of the Confucius Institutes in Brazil. *Seminário Pesquisar China Contemporânea*, (4), 52. Dostupné na: <https://econtents.bc.unicamp.br/eventos/index.php/chinabrasil/article/view/3507> Yu, R. (2020) China's public diplomacy strategy in Latin America and The Caribbean. *Journal of International Relations*. Dostupné na: <http://www.sirjournal.org/op-ed/2020/3/29/chinas-public-diplomacy-strategy-in-latin-america-and-the-caribbean> D'Hooghe, I. (2007) The Rise of China's Public Diplomacy. *Clingendael Diplomacy Papers*, no. 12, s. 17-24 Micolta, C. M. (2020) China's communication with a Latin America Audience. *Centro de investigación chino latinoamericano, Fundación Andrés Bello*. Dostupné na: <https://fundacionandresbello.org/en/research/chinas-communication-with-a-latin-american-audience/>

Zadávací pracoviště: Katedra politologie,
Filozofická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 31.5.2021

Prehlásenie

Prehlasujem, že som túto diplomovú prácu vypracovala samostatne pod vedením vedúceho diplomovej práce Mgr. Stanislava Myšíčku, Ph.D. V práci som uviedla všetky použité zdroje a literatúru.

V Bratislave dňa 21.6.2023

Podakovanie

Touto cestou by som rada poďakovala vedúcemu práce Mgr. Stanislavovi Myšíčkovi, Ph.D., za trpezlivosť, ako aj cenné rady a informácie počas celého písania mojej diplomovej práce.

Anotácia

Márová, Kristína. *Verejná diplomacia Číny v Latinskej Amerike*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Katedra politologie, 2023, 93 str., diplomová práca.

Predložená práca sa orientuje na jednu z dimenzií diplomacie, ktorou je verejná diplomacia a využívanie sociálnych sietí s konkrétnym zameraním na Čínsku ľudovú republiku a jej aktivity smerom ku krajinám Latinskej Ameriky. Cieľom predloženej práce je skúmať verejnú digitálnu diplomaciu v rámci celkovej stratégie čínskej verejnej diplomacie a definovať tak prejavy a rozdiely Čínskej ľudovej republiky v krajinách Latinskej Ameriky v tejto oblasti. Konkrétne sa práca sústreďí na aktivity čínskych veľvyslancov na sociálnej sieti Twitter v štyroch krajinách regiónu: Salvador, Panama, Kuba a Venezuela. Výber zmienovaných prípadových štátov bol podmienený najmä skutočnosťou, že sa jedná o krajiny, ktorým prislúcha iný klasifikačný rámec vzájomných vzťahov z pohľadu Číny. Aktivity na platforme Twitter plnia jednu z kľúčových aspektov verejnej diplomacie, medzi ktoré patrí každodenná komunikácia smerom k zahraničnému publiku. Pre pochopenie celkovej problematiky práca bližšie vysvetľuje samotný koncept verejnej diplomacie a zasadzuje ho do kontextu mäkkej moci. Z metodologického hľadiska je využívaná obsahová analýza doplnená o komparatívnu metódu.

Kľúčové slová: Čína, Latinská Amerika, verejná digitálna diplomacia, soft power, Twitter

Annotation

Márová, Kristína. *China's public diplomacy in Latin America*. Philosophical Faculty, University of Hradec Králové, 2022, 93 pp. Master Thesis.

The thesis examines one of the dimensions of diplomacy, public diplomacy carried out through the use of social media. The specific focus is on the People's Republic of China and its activities directed towards Latin American countries. The aim of the work presented is to examine public digital diplomacy within the overall strategy of Chinese public diplomacy and thus to define the patterns, similarities and differences of the People's Republic of China towards Latin American countries within this field. The thesis is centred on the activities of Chinese ambassadors on the social network Twitter in four countries of the region: El Salvador, Panama, Cuba and Venezuela. The selection of these case states was mainly conditioned by the fact that they are countries that belong to a different classification framework of mutual relations from China's point of view. Activities on the Twitter platform fulfill one of the key aspects of public diplomacy, the daily communication towards foreign audiences. To understand the overall issue, the thesis also takes a closer look at the concept of public diplomacy and places it in the context of soft power. From a methodological point of view, content analysis is used, complemented by a comparative method. The selection of states used for the research in the thesis was conditioned by the fact that they are countries that belong to a different classification framework of mutual relations from China's point of view.

Key words: China, Latin America, public digital diplomacy, soft power, Twitter

Obsah

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	6
ÚVOD.....	7
TEORETICKO-METODOLOGICKÁ ČASŤ.....	12
1 TEORETICKÉ VYMEDZENIE POJMU VEREJNÁ DIPLOMACIA	12
1.1 DIGITÁLNA VEREJNÁ DIPLOMACIA.....	18
1.2.VEREJNÁ DIPLOMACIA V KONTEXTE MÁKKEJ MOCI	21
1.3 VEREJNÁ DIPLOMACIA A BLÍZKE POJMY	24
2 MÁKKA MOC V ČÍNSKOM KONTEXTE A VYUŽÍVANIE VEREJNEJ DIPLOMACIE	29
2.1 ČÍNSKA DIGITÁLNA VEREJNÁ DIPLOMACIA A ÚLOHA SOCIÁLNYCH SIETÍ	35
2.1.1 <i>Wolf-Warrior diplomacia</i>	37
3 METODOLÓGIA A VÝSKUMNÉ OTÁZKY	39
3.1 CIEL PRÁCE A VÝSKUMNÉ OTÁZKY	40
3.2 METODOLÓGIA	40
4 ČÍNSKO-LATINSKOAMERICKÉ VZŤAHY A PREJAVY VEREJNEJ DIPLOMACIE ČÍNY V REGIÓNE	45
5 ČÍNSKA VEREJNÁ DIGITÁLNA DIPLOMACIA V LATINSKEJ AMERIKE ...	52
5.1 AKTIVITA ÚČTOV	52
5.2 AUTOR PRÍSPEVKOV	54
5.3 JAZYKOVÁ ZLOŽENIE OBSAHU.....	56
5.4 TEMATICKÉ ZASTÚPENIE A CHARAKTER PRÍSPEVKOV.....	57
5.4.1 <i>Salvador</i>	58
5.4.2 <i>Panama</i>	61
5.4.3 <i>Venezuela</i>	64
5.4.4 <i>Kuba</i>	66
5.5 POROVNANIE A ZHRNUTIE.....	68
ZÁVER.....	76
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	83
ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	94
PRÍLOHY	95

Zoznam použitých skratiek

ČĽR – Čínska ľudová republika

KSČ – Komunistická strana Číny

CGTN – China Global Television Network

LAC – Latinská Amerika a Karibik

OSN – Organizácia Spojených národov

CELAC – Spoločenstvo latinskoamerických a karibských štátov

WTO – Svetová obchodná organizácia

USIA – Americká informačná agentúra

BRI – Nová hodvábna cesta (Belt and Road Initiative)

OAS – Organizácia amerických štátov

Úvod

Verejná diplomacia patrí v súčasnosti medzi aktuálne a vysoko diskutované témy vo viacerých vedeckých oblastiach. Dôvodom je najmä jej rozsiahly charakter, ktorý zahŕňa široké spektrum aktivít a aktérov ako aj jej rozsiahly vplyv na spoločnosť ako takú. Napriek tomu, že s verejnou diplomaciou ako pojmom sa prvýkrát stretávame začiatkom 60-tych rokov minulého storočia vďaka americkému diplomatovi Edmundovi Guillonovi, je možné sa s týmto konceptom stretnúť už oveľa skôr. Nástroje a charakter aktivít podobných verejnej diplomacie sa využívali už v dobách Veľkej francúzskej revolúcie, či počas svetových vojen.

V porovnaní s tradičnou diplomaciou, ktorá zahŕňa primárne vzťahy na oficiálnej a formálnej úrovni, sa verejná diplomacia orientuje na širšie publikum, ktorým je ako už z názvu vyplýva, zahraničná verejnosť. Napriek tomu, že väčší rozmach tohto fenoménu je možné badať počas studenej vojny, jej význam naberá čoraz väčšiu váhu práve v súčasnosti. Dôvodom je najmä vznik nových komunikačných kanálov, masmédií, ako aj skutočnosť, že zažívame obdobie charakteristické vysokou mierou globalizácie. Verejná diplomacia sa tak v týchto dňoch javí ako neodmysliteľná súčasť zahraničnopolitických doktrín jednotlivých štátov. Verejná diplomacia je zároveň považovaná za jednu z najdynamickejších a najkreatívnejších oblastí v kontexte medzinárodných vzťahov, ktorá presadzuje vzájomný dialóg, kultúru a iné ukazovatele vytvárania mäkkej moci, na ktorej participuje mnoho aktérov v medzinárodnej sfére národov ako aj samotní občania.

Z odborného hľadiska sa jedná o fenomén, v mnohých prípadoch považovaný za samostatný odbor, nesúci prvky viacerých disciplín. Medzi oblasti, ktorých sa dotýka patria medzinárodné vzťahy, komunikácia, marketing, či public relations. Táto skutočnosť sa tiež javí ako prekážka pri stanovení hraníc verejnej diplomacie vo vzťahu k iným pojmom ako aj pri stanovovaní teórie a hľadani vhodnej metódy na jej výskum. Konsenzus naprieč odbornou verejnosťou však môžeme badať v otázkach cieľov verejnej diplomacie. Viacerí odborníci (Toch, Potter, Malone) priamou, či nepriamou formou poukazujú na to, že prostredníctvom nástrojov verejnej diplomacie dochádza k bližšiemu spoznaniu krajiny naprieč zahraničným publikom a tým aj tvorením ideálneho priestoru na dosahovanie svojich vlastných záujmov. Inými slovami, cíelením na zahraničnú verejnosť a vplyvom na verejnú mienku dokáže štát nenásilne ovplyvňovať rozhodnutia politických elít.

Verejná diplomacia by podľa Leonarda (2002) mala zahŕňovať každodennú komunikáciu so zahraničnou verejnosťou, strategickú komunikáciu a rozvoj trvalých

vzťahov s kľúčovými osobnosťami. Práve spomínaný technologicko-informačný progres, ktorý posledné desaťročia zažívame, ale aj udalosti z konca studenej vojny a výrazná demokratizácia časti krajín, vytvárajú z každodennej komunikácie štátu so zahraničnou spoločnosťou neodmysliteľnú súčasť jeho zahraničných aktivít. Na každodennú a priamu komunikáciu sú čoraz častejšie využívané digitálne platformy, vďaka ktorým sa v súčasnosti stretávame s termínom digitálna diplomacia alebo digitalizácia verejnej diplomacie. Pod pojmom digitálne platformy máme na mysli najmä sociálne siete, ktoré umožňujú zastupiteľstvám a diplomatom osloviť, zapojiť zahraničnú verejnosť priamo, vo veľkom počte, v reálnom čase a s väčším vplyvom. Twitter, YouTube a Facebook sa tak v posledných rokoch stali bežnými nástrojmi zahraničnej politiky.

Digitálnu verejnú diplomáciu ako súčasť verejnej diplomacie je možné od roku 2020 intenzívnejšie pozorovať aj na aktivitách Čínskej ľudovej republiky (Číny) voči krajinám Latinskej Ameriky. Práve využívanie sociálnych sietí je možné vnímať ako zásadný obrat v čínskej zahraničnej politike, nakoľko jej diplomatické misie boli v minulosti skôr zdržanlivé v súvislosti s verejnými vyjadreniami, k vnútorným záležitostiam, či k medzinárodnej politike. Pandémia však mala zásadný vplyv na toto myslenie a stala sa motiváciou čínskych predstaviteľov v snahe vyvrátiť všetky negatívne názory na Čínu a propagovať ju ako spoľahlivého partnera v čase krízy.

Verejná digitálna diplomacia Číny je zároveň z komparatívneho hľadiska odlišná od stratégií „západných“ štátov, dlhodobým centrom záujmu štúdií verejnej diplomacie. Dôvodom je samotné vnímanie a vzťah Číny voči medzinárodnej scéne, ktorú pokladá za viac nepriateľskú ako priateľskú. Navyše, skúmajúc hlbšie čínsku verejnú diplomáciu je možné hovoriť o krajine, ktorá sa cíti nepochopená inými aktérmi, pričom jej snahou je vzbudiť dojem, že sa jedná o spoľahlivého a mierumilovného partnera. V tomto zmysle je taktiež možné hovoriť o Číne ako o špecifickej krajine, kultúrne a historicky vzdialenej latinskoamerickým štátom, v ktorej všetky aktivity v rámci zahraničnej politiky ako aj komunikácia podliehajú prísnej kontrole Čínskej komunistickej strany (ČKS).

Napriec vedeckou obcou existuje málo prác, ktoré by zamerali svoju pozornosť na krajiny Latinskej Ameriky, a ktoré by skúmali rozdiely v stratégiách v jednotlivých krajinách vo verejnej ako aj verejnej digitálnej diplomácii. Latinská Amerika pritom reprezentuje zaujímavý región pre štúdiu danej problematiky. Jedným z dôvodov je, že pre väčšinu krajín, najmä Južnej Ameriky, predstavuje Čína popredného obchodného partnera (Brazília, Peru, Čile). Jedná sa taktiež o región, na ktorého území sa nachádza významný počet krajín udržiavajúcich vzťahy s Taiwanom (Paraguaj, Honduras, Guatemala).

V neposlednom rade môžeme v oblasti nájsť viacero štátov, ktoré sú Číne blízke primárne v ideologickej rovine (Venezuela, Kuba).

Napriek tomu, že za posledné obdobie evidujeme nárast štúdií, ktoré sa orientujú a skúmajú verejnú diplomaciu Číny, nenachádzame výsledky a odpovede na to, či a ako sa mení stratégia v oblasti verejnej resp. digitálnej diplomacie jedného štátu voči viacerým krajinám jedného regiónu, ktoré vykazujú isté odlišnosti vo vzťahu k Číne.

Táto práca sa tak snaží prispieť k odbornej diskusii viacerými smermi. V prvom rade sa neorientuje na verejnú diplomaciu ako celok, ale skúma len jednu dimenziu z nej, ktorou je každodenná komunikácia s verejnosťou v digitálnej rovine. Naším záujmom tak je digitálna diplomacia Číny, ktorá sa najmä od roku 2020 stala súčasťou verejnej diplomacie. Je možné hovoriť, že za obratom, ktorý Čína zaznamenala v tejto sfére stáli najmä dva faktory. Okrem rastúcej prítomnosti západných sociálnych médií, k tomuto kroku prispelo aj vypuknutie pandémie, ktorá mala pre Čínu najmä negatívne konotácie. Cieľom tak bolo vyvrátiť všetky negatívne názory na Čínu a propagovať ju ako spoľahlivého partnera v čase krízy.

Hlavným kanálom čínskej verejnej digitálnej diplomacie sa v tomto kontexte stala platforma Twitter, ktorá patrí mimo iné medzi najpopulárnejšie v rámci Latinskej Ameriky. Rok 2020 považujeme za prelomový, nakoľko bol zaznamenaný najvyšší nárast aktivít v digitálnej rovine ako aj vytvorenie väčšiny profilov v španielčine, či portugalčine. Okrem toho je v rámci aktivít čínskych politických predstaviteľov, veľvyslancov a veľvyslanectiev možné badať aj nový fenomén, tzv. diplomaciu vlčích bojovníkov, ktorá je charakteristická agresívnejšou a útočiacou rétorikou. Tento fenomén je možné zachytiť najmä vo vyjadreniach čínskych predstaviteľov na sociálnych sieťach. Z tohto hľadiska sa sociálna sieť Twitter stala kľúčovým nástrojom a záujmom predstavenej analýzy.

Druhým prínosom tejto práce je snaha skúmať rozdiely a podobnosti v oblasti verejnej digitálnej diplomacie Číny v jednotlivých krajinách v závislosti od povahy vzťahov, ktoré s Čínou udržiavajú. Z dôvodu veľkého počtu správ, ktoré oficiálne účty čínskych veľvyslancov, diplomatov a veľvyslanectiev zaznamenávajú bolo nutné orientovať prácu len na pár z nich, konkrétne na Venezuelu, Kubu, Panamu a Salvador. Práca je zasadená do rozmedzia šiestich mesiacov, konkrétne od júla 2022 do decembra 2022. Dôvod výberu tohto časového rozhrania je najmä skutočnosť, že téma COVID-19 na ústupe z mediálneho obrazu, čo nám dáva príležitosť na zameranie sa na širšie spektrum tém.

Výberu zmienených štátov, ktoré predstavujú jadro nášho výskumu predchádzala skutočnosť, že sa jedná o štáty s rozličnou klasifikáciou, ktorú Čína udeľuje svojim spojencom.

Vychádzajúc z podstaty verejnej diplomacie by sa ako logický mohol zdať výber opierajúci sa o verejnú mienku obyvateľstva voči Číne. Tento výber sa však v práci neuplatňuje, a to z dôvodu absencie aktuálnych prieskumov verejnej mienky. Dostupné dáta v tejto oblasti navyše uvádzajú len niektoré z krajín Latinskej Ameriky a teda neposkytujú celkový pohľad do témy, čo by skomplikovalo výber vhodných prípadov na skúmanie. Na druhej strane problematiku verejnej diplomacie vnímame ako výrazne komplexnejšiu, zahŕňajúcu celý vývoj a genézu vzájomných vzťahov a celkový kontext krajiny.

Cieľom predloženej práce je tak skúmať verejnú digitálnu diplomáciu Číny v Latinskej Amerike a to konkrétne využívaním sociálnej siete Twitter čínskymi veľvyslanectvami. Primárnym záujmom je, za využitia konvenčnej obsahovej analýzy zistiť to, akým témam je venovaný priestor v prípade konkrétnych zastupiteľstiev, a akú úlohu jednotlivé príspevky plnia resp. aký je ich charakter. Naším záujmom je taktiež sledovať výskyt agresívnejšej rétoriky, ktorá spadá pod diplomáciu vlčích bojovníkov, nový fenomén využívaný v čínskej zahraničnej politike. V neposlednom rade si kladieme za cieľ skúmať rozdiely v komunikačnej stratégii veľvyslanectiev na sociálnej sieti Twitter pôsobiacich v štátoch hodnotených iným klasifikačným rámcom.

Všeobecným predpokladom je, že komunikácia a teda obsah správ publikovaných na twitterových účtoch sa bude meniť v závislosti od toho, akú klasifikáciu konkrétna krajina z pohľadu Číny má.

Vychádzajúc z podstaty toho, ako Čína vníma verejnú diplomáciu, ako aj sama seba, v kontexte medzinárodnej scény je možné taktiež predpokladať, že charakter správ bude smerovať najmä na pozitívnu propagáciu Číny a odpovede na možnú kritiku.

Na základe uvedených skutočností je práca koncipovaná do piatich obsiahlych častí. Sledujúc logiku skúmania je prvá časť teoreticko-konceptuálneho charakteru snažiaca sa objasniť verejnú a verejnú digitálnu diplomáciu ako koncepty, zasadiť ich ho do kontextu mäkkej moci a aspoň čiastočne vymedziť voči ostatným, príbuzným pojmom akými je propaganda, kultúrna diplomacia, či nation-branding.

Na pochopenie stratégie, ktorú z pohľadu verejnej diplomacie Čína v Latinskej Amerike využíva, je tiež nutné definovať čo diplomacia ako taká z pohľadu Číny znamená, aké sú jej ciele a prostriedky. Do tejto časti zaraďujeme aj narastajúci význam digitálnych nástrojov využívaných v diplomacii.

Štvrtá kapitola venuje priestor vzájomným vzťahom Číny s Latinskou Amerikou, špecificky sústreďujúcich sa na skúmané krajiny. Pre naplnenie cieľa práce a zodpovedania výskumných otázok sústredíme pozornosť aj na klasifikáciu diplomatických väzieb, ktorú Čína vo svojej zahraničnej politike využíva.

Piatou a poslednou časťou je samotná analýza a komparácia stratégie komunikácie prostredníctvom sociálnej siete Twitter, ktorú Čína využíva pri komunikácií so zahraničným publikom.

V práci čerpáme okrem samotných oficiálnych účtov na Twitteri aj z primárnych a sekundárnych zdrojov venujúcich sa problematike verejnej, digitálnej diplomacie, využívaniu sociálnych sietí v diplomacii, ako aj čínskej verejnej diplomacii.

Teoreticko-metodologická časť

1 Teoretické vymedzenie pojmu verejná diplomacia

S pojmom ako aj aktivitami spadajúcimi pod verejnú diplomáciu sa v súčasnosti môžeme stretávať čoraz častejšie. Dôvodom je stále sa meniace prostredie, ktoré prináša viaceré spoločenské zmeny, nástrahy ale aj potenciál v realizovaní zahraničnej politiky. Napriek tomu sa jedná o pomerne nový, pojem, ktorému chýba jednotná definícia. Týmto fenoménom sa okrem odborníkov z oblasti medzinárodných vzťahov venujú aj výskumníci z odboru komunikácie, marketingu, verejnej mienky, či vzťahov s verejnosťou (public relations). Verejná diplomacia zároveň svojou povahou a cieľmi môže pripomínať veľmi blízke, napriek tomu rozdielne procesy a aktivity, ktoré sú v spoločnosti prítomné. Medzi ne radíme najmä propagandu, nation branding a kultúrnu diplomáciu.

Cieľom tejto časti práce je teoreticky vymedziť pojem verejnej diplomacie, zasadiť ho do kontextu mäkkej moci a definovať hranice medzi blízкими pojmami. Pri štúdiu verejnej diplomacie v praxi je zároveň potrebné poznať aspoň stručný historický kontext pojmu a konceptu ako takého, poznať ciele a tiež aktérov verejnej diplomacie.

Diplomáciu vo všeobecnosti je možné vnímať ako vedenie, udržiavanie a vytváranie vzťahov medzi štátmi a inými subjektmi s postavením vo svetovej politike prostredníctvom štátnym zástupcov a mierových prostriedkov. (Bull 1977:156) Inými slovami diplomacia je umenie, pomocou ktorého sa štáty k sebe správajú v rámci súhlasu a priateľstva bez použitia sily na jeho vynútenie, pričom sa berú do úvahy aspirácie oboch strán (Kissinger, 1969). Z tradičného hľadiska je možné o diplomácii uvažovať ako o aktivitách realizovaných primárne na vysokej politickej a zastupiteľskej úrovni, často v úzkom kruhu bez možnosti zapojenia verejnosti. Verejná diplomacia práve z tohto hľadiska zaznamenáva významný obrat, nakoľko nie len vytvára potenciál na zapojenie širokej verejnosti do riadenia zahraničnej politiky, ale robí z nej aj kľúčový prvok pri rozhodovaní.

Korene pojmu verejnej diplomacie vedú k americkému diplomatovi Edmundovi Guillionovi, ktorý ju v roku 1965 definoval ako "*vplyv postojov verejnosti na tvorbu a výkon zahraničnej politiky*". (Cull, 2006) Jedná sa o prvú ucelenejšiu definíciu verejnej diplomacie, nie však jej využívanie. Praktiky, ktoré by sme dnes v istých aspektoch vedeli zaradiť pod verejnú diplomáciu je možné nájsť v dobách Starovekého Ríma, cez Veľkú francúzsku revolúciu, ako aj v 20. storočí najmä v súvislosti so Studenou vojnou. Vhodným príkladom

aktivít, ktoré by sme dnes vedeli aspoň z časti zaradiť pod verejnú diplomáciu prípadne nation branding, slúži pôsobenie kardinála Richelieu, prvého ministra francúzskeho kráľa Ľudovíta XIII. Ten považoval reputáciu krajiny, to ako je na ňu v zahraničí nahliadané, za najdôležitejší aspekt moci krajiny. (Pajtinka 2008: 187) Iným príkladom sú aktivity vyvíjané zo strán francúzskych revolučných vrcholných predstaviteľov, ktorí potrebovali podporu mimo krajiny. Už zo svojej revolučnej povahy vnímali, že podporu nezískajú na vrcholných politických miestach a tak sa orientovali na šírenie svojich myšlienok medzi verejnosťou. (Pajtinka 2008: 188)

To, že koncept *verejná diplomacia* je starší ako samotný termín, dokazuje aj zriadenie Americkej informačnej agentúry (USIA) až v roku 1953, ktorý sa verejnej diplomácii venoval najmä v kontexte vedenia kultúrnych výmen a medzinárodného vysielania. (Cowan – Cull, 2008: 7) Práve toto obdobie a kontext studenej vojny spôsobili výrazné rozšírenie využívania verejnej diplomacie. Krajiny sa tak snažili získať priazeň a zvýšiť vplyv v konkrétnych krajinách. Ako príklad môžu slúžiť aktivity USA, ktoré vytvorili a efektívne využívali viacero nástrojov kultúrneho, či intelektuálneho charakteru. Konkrétne hovoríme o USIA, či o Rádiu Slobodná Európa. V britskom kontexte sa vhodnými nástrojmi stali BBC World Service a v nemeckom zase Goetheho Inštitúty. (Šajgalíková 2011:16)

Dôvodom, prečo sme v minulosti mohli vidieť činnosti, ktoré by sme dnes zaradili do verejnej diplomacie je aj skutočnosť, že boli spájané s propagandou. Z tohto hľadiska je však potrebné vnímať diametrálne odlišný spoločensko-politický kontext, absolútne iné stratégie a význam verejnej mienky, ktorá zohráva významnú úlohu pri rozhodovaní najmä s príchodom nových technologických nástrojov, ale aj demokratizačnou vlnou, ktorá nastala koncom 20.storočia. (Pajtinka 2008: 186)

Základný aspekt verejnej diplomacie vidí Malone (1985) v priamej komunikácii so zahraničným publikom s cieľom ovplyvniť ich myslenie a tým vplývať na postoje ich vlád. Podobne na verejnú diplomáciu nahliada aj Barghoom, ktorý pokladá verejnú diplomáciu ako súbor aktivít orientovaných za hranice štátu v oblasti kultúry, informácií a vzdelania, ktorých cieľom je ovplyvňovať rozhodnutia zahraničných vlád, vplývaním na zahraničné publikum (Malone 1985: 199). Podľa Tucha, v zhode s Manheimom, je verejná diplomacia definovaná ako proces vládnej komunikácie zameranej na zahraničné publikum s cieľom propagovať ideály, inštitúcie, kultúru, národné ciele a medzinárodné politiky (Tuch, 1990: 3). Spôsob ako si publikum intepretuje zahraničné hodnoty a ideály totiž dokáže vytvárať priaznivé resp. nepriaznivé prostredie. Tuch tiež dodáva, že na verejnú diplomáciu ako

nástroj na vytváranie vhodné prostredia, je možné nazerať aj ako na snahu eliminovať alebo zmiernovať škody tvorené nedorozumením, negatívneho prijímania, či chýb vo vnímaní, ktoré následne komplikujú vzájomné vzťahy štátu s inými. (Tuch 1990: 4)

Ku komunikácii, vytváraniu pozitívneho prostredia, ktoré uľahčuje presadzovanie národných záujmov, je s pojmom verejnej diplomacie úzko spojené aj tvorenie imidžu na medzinárodnej scéne. Wang konštatuje, že sa jedná o nástroj vďaka ktorému je možné formovať reputáciu jedného štátu tak, aby bolo zabezpečené jeho miesto na medzinárodnej scéne. (Wang 2006: 46)

Jana Peterková používa širšie definičné vymedzenie: „*Verejná diplomacia je činnosť, zameraná na utváranie a ovplyvňovanie pozitívnych predstáv o danom štáte, hodnotách a činnostiach, ktoré reprezentuje pred zahraničnou verejnosťou. Prostriedkom k dosiahnutiu žiaduceho cieľa je pravdivá komunikácia so zahraničnou verejnosťou realizovaná v súčinnosti štátneho aparátu i súkromných subjektov.*“ (Peterková, 2008: 13)

Z vyššie uvedeného tak môžeme vidieť zásadný rozdiel medzi diplomaciou tradičnou a verejnou. Zatiaľ čo tradičnú diplomáciu chápeme ako aktivitu na medzivládnej úrovni, verejná diplomacia cieľi na zahraničnú verejnosť. Nejedná sa tak o exkluzívny proces v úzkom kruhu vysoko postavených štátnikov a diplomatov, ale o otvorenejší proces, ktorého prijímateľom je zahraničná verejnosť a nie vláda (aspoň nie priamym spôsobom). (Rios Corredor, 2016: 15).

Tab.č. 1: Porovnanie tradičná a verejná diplomacia

Tradičná diplomacia	Verejná diplomacia
Formálna: Prebiehajúca medzi elitami na vládnych úrovniach	Vláda smerom k zahraničnej verejnosti
Profesionálna štátna služba	Spolupráca s odborníkmi na masmédiá
Rokovania sú častokrát tajná, prebiehajúce len na úrovni vysokopostavených diplomatov/politikov	Odzrkadľujúca verejnú mienku
Menšia zodpovednosť voči kritike	Vyššia miera zodpovednosti voči kritike
Pomalá/neflexibilná	Rýchla a flexibilná

Zdroj: López Varas, 2021: Diplomacia pública y soft-power: Una aproximación teórica

V tomto bode je však nutné konštatovať, že využívaním verejnej diplomacie sa aktér automaticky nevzdáva využívania tradičnej diplomacie. Rokovania, ktoré sú často vedené na vzájomných osobných rozhovor sú naďalej veľmi dôležitou a rozhodujúcou časťou vo vedení zahraničnopolitickej agendy. Verejná diplomacia však slúži na ovplyvňovanie a vytvárania pozitívneho prostredia, v ktorom sa tieto aktivity môžu viesť.

Leonard definuje 4 základné ciele, ku ktorým verejná diplomacia vedie. Jedná sa o zvýšenie povedomia ľudí o danej krajine (prinútiť ich premýšľať o nej, doplniť ich predstavy, zmeniť nepriaznivé názory), zvyšovanie uznania krajiny v zahraničí, zapojenie ľudí do vzťahu s danou krajinou (posilnenie väzieb - od reformy vzdelávania po vedeckú spoluprácu; podpora ľudí, aby konkrétnu krajinu vnímali ako atraktívnu destináciu pre cestovný ruch, štúdium; presvedčenie, aby kupovali konkrétne výrobky; pochopenie a prijatie hodnôt), ovplyvňovanie ľudí (získavanie spoločností pre investície, verejnosti pre podporu postojov alebo politík). (Leonard 2002)

Aktivity v oblasti verejnej diplomacie a ciele, ktoré sledujú majú okrem presadzovania národných záujmov a medzinárodných politických cieľov, pozitívny vplyv aj v hospodárskej, kultúrnej a vedeckej oblasti. Inými slovami pozitívna reputácia a vnímanie štátu vedie aj k vyššiemu záujmu zahraničných investorov, či k rozmachu cestovného ruchu. Významný vplyv je možné vidieť aj na individuálnej úrovni, kde absentuje pozitívne vnímanie resp. dominuje negatívne vnímanie krajiny, môže slúžiť ako kľúčový aspekt pri rozhodovaní sa o určitom výrobku, komodite, či službe. Ako príklad môže slúžiť časté negatívne vnímanie poľských potravín v slovenskom, či českom kontexte, ktorému predchádzali rôzne medializované škandály¹. (Šajgalíková, 2011: 21)

Spôsob akým je verejná diplomacia realizovaná, a aké prostriedky k tomu využíva, je z dôvodu komplexnosti celej problematiky potrebné zasadiť do niekoľkých kategórií a časových horizontov. Odborníci na verejnú diplomáciu vo svojich výskumoch využívajú rôzne metódy na klasifikáciu verejnej diplomacie. Jednou z najznámejších a často citovaných prístupov je pohľad Culla, ktorý verejnú diplomáciu definuje pomocou piatich konkrétnych zložiek. Inými slovami by verejná diplomacia podľa Culla mala obsahovať:

- Počúvanie (listening)
- Propagovanie (advocacy)
- Kultúrnu diplomáciu (cultural diplomacy)

¹ Ako príklad môže slúžiť poľské kuracie mäso a vajčeka nakazené baktériou salmonely, ktoré sa dostalo na český trh v roku 2015 ako aj 2017, či prebaľovaná posypová soľ, ktorá bola určená na konzumáciu. (Sladkovská, 2019)

- Výmennú diplomaciu (exchange diplomacy)
- Medzinárodné vysielanie (broadcasting)

Pod *počúvanie* je možné radiť všetky aktivity, ktoré sa snažia získať viac informácií o verejnej mienke a náladách v konkrétnej spoločnosti. Vďaka údajom, ktoré týmto spôsobom získa, následne môže adaptovať svoju komunikáciu a tiež vytvárať cieleňú komunikačnú stratégiu. Z tradičného hľadiska sa jednalo najmä o prieskumy verejnej mienky, či mediálne analýzy. V súčasnosti, s novými komunikačnými technológiami, je možné k týmto údajom a autentickým poznatkom dospieť omnoho prirodzenejšou cestou. (Cull, 2013: 125) Druhou zložkou verejnej diplomacie je *propagácia* a to v zmysle šírenia istej myšlienky, či politiky. Tento proces je vykonávaný najmä prostredníctvom veľvyslanectiev a politikov.

Kultúrna diplomacia je logickou časťou celého procesu nakoľko šírenie ideí a názorov je často v súlade so šírením vlastnej kultúry. V rámci kultúrnej diplomacie sa organizujú koncerty, výstavy, výučba jazykov, filmový priemysel a pod. Potenciál v šírení kultúry majú aj diaspóry, ktoré ju vedia šíriť na medziľudskej úrovni. (Cull, 2008: 33)

Pod pojmom výmenná diplomacia sa rozumie *vysielanie občanov* do zahraničia, ako aj prijímanie cudzincov za akademickým, či pracovným účelom. Výsledkom je autentická skúsenosť s krajinou, a tým aj prínos pre obe zúčastnené krajiny, medzi ktorými interakcia prebehla. Prínos sa prejavuje v rovine osobných vzťahov, ale aj hlbšieho pochopenia kultúry. Nové technológie čoraz častejšie však túto oblasť digitalizujú. Poslednou zmienkou zložkou verejnej diplomacie podľa Culla je *medzinárodný broadcasting* teda pôsobenie médií v zahraničí.

Verejnú diplomaciu však netreba chápať iba ako záležitosť prebiehajúcu v krátkodobom časovom horizonte. Pre lepšie pochopenie toho, v akom časovom úseku sa verejná diplomacia môže vykonávať, je vhodné predstaviť tri dimenzie, ktoré vedú k naplneniu všeobecných cieľov verejnej diplomacie:

1. Reagovanie na aktuálne udalosti spôsobom, ktorý je v súlade so strategickými cieľmi – *reaktívny proces* – vyžadujúci si veľkú mieru flexibility, rýchlosti a zapojenia do vládnej komunikácie
2. Aktívne vytváranie strategického programu v časovom horizonte týždňov a mesiacov s cieľom zdôrazniť hlavné posolstvo a ovplyvniť tak vnímanie. *Proaktívny proces* – potrebné sú vysoko rozvinuté komunikačné zručnosti,

strategické plánovanie, zdroje a odborné skúsenosti v oblasti organizovania, tak aby dokázali zaujať

3. Budovanie dlhodobých vzťahov v priebehu niekoľkých rokov s cieľom vzájomne si uvedomiť hodnoty a pochopiť silné stránky (Leonard 2002 s. 10-11) – *proces budovanie vzťahov* – vyžadujúce si vysokú úroveň dôvery, vytvorenie neutrálneho a bezpečného prostredia

Podobne zasadzujú verejnú diplomacia do časového rámca aj Gregory (2008). Ten konštatuje, že proces verejnej diplomacie môže fungovať v troch základných časových rámcoch a to konkrétne v krátkodobej (nepretržitom spravodajskom prúde), strednodobej (kampane o konkrétnych politikách) a dlhodobej (angažovanosť a budovanie vzťahov). (Gregory, 2008: 276)

V praktickej rovine je tak možné hovoriť o viacerých nástrojoch ako môže štát realizovať svoju verejnú diplomáciu. V súčasnosti veľmi rozšírený, a stále narastajúci význam, predstavujú sociálne siete a médiá, ktoré nie sú iba rýchlym kanálom na šírenie myšlienok a komunikácie, ale jedná sa tiež o vysoko flexibilný nástroj napríklad na reagovanie na možnú kritiku. Okrem toho do celej siete orgánov, inštitúcií a nástroj verejnej diplomacie je možné radiť aj študentské výmeny a štipendiá, ktoré predstavujú priamu a autentickú skúsenosť s danou krajinou, tradičné médiá, zriaďovanie jazykových a kultúrnych inštitúcií, realizovanie pracovných ciest, medzinárodné veľtrhy, či obchodné komory. Často zmienené zmeny v oblasti komunikácie a technológií majú tendenciu meniť charakter verejnej diplomacie. Výsledkom je, že odborníci sa čoraz viac odvolávajú na pojem nová verejná diplomacia, ktorá už ako z názvu vyplýva automaticky implikuje isté zmeny, ktorým celá koncepcia prechádza.

S novou verejnou diplomaciou, alebo aj diplomaciou 2.0 ako termínom, prišiel ako prvý Jan Melissen, ktorý hlavný rozdiel vidí najmä v spôsobe a charaktere komunikácie s publikom. Verejná diplomacia 20.storočia bola charakteristická jednostrannou vládnu komunikáciou s cieľovým publikom. V takomto formáte komunikácie je verejnosť pasívnym prijímateľom informácií a interakcia medzi vysielajúcou ako aj prijímacou stranou je výrazne obmedzená. (Pamment 2012:8).

Na druhej strane nová verejná diplomacia stavia na otvorenej diskusii a dialógu, výmene informácií medzi oboma stranami, a zapojení viacerých aj neštátnych aktérov. Práve tento aspekt je kľúčový v prípade ak štáty chcú spĺňať všetky zmienené kritéria, ktoré definoval Cull. (Cull 2013) Dôležitou súčasťou sú taktiež už zmienené nové technológie a možnosti, ktoré umožňujú zdieľať obsah vytvorený používateľmi. Medzi konkrétne

platformy zaraďujeme blogy, fóra, Wikipédiu a bezpochyby sociálne siete Facebook, LinkedIn, Twitter, YouTube, Instagram, Google+ a mnohé iné. Verejná diplomacia tak má po prvýkrát v histórii potenciál podporovať nielen dialóg medzi štyrmi očami, ale aj diskusiu medzi viacerými účastníkmi alebo medzi jedným subjektom a verejnosťou. (Costa, 2017: 146)

V skratke je možné konštatovať, že verejná diplomacia je aktuálna, vo veľkom rozšírená kategória diplomacie, ktorá sa prioritne orientuje na verejnosť a tým má schopnosť vplývať na rozhodnutie zahraničných vlád. Nejedná sa však iba o tradičnú komunikáciu, ale aj na vytváranie nových partnerstiev a dlhotrvajúcich vzťahov. Vhodne zvolená a aplikovaná verejná diplomacia je cieľom k zvýšeniu prestíže štátu na medzinárodnej scéne, vytvára pozitívny, žiadúci obraz krajiny a háji tak svoje záujmy v zahraničí. Nejedná sa tak iba o nástroj diplomacie, ale široký, multidimenzionálny aspekt, ktorý sa prispôsobuje aktuálnym potrebám a možnostiam.

1.1 Digitálna verejná diplomacia

Podobne ako príchod telegrafu, telefónu, či rádia aj internet priniesol a stále prináša mnohé zmeny v celkovom charaktere a aplikovaní diplomacie. Digitálna diplomacia jej ciele, nástroje a celkové využívanie, tak ako ju vysvetlíme v nasledujúcej časti, však jednoznačne spadá pod novú verejnú diplomáciu.

Internet je nástrojom, ktorý prepojil veľké masy a umožnil poskytovať rovnaké informácie všetkým bez ohľadu na geografický priestor, v ktorom sa nachádzajú. Postupom času, kedy sa internet stal dostupným takmer všade už nebolo možné jeho postavenie v spoločnosti ignorovať. Rýchlosť, vďaka ktorému môžu šíriť informácie po celom svete, ovplyvnili taktiež oblasť zahraničnej politiky a diplomacie, pričom sme sa stali svedkami ich postupného prispôbeniu sa tejto skutočnosti.

Táto komunikačno-technologická revolúcia je automaticky spájaná aj s pojmom digitálnej diplomacie. Z časového hľadiska jej korene môžeme nájsť na konci 20. storočia avšak jej aktuálnosť sa zvýšila najmä za posledné desaťročie. Za významný míľnik digitálnej diplomacie (v tej dobe známej ešte pod termínom e-diplomacia), môžeme pokladať založenie oddelenia E-diplomacie Ministerstvom zahraničných vecí USA (Adesina 2017: 177).

Podobne ako verejná diplomacia, ani v prípade digitálnej diplomacie, nemožno nájsť jednotný súhlas ohľadom jej definície. Zatiaľ čo sa pre niektorých jedná iba o jeden z nástrojov na dosiahnutie diplomatických cieľov, čo znamená, že je nemožné ju pokladať za samostatnú kategóriu, iní vnímajú významne zmeny vo fungovaní diplomacie a v postavení diplomatov, ktoré so sebou priniesla (Graffy, 2009; Bjola a Holmes, 2015; Sandre, 2015). Podobne sa k tejto problematike stavia aj Ross (2011), pre ktorého nové informačno-technologické zmeny v spoločnosti drasticky “narušili” medzinárodné vzťahy aké poznáme, a to najmä vytvorením nových a inovatívnych kanálov, ktoré sú v súčasnosti hojne využívané diplomatmi (Ross, 2011: 36). Príchod internetu a s ním spojených ďalších nástrojov priniesli zároveň aj zmeny v rovnováhe moci medzi vládami a občanmi. Spolu s vyšším počtom aktérov a s tým spojených aj viac záujmov zapojených do tvorby zahraničnej politiky, vytvoril aj veľký potenciál na ich vzájomnú spoluprácu.

Mnoho orgánov štátnej moci v súčasnosti disponuje nástrojmi na šírenie väčšieho množstva informácií, ktoré sú zároveň nízkonákladové, rýchle a veľmi efektívne. Na druhej strane občania majú možnosť komunikovať priamo s veľkou skupinou ľudí vrátane konkrétnych tvorcov politik. Digitálna diplomacia tak umožňuje politikom počúvať a sledovať domáce, ako aj zahraničné vnímanie ich politik v takom veľkom rozmere ako nikdy predtým. (Gilboa 2016)

Vo viacerých prípadoch je možné vidieť digitalizáciu tradičných nástrojov verejnej diplomacie, akými sú okrem propagácie a každodennej komunikácie aj vzťahy s médiami, kultúrna diplomacia, medzinárodné výmeny, medzinárodné vysielanie, budovanie národnej značky a medzinárodné vzťahy s verejnosťou. Ako príklad je možné uviesť medzinárodné výmeny, ktoré sa vo všeobecnosti uskutočňujú tradičným spôsobom. Ak však účastníci konkrétneho programu komunikujú medzi sebou a so sponzorskými inštitúciami prostredníctvom Facebooku alebo Twitteru, vytvárajú digitálne medzinárodné výmeny (Ryan a Frantz, 2014).

V odbornej literatúre je možné sa stretávať s pojmami ako diplomacia 2.0, digitálna diplomacia, verejná digitálna diplomacia, kyber diplomacia a pod. Gilboa však pokladá za nesprávne pojem digitálna diplomacia stotožňovať s vyššie spomínanými termínmi. Za nesprávne taktiež pokladá spájanie digitálnej diplomacie iba s verejnou diplomaciou. Napriek tomu, že oba koncepty sú si veľmi podobné a to najmä z pohľadu toho, že digitálna diplomacia sa vo veľkej miere využíva na oslovenie a počúvanie rôzneho publika, existujú aj mnohé odlišnosti, ktoré vylučujú jej automatické vnímanie iba cez verejnú diplomáciu. Príkladom je fakt, že digitálna diplomacia slúži okrem verejnej diplomacie aj mnohým iným

kategóriám diplomacie (už spomínané kultúrna a študijné výmeny, diplomacia v oblasti vedy a pod) (Gilboa 2016: 547).

Chápaniu digitálnej diplomacie iba ako súčasť verejnej diplomacie sa prieči aj to na koho sú aktivity orientované. V skratke, v prípade ak pokladáme verejnú diplomáciu ako proces, ktorý sa orientuje iba na verejnosť, tak digitálna diplomacia zahŕňa okrem tohto aj komunikáciu na vládnej úrovni a medzi diplomatmi. Z tohto hľadiska Gilboa preferuje termín digitálna verejná diplomacia, ktorá je, tak ako naznačuje, jednou z pod kategórií verejnej diplomacie. (Gilboa 2016: 546)

Dôležitou súčasťou digitálnej verejnej diplomacie sú nové technológie a možnosti, ktoré umožňujú zdieľať obsah vytvorený užívateľmi. Medzi konkrétne platformy zaradujeme blogy, fóra, Wikipédiu a bezpochyby sociálne siete Facebook, LinkedIn, Twitter, YouTube, Instagram, Google+ a mnohé iné. Práve sociálne siete sa stávajú, najmä v poslednom desaťročí, neodmysliteľnou súčasťou celkového fungovania. Dramatickému nárastu významu sociálnych sietí predchádzalo niekoľko kľúčových udalostí. Manor medzi ne radí Arabskú jar v roku 2010, kedy boli sociálne siete vo veľkom využívané na mobilizáciu. Ďalšími skutočnosťami sa stali aj náborové stránky teroristických skupín a fakt, že na sociálnych sieťach pôsobí množstvo novinárov a novinárskych organizácií. Posledné zmienené je kľúčové najmä z toho dôvodu, že každodenná komunikácia, informovanosť a ich prezentácia verejnosti patrí medzi kľúčové aktivity v rámci verejnej diplomacie. Diplomati sú tak v istej miere závislí na aktivitách zo strán novinárov. (Manor, 2016: 4)

K Manorovému chronologickému výkladu by sme mohli priradiť aj pandémiu, ktorá naplno vypukla v roku 2020, a ktorá zapríčinila digitalizáciu aj tých odvetví, ktoré jej dovtedy odolávali. Pandémia, a primárne negatívne konotácie, ktoré so sebou prinášala primárne k intenzívnejšiemu využívaniu sociálnych sietí a digitálnych platforiem aj Čínu.

V skratke tak môžeme konštatovať, že sociálne siete vytvárajú priestor, v ktorom majú možnosť jednotlivci informovať a diskutovať o aktuálnych otázkach bez ohľadu na geografickú polohu. Medzi populárne sociálne siete patrí Facebook, na ktorom je aktívny najväčší počet štátnych inštitúcií a Twitter, ktorý na druhej strane dokáže krátkymi správami vecne adresovať podstatu problematiky. Zmienené platformy taktiež poskytujú priestor na vyjadrenie sa ku konkrétnym krokom zo strany občanov, čo mení publikum z pasívneho hráča na aktívneho a neanonymného aktéra a katalyzátorom verejnej diplomacie. Práve možnosť tvorby dialógu a vzájomná interakcia je kľúčovým aspektom, na ktorý naráža Melissen s pojmom novej verejnej diplomacie. Význam sociálnych sietí v medzinárodných

vzťahoch a diplomacii dokazuje aj skutočnosť, že mnohí odborníci sa odvolávajú aj na twiplomaciu, pojmom vychádzajúcim zo zmienenej platformy.

Nakoľko jedna z hlavných charakteristík verejnej diplomacie je počúvanie a propagovanie vlastných politík, sociálne siete prinášajú prelomový nástroj na dosahovanie cieľov verejnej diplomacie. Na druhej strane, okrem pozitívnych aspektov akými je flexibilita, rýchlosť, nízkonákladovosť a schopnosť osloviť výraznejšie publikum, je možné vidieť aj nástrahy, ktoré musia aktéri verejnej diplomacie brať do úvahy. Komunikácia na sociálnych sieťach môže veľmi ľahko sklízať do šírenia dezinformácií a propagandy najmä zo strán autoritárskych štátov. Rýchlosť, akou sa informácie šíria môžu nielen zlepšiť obraz o krajine, ale môžu mať aj presne opačný účinok. Možnosť komunikovať prakticky s kýmkoľvek vytvára vyššiu mieru súťaživosti v čase a priestore, a automaticky zvýhodňuje aktérov, ktorí sú úspešnejší v kontrole správ.

Významný problém, ktorý sociálne siete a digitálna doba prináša je aj tzv. „paradox hojnosti“ (paradox of plenty). Tento problém, s ktorým v roku 2008 prišiel Joseph Nye je veľmi vhodne aplikovateľný aj v súčasnej dobe, nakoľko informačný priestor je presýtený. V mnohých prípadoch je tak potrebné prinášať zaujímavé správy, ktoré dokážu publikum najlepšie zaujať. Dôležitým aspektom sa v tomto zmysle stáva otázka dôveryhodnosti, ktorá sa aj v kontexte mäkkej moci a verejnej diplomacie stáva hybnou silou. Reputácia sa tak javí ako ešte významnejším aspekt v porovnaní s minulosťou, pričom jej vytváranie, či ničenie sa stáva zdrojom politických bojov. Vlády súťažia o dôveryhodnosť nielen s inými vládami, ale aj so širokou škálou alternatív vrátane spravodajských médií, korporácií, mimovládnych organizácií, medzivládnych organizácií a sietí vedeckých komunit. (Nye 2008: 99-100)

1.2.Verejná diplomacia v kontexte mäkkej moci

Pri štúdiu verejnej diplomacie sa automaticky stretávame taktiež s konceptom mäkkej moci. Autor tohto pojmu Joseph Nye mäkkú moc definoval ako „*schopnosť štátu kontrolovať ostatných a prinútiť ich robiť to, čo by za iných okolností sami od sebe nerobili.*“ (Nye 2004: 7)

Túto hlavnú myšlienku následne viackrát rozvinul, pričom jadrom sa stala moc príťažlivosti. Inými slovami jedná sa o schopnosť ovplyvniť druhých, aby dosiahli výsledky, ktoré chcete prostredníctvom príťažlivosti. Takto definovaný koncept je zároveň v protiklade s tzv. tvrdou mocou, ktorá sa opiera najmä o aspekty vojenského, či ekonomického charakteru, ktoré sú následné využívané na donucovanie. (Nye 2004: 28–31)

Základný rozdiel tak vidíme v tom, že zatiaľ čo tvrdá moc donucuje iných aktérov, mäkká moc cieľi skôr na spoluprácu a presvedčanie. Štát, na ktorý sa aktér snaží vplývať tak prijíma následky a rozhodnutia dobrovoľne, s plným vedomím. (Nye, 2008: 102)

V mnohých prípadoch sa však môže zdať problematické určiť jasné hranice medzi mocou mäkkou a tvrdou. Za účelom zvýšiť vlastnú legitimitu, či dôveryhodnosť môžu štáty častokrát využívať mäkkú moc na posilňovanie tvrdej moci, prípadne ak ich schopnosť využívať tvrdú moc je slabá. Polemiku vyvolali napríklad USA v období po teroristických úrokoch v roku 2001, kedy svoju ideu vojny proti terorizmu pokladali ako súčasť vyjadrovania mäkkej moci, avšak stratégia, ktorá bola zvolená sa skôr podobala na využívanie nevojenskej hrozby, či psychologickéj vojne. Na druhej strane využitím niektorých nástrojov tvrdej moci je možné mäkkú moc posilniť. Ako príklad môže slúžiť poskytovanie humanitárnej pomoci s prítomnosťou vojenských jednotiek. (Meričková 2014: 190)

Z pohľadu vzťahu medzi týmito dvomi druhmi moci, Nye konštatuje, že mäkká ako aj tvrdá moc sú dva koncepty, ktoré by sa vo vhodnej miere mali dopĺňať, čím by vznikla tzv. inteligentná moc (smart power). (Nye, 2011: 164) Neznamená to teda, že využívaním jedného druhu moci dochádza k absencii druhej. Mäkkú moc zároveň nemôžeme chápať iba ako vplyv krajiny. Napriek tomu, že mäkká moc je jedným zo zdrojov vplyvu, tento koncept je aplikovateľný tak v mäkkej ako aj tvrdej sile vo forme hrozieb, či sankcií.

Nye tiež konštatuje, že mäkká moc čerpá zo zdrojov, ktoré sú nehmotného charakteru, medzi ktoré patrí kultúra, domáca a zahraničná politika. (Nye, 2004) Práve do týchto oblastí je štát schopný premietiť svoje hodnoty a tým vytvárať mäkkú moc. V tomto bode je možné vidieť najdôležitejší rozdiel medzi mäkkou mocou a verejnou diplomaciou. Verejná diplomacia je totiž konkrétny prostriedok, prostredníctvom ktorého sa štát snaží tieto hodnoty koncentrovať, a následne ich využívať na komunikáciu so zahraničným publikom. Rozdielom je aj skutočnosť, že niektoré štáty sú schopné využívať verejnú diplomáciu, avšak nedisponujú takmer žiadnou mäkkou mocou (Severná Kórea), či štáty, ktoré disponujú mäkkou mocou, ale minimálne využívajú verejnú diplomáciu (Cull 2009: 15)

Mäkká moc a verejná diplomacia, tak nie sú synonymá, ale označujú rôzne (ale súvisiace) koncepty. Verejná diplomacia je vedomý akt primárne komunikácie so zahraničnou verejnosťou, čo z nej robí dôležitého sprostredkovateľa mäkkej moci. Základom je, že verejná diplomacia musí zahŕňať interakciu, ako aj budovanie vzťahov s verejnosťou. Pod komunikáciou sa však rozumie dialóg a vzájomná interakcia. Dôvodom

prečo by v súčasnosti nemala byť komunikácia iba jednostranná je skutočnosť, že čím je dialóg otvorenejší, transparentnejší a zmysluplnejší, tým väčší má vplyv na projekciu mäkkej moci.

Zároveň, ako už bolo spomenuté, môže štát využívať verejnú diplomáciu na získavanie informácií o cieľovom publiku na základe, ktorých môže tvoriť svoju vlastnú stratégiu, tak aby vhodne odrážala preferencie publika, na ktoré cieľi. Tým zároveň posilňuje svoju mäkkú moc.

Nyeova koncepcia mäkkej moci a jej definícia sa postupom času stala témou mnohých vedeckých štúdií, ktoré ju dopĺňali, prípadne kritizovali. Vuving napríklad dodáva, že šíriteľom mäkkej moci nemusí byť prioritne iba štát, ale aj rôzni súkromní aktéri (univerzity, organizácie), čo automaticky znamená, že štát nemusí mať plnú kontrolu nad šírením mäkkej moci. (Vuving 2009: 12–13) V tejto nadväznosti Fan (2008) súhlasí avšak dodáva, že je možné nájsť výnimky, akými je napríklad Čína, ktorej všetky aktivity podliehajú prísnemu dohľadu Komunistickej strany. (Fan 2008 : 6)

Problematický aspekt toho, že Nyeova práca sa orientuje prioritne na kontext USA, ich kultúru, prax a hodnoty a v mnohých častiach ich pokladá za univerzálne, vníma profesor Gary Rawnsley, ktorý sa venuje verejnej diplomacii Číny a Taiwanu. Vo svojej práci pokladá za dôležité, aby došlo k istej „dewesternizácii“, práve z dôvodu toho, že väčšina prvých prác o mäkkej moci bola založená na implicitnej kultúrnej výnimočnosti USA. (Rawnsley 2012)

Rawnsley zároveň za presnejšiu definíciu mäkkej moci pokladá vysvetlenie Lea (2011), ktorý ju opisuje ako "*formu národnej moci, ktorá je založená na ideovej a kultúrnej príťažlivosti, ktorú zámerne alebo nezámerné realizujú aktéri medzinárodných vzťahov s cieľom dosiahnuť strategické imperatívy*". (Lee 2011: 11) Túto definíciu pokladá za vhodnú, nakoľko sa stále drží základnej koncepcie Josepha Nya - moc prostredníctvom príťažlivosti, a nie donútenia - avšak otvára aj diskusiu o motivácii angažovania sa v mäkkej moci. (Rawnsley 2012)

Ďalší teoretici konštatujú, že sa v diskusiách o mäkkej moci opomína jej defenzívny charakter. Inými slovami, zatiaľ čo sa mäkká moc v tradičnom ponímaní „zameriava najmä na to, ako prinútiť ostatných, aby splnili želané ciele“, podľa niektorých je možné nájsť príklady (Čína), ktoré vytvárajú nové prístupy k mäkkej moci, a využívajú ju skôr na defenzívne účely (zlepšiť vlastný obraz a reputáciu, obhajovať svoje kroky). (Mesut 2020)

1.3 Verejná diplomacia a blízke pojmy

Obsah, ciele ako aj samotná podstata verejnej diplomacie sa môže vo veľkom podobať iným fenoménom, ktoré poznáme. Pre lepšie pochopenie verejnej diplomacie a snahy vyhnúť sa zamieňaniu tohto pojmu, venujeme v tejto práci priestor práve definovaniu limitov a rozdielov s inými termínmi, akými je prioritne propaganda, kultúrna diplomacia, či nation-branding.

Vzťah verejnej diplomacie s propagandou už naznačil aj Joseph Nye, podľa ktorého sa odborníci považujúci verejnú diplomaciu za obyčajný eufemizmus pre propagandu, mívajú účinku. Hlavný rozdiel vidí v otázke dôveryhodnosti. Inými slovami, verejná diplomacia a aktivity, ktoré so sebou prináša vytvárajú všeobecnú dôveru naprieč publikom. Ak má byť verejná diplomacia úspešná, tak potrebuje ísť nad rámec propagandy. Okrem toho, zatiaľ čo verejná diplomacia je zástupcom mäkkej moci, propaganda, na strane druhej, spadá skôr pod tvrdú moc. (Nye, 2004)

Welch definoval propagandu ako „*cieľavedomú snahu o ovplyvňovanie názorov verejnosti prostredníctvom prenosu ideí a hodnôt za špecifickým účelom, ktorý zodpovedá a slúži záujmom aktéra šíriaceho propagandu a ľuďom, ktorí ho politicky riadia.*“ (Welch 1999: 25) Vychádzajúc z tejto tézy je tak hlavnou myšlienkou propagandy pôsobiť na široké masy s ambíciou ovplyvňovať ich verejnú mienku a zároveň sledovať, a mieriť na určitý politický cieľ. Z tohto hľadiska je možné konštatovať, že mechanizmus, ktorý nachádzame v šírení propagandy sa veľmi podobá tomu vo verejnej diplomacii.

Holandský politológ Jan Melissen v tomto kontexte však dodáva, že „*verejná diplomacia je podobná propagande v tom, že sa snaží presvedčiť ľudí, o tom, čo si majú myslieť, ale diametrálne sa od nej odlišuje tým, že zároveň aj počúva, čo ľudia hovoria.*“ (Melissen 2005, Pajtinka 2008) Tento aspekt, a teda komunikácia, ktorá nie je založená iba na jednostrannom šírení informácií pokladajú za kľúčový aj ostatní autori. (Brown 2008, Cull 2008)

Na druhej strane Potter (2009) dodáva, že v prípade ak je propaganda chápaná ako jednosmerná presvedčivá komunikácia, ktorej cieľom je ovplyvniť verejnú mienku, tak by mala byť každá propagačná kampaň vnímaná ako propaganda a tým by z definície vyplývalo, že niektoré snahy v oblasti verejnej diplomacie taktiež spadajú do propagandy. Podľa slov Pottera (2009) sa „*verejná diplomacia mení na propagandu, keď rétorika ďaleko prevyšuje realitu*“ (Potter 2009: 61).

Podľa G. R. Berridgea a A. Jamesa je možné hovoriť o verejnej diplomacii ako o „*propagande realizovanej diplomatmi*“. V skratke to znamená, že verejná diplomacia je iba určitou formou propagandy vykonávajúca špecifickými aktérmi, v tomto prípade diplomatickými inštitúciami. Je však potrebné podotknúť, že títo autori pokladajú propagandu ako hodnotovo neutrálny pojem, zatiaľ čo propaganda má vo väčšine odborných prác a v spoločnosti skôr negatívnu konotáciu. Propagandu zároveň spájajú s účelovou manipuláciou verejnej mienky, dezinformáciami alebo informačnou či psychologickou vojnou cieľiacou na oklamanie, prípadne zmätenie protivníka. Termín propaganda, na rozdiel od pojmu verejná diplomacia, teda implikuje nejaký „nečistý“ úmysel, alebo nepoctivý či ľstivý spôsob dosahovania cieľa. (Berridge – James, 2003: 218)

Z dôvodu obsahovej blízkosti je propaganda v niektorých prípadoch vnímaná aj ako predchodkyňa verejnej diplomacie, nakoľko jej nástroje zasahujú ďaleko do histórie. (Pajtinka, 2008: 194) Na druhej strane táto domnienka odporuje faktu, že by tieto dva koncepty fungovali v súčasnosti paralelne a prinášali iné výsledky.

Vhodný pohľad na celkovú problematiku a stanovenie hraníc medzi týmito pojmami prináša Cull (2008), ktorý definuje niekoľko základných atribútov a rozdielov medzi nimi. Verejnú diplomáciu pokladá za aktivitu, ktorá stavia na obojstrannej komunikácii založenej na prezentovaní pravdy. Významnú rolu zohráva tak miera slobody, ktorá sa poskytuje cieľovému publiku. (Cull 2008, Melissen 2005). Vo verejnej diplomacii tak počúvanie hrá významnú rolu, ktoré prispieva k učeniu sa.

Na druhej strane propaganda je vnímaná ako jednostranne vedúca aktivita z veľkej časti založená na nepravdách, či selektovaní pravdy, vnucovaní svojich preferencií a tendencii ostatných pokladať za nesprávnych.

Verejnú diplomáciu môžeme tiež vnímať ako prirodzenejšiu formu a proces, pričom propagandu, na druhej strane, ako aktivitu vyvolávajúcu u recipientov pocit manipulácie. (Cull, 2008)

Tab.č.2: Porovnanie verejná diplomacia a propaganda

Verejná diplomacia	Propaganda
Založená na pravde	Vyberá pravdu podľa vlastného uváženia
Vyhľadáva obojsmerný proces	Vo všeobecnosti jednosmerne založená
Počúvanie slúžiace na získavanie poznatkov	Počúva pre lepšie zacielenie svojich aktivít

Môže zmeniť vnímanie vysielajúcej spoločnosti/krajiny	Zameriava sa len na zmenu prijímajúcej spoločnosti
Je flexibilná	Veľmi rigidná
Má tendenciu rešpektovať ostatných	Útočiaca
Otvorený proces	Uzatvorený proces
Etická	Neetická

Zdroj: Nicholas J. Cull 2019, El papel de la diplomacia pública en la era digital : Modelos comparativos

Cowan a Arsenault (2008) zdroj rozdielu vidia v snahe o budovanie dlhodobějších vzťahov v prípade verejnej diplomacie a krátkodobějších rozmerov propagandy. (Cowan, Arsenault 2008) Problematika zamieňania týchto dvoch pojmov tak vychádza najmä zo skutočnosti, že sa orientujú na verejnosť s cieľom ich presvedčiť v prospech vládnych cieľov, či zahraničnej politiky. Základný rozdiel však z vyššie uvedeného môžeme vidieť v tom, že zatiaľ čo verejná diplomacia nie je tendenčná, nezakladá sa na nepravdách, či dezinformáciách a vytvára slobodný priestor na diskusiu. Jedná sa tiež o nástroj prostredníctvom ,ktorého štáty vytvárajú dlhodobé vzťahy a dôveru v zahraničnej verejnosti.

Druhý pojem, ktorý je hojne zamieňaný s verejnou diplomaciou, avšak nejedná sa o synonymum, je kultúrna diplomacia a to najmä z dôvodu, že kultúra, normy a idey jedného štátu tvoria v mnohých prípadoch neodmysliteľnú súčasť verejnej diplomacie.

Jedným z pohľadov ako nazerať na túto problematiku je vnímať rozdielny časový horizont, v ktorom sa oba fenomény realizujú. Týmto zástancom je napríklad C. Villaneuva Rivas, ktorý pokladá kultúrnu diplomáciu ako proces týkajúci sa dlhohodobej perspektívy vytvárania a reprezentovania identity národov, zatiaľ čo „verejná diplomacia sa viac orientuje na krátkodobý problém reprezentácie na báze komunikácie a formovania imidžu spoločnosti. (Pajtinka 2008, Villaneuva Rivas 2012) V tomto kontexte tak kultúrna ako aj verejná diplomacia využíva iný druh nástrojov, a rozdiel možno nájsť aj v charaktere ich cieľov.

V niektorých prípadoch je možné zaradiť kultúrnu diplomáciu do aktivít verejnej diplomacie. Stignitzer hovorí o verejnej diplomacii ako prostriedku, ktorý tvoria dve funkcie a tými je kultúrna komunikácia a poskytovanie politických informácií. Malone taktiež o verejnej diplomacii USA hovorí ako o podpornej politike s kultúrnymi odkazmi.

(Šajgalíková, 2011: 39) Niektoré štáty tak môžu vnímať kultúru ako najvhodnejší reprezentačný prostriedok reprezentujúci ideu štátu. (Pajtinka, 2008: 197)

V neposlednom rade kultúrna diplomacia cieľi aj na vysoké politické špičky, v prípade organizovania kultúrnych príležitosti na štátnej úrovni. Zatiaľ čo je kultúrna diplomacia obsahovo jednoznačne definovaná, verejná diplomacia je skôr flexibilný aspekt, ktorý sa môže, ale nemusí, opierať iba o kultúru. V niektorých prípadoch sú hnacím prostriedkom pre realizáciu verejnej diplomacie záujmy, napríklad ekonomického charakteru. Svoj obraz si vytvárajú na základe prítlačlivých aspektov z tej oblasti, o ktorú majú záujem.

V našej práci pokladáme kultúrnu diplomáciu ako samostatný odbor a kategóriu, ktorá sa môže v niektorých aspektoch prelínať s aktivitami, ktoré spadajú po verejnú diplomáciu, a to najmä vo význame, kedy je prezentovanie kultúry cielené na zahraničnú verejnosť. Z definičného priblíženie verejnej diplomacie, nemôžeme vnímať a nájsť rozdiel medzi kultúrnou a verejnou diplomáciou iba v rozdielnom časovom horizonte. Dôvodom je skutočnosť, že verejná diplomacia okrem priamej a každodennej komunikácie vedie aj k hlbšiemu vytváraniu vzťahov.

Na druhej strane, tvrdeniu, že kultúrna diplomacia je samostatná kategória prispieva fakt, že môže prebiehať aj mimo tradičného vnímania verejnej diplomacie, a teda aktivity môžu prebiehať aj na vysokej politickej úrovni a necieľiť tak priamo na zahraničnú verejnosť.

Význam imidžu, reputácie alebo značky krajiny má v zahraničnopolitickej stratégii zásadný význam. Podobne ako firmy, aj štáty si vytvorili značky, ktoré slúžia na vyzdvihnutie vlastných kvalít a odlišenia sa od ostatných. Táto stratégia je často vytváraná na základe úvah, ktoré majú len málo spoločného s realitou štátu, a ktoré sú skôr spojené s vnímaním, snažiace sa vytvoriť v rámci neúprosnej logiky trhu. García de Alba pokladá pojem nation branding vo vzťahu k verejnej diplomácii ako veľmi nedostatočný. Inými slovami, verejná diplomacia sa zameriava nielen na zlepšenie imidžu s cieľom prilákať tovar, investície a cestovný ruch, (aj napriek tomu, že sa môže jednať o jeden z cieľov), ale má aj ambicióznejšie ciele, pretože sa snaží priamo ovplyvniť vnútorné procesy iných krajín. (García de Alba, 2017)

Zjednodušene povedané, značka štátu poukazuje na to, ako ľudia na celom svete vnímajú danú krajinu (podobne môže existovať aj značka neštátnych subjektov). Význam pripisovaný brandingu ilustruje rastúci význam imidžu v porovnaní s tradičnými mocenskými zdrojmi. Verejná diplomacia sa skutočne zaoberá aj podporou pozitívneho

imidžu daného aktéra. Avšak budovanie značky národa, o to viac rebranding, si v porovnaní s verejnou diplomaciou vyžaduje veľkú stratégiu a úsilie. Tam, kde verejná diplomacia sleduje konkrétne skromné ciele týkajúce sa imidžu krajiny, je nation branding oveľa komplexnejší a vyžaduje si holistický prístup. Okrem toho sa branding usiluje o formovanie identity a imidžu, zatiaľ čo verejná diplomacia nemá schopnosť meniť identitu a mala by sa viac sústreďovať na komunikáciu existujúcej identity a podporu vzťahov (Gilboa, 2008, Hocking 2005, Melissen 2005).

Táto práca tak vychádza z predpokladu, že verejná diplomacia je druhom diplomacie a konkrétnym nástrojom mäkkej moci štátu, pričom jej jadrom majú byť aktivity zamerané na širokú verejnosť s cieľom vytvárať pozitívny obraz o krajine a minimalizovať možnú kritiku. Základným aspektom verejnej diplomacie by mala byť, tak ako vysvetľuje Melissen a Cull, tvorba dialógu, vzájomná interakcia medzi oboma stranami, načúvanie publiku a tým reflektovanie nálad spoločnosti. Hodnotíme tak koncept tzv. novej verejnej diplomacie, v ktorej neodmysliteľnú úlohu popri nástrojoch, ktoré definoval Cull, zohrávajú sociálne siete a digitálne nástroje. Tie predstavujú veľmi flexibilný a účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého môže aktér medzinárodného systému šíriť rôzne informácie na každodennej báze bez ohľadu na geografickú vzdialenosť. Digitalizácia verejnej diplomacie zároveň prispieva aj k tvorbe rozsiahlejších stratégií, či k tvorbe dlhodobých vzťahov. Vplývaním na verejnú mienku a vytváraním pozitívnych nálad v spoločnosti, môže štát/aktér medzinárodného systému ľahšie implementovať svoje záujmy v konkrétnej oblasti. Verejná diplomacia sa však na rozdiel od propagandy opiera o relevantné a pravdivé informácie.

2 Mäkká moc v čínskom kontexte a využívanie verejnej diplomacie

Koncepcia a vnímanie verejnej diplomacie tak ako ju rozumie Joseph Nye je však do istej miery limitovaná. Dôvodom je skutočnosť, že väčšina odborných prác venujúca sa tejto problematike je orientovaných na USA, prípadne iné krajiny západného sveta. Čína sa stala za posledné desaťročia významným svetovým hráčom a to najmä vďaka jej hospodárskemu a sociálnemu rastu. Mnohí predpokladajú, že Čína v súčasnom geopolitickom rozložení predstavuje jedinú alternatívu voči USA. Význam Číny a jej zahraničnopolitických aktivít, medzi ktoré patrí aj verejná diplomacia by tak nemali byť prehliadané.

Čína predstavuje jedinečný príklad a to hneď z niekoľkých dôvodov. V prvom rade sa jedná o krajinu stále autoritatívneho charakteru, v ktorej sú všetky aktivity pod prísny dohľad vládnej strany. Na druhej strane hovoríme o krajine s tisícročnou kultúrnou historickou tradíciou, ktorej vnímanie je diametrálne odlišné od vnímania kultúry západných štátov. (Hartig, 2016: 661) Podstatným faktorom pri štúdiu verejnej diplomacie Číny je aj jazyk, ktorý nemalou mierou mení význam celého konceptu. V mandarínčine neexistuje doslovný ekvivalent k slovu verejný resp. verejná diplomacia. V tomto zmysle je využívaný pojem *dui wai chuan* alebo *wai xuan* v preklade vonkajšia propaganda resp. vzťahy s verejnosťou. Je potrebné tiež podotknúť, že propaganda v čínskom kontexte nie je vnímaná negatívne, tak ako je to v prípade západných krajín. (Zhao, 2019: 170) Štúdium čínskej verejnej diplomacie si tak vyžaduje hlboký prienik najmä do kultúrny a celkového vnímania tohto fenoménu obyvateľmi Číny. Koncepciu je tiež potrebné skúmať z pohľadu historických udalostí a to najmä 20. storočia a počiatku 21. storočia.

Od založenia ČĽR v roku 1949 je možné vidieť niekoľko prístupov, ktoré krajina využívala na oslovovanie a vo vzťahu k zahraničnej verejnosti. Napriek tomu, až do 90tych rokov 20. storočia je možné čínsku verejnú diplomáciu vnímať skôr ako zahraničnú propagandu, s podobnými charakteristikami, s akými sme sa stretli v prípade ZSSR. Proces sa vyznačoval najmä jednostrannou komunikáciou a poskytovaním informácií bez vytvárania dialógu a reflektovania zahraničnej verejnej mienky. (Zacharias, 2021: 82) Hlavnými nástrojmi bola primárne *people-to-people* diplomacia postavená na individuálnych vzťahoch a pozývaní osobností, či vydávanie periodík v rôznych jazykoch s distribúciou v zahraničí.²

²V roku 1958 začala Čína vydávať *Beijing Review*, ktorého cieľom bolo „*oboznámiť zahraničnú verejnosť s čínskymi politikami, snažiť sa motivovať ich k štúdiu politickej situácie a jej rozvojovými tendenciami*“. Tieto

Hlavným cieľom týchto aktivít bolo najmä šírenie a vytváranie pozitívneho obrazu ČLR v zahraničí. Ako príklad je vhodné uviesť oficiálne pozvanie amerického novinára Edgara Snowa v prvej polovici 20.storočia, ktorého hlavnou úlohou bolo zdokumentovať informácie o občianskej vojne v krajine. Snow následne publikoval svoje dielo pod názvom *Red Star Over China*, ktorého podstata spočívala v heroizovaní čínskeho lídra Maa. Pozývanie novinárov, či akademické výmeny sa stali bežnou praxou čínskej interakcie so zahraničím naprieč celým 20.storočím. K nim sa pridali už spomínané periodiká vydávané v niekoľkých svetových jazykoch. Spoločnou charakteristikou a cieľom týchto nástrojov bolo informovať o čínskych reáliách a politikách v pozitívnom duchu a opomínať možné negatívne aspekty. (d'Hooghe, 2005: 93)

Druhá polovica 20.storočia bola charakteristická hospodárskym a sociálnym rastom krajiny, a to najmä v dôsledku viacerých reforiem za vlády Tenga Siao-pchingsa. So zmienenými reformami sa menil tiež charakter samotnej diplomacie. Kroky smerovali k tvoreniu pozitívneho imidžu, najmä s cieľom prilákať nové investície a podporiť čínsky turizmus. (Noya, 2008: 7) Obraz Číny ako rýchlo sa rozvíjajúcej krajiny primárne v hospodárskom kontexte však hlboko narušili udalosti z námestia Nebeského pokoja v roku 1989. Jednalo sa o významný moment pre Čínu ako takú, nakoľko tieto tragické udalosti negatívne a dlhodobo poškodili obraz.

Čínske politické authority tak postupom času, najmä na prelome tisícročia, začali intenzívnejšie vnímať dôležitosť mäkkej moci a verejnej diplomacie ako jej nástroja v rámci svojich aktivít. V roku 2007 na 17.zjazde komunistickej strany generálny tajomník Chu Ťin-tchao vyjadril potrebu posilniť čínsku mäkkú moc a zvýšiť vplyv čínskej kultúry vo svete. V tom istom roku vyšla taktiež tzv. Biela kniha o čínskych zahraničných záležitostiach, v ktorej bol kladený dôraz na význam mäkkej sily v Číne. Rok 2007 sa tak stal prelomovým z dôvodu toho, že pojem mäkká moc bol prvýkrát použitý zo strany štátneho orgánu. Netreba však opomínať fakt, že dôraz na prostriedky a aktivity, ktoré sú jej súčasťou možno nájsť už za vlády Chu Ťin-tchaa. Wang a Lu konštatujú, že práve počas tohto obdobia sa mäkká moc stala prioritou ako v akademických, tak aj vládnych kruhoch. (Wang, Lu, 2008: 429)

Dôraz, ktorý začali kladť čínski politickí predstavitelia na mäkkú moc možno pripísať negatívnym naratívom, ktoré sa na medzinárodnej scéne s Čínou začali šíriť. Medzi ne patrili

publikácie boli vydávané okrem angličtiny aj vo francúzštine, nemčine a španielčine. Medzi ďalšie periodiká patrili *China Reconstructs*, či *China Pictorial*. (Noya, 2008)

udalosti z roku 1989³, ale aj ekonomicky rast krajiny, ktorý sa pre mnohých stal zdrojom obáv. Zahraničné médiá a vysokí politickí predstavitelia si postupom času čoraz častejšie osvojovali oslovenie „čínska hrozba“, či „strategický súper“, ktorý zaznel v roku 2021 zo strany amerického prezidenta Bidena. Oba pojmy mali implikovať rastúce obavy zo silnejúceho postavenia tejto svetovej veľmoci. Pojem čínska hrozba hovorí predovšetkým o troch oblastiach, ktoré by mali prinášať obavy: ekonomická, vojenská a ideologická. (Broomfield 2003: 265) Markantný je najmä jej hospodársky rast, ktorý je vnímaný ako hrozba pre ázijské a západné krajiny, nakoľko existuje potenciál toho, že narastajúca ekonomická sila bude viesť k snahám docieľiť hegemoniu. (Ellis, 2011) Čína však tieto označenia dlhodobo odsudzuje, pričom politickí predstavitelia vnímajú zmienené pomenovanie za neobjektívne s vysokou absenciou skutočného chápania čínskych reálií. Inými slovami snahou ČĽR prostredníctvom mäkkej moci a jej prostriedkov je vytvoriť obraz reálnej Číny, a teda mierumilovnej krajiny, a spoľahlivého partnera. Jedná sa však o náročnú úlohu nakoľko Čína pokladá západné médiá za neobjektívne a za hlavného autora tvorby globálnej verejnej mienky.

Z tohto dôvodu bol vytvorený za vlády Chu Ťin-tchaa prístup, prostredníctvom ktorého by Čína vytvárala svoj konkrétny obraz vo svete. Jedná sa o koncept mierového vzostupu Číny a tvorby „harmonického sveta“. Obe vedú k odmietaniu spájania slova hrozba s Čínou, pričom hlavnou myšlienkou je podnietiť zahraničie k tomu, aby vnímali Čínu ako krajinu, ktorej ekonomický rast je výhodný pre všetkých partnerov, a ako štát, ktorý má snahu viesť medzinárodné vzťahy na multilaterálnej rovine s prioritou tvoriť harmonickú koexistenciu rôznych civilizácií. (d'Hooghe 2005, Hartig 2016) V skratke je možné povedať, že snahou Číny bolo a je vyvrátiť teóriu o čínskej hrozbe, a vytvoriť všeobecnú mienku o tom, že sa jedná o štát usilujúci sa o mier, rozvoj, spoluprácu a v konečnom dôsledku o vznik a tvorbu harmonického sveta. D'Hooghe v tomto zmysle v roku 2007 definovala čínsku diplomaciu ako pragmatickú, konštruktívnu a sofistikovanú. Charakteristickou tiež bola mäkkým prístupom a rastúcou flexibilitou. Zmenu, ktoré prinieslo nové tisícročie možno vidieť aj v snahe načúvať partnerom a viesť rokovania s cieľom hľadať obojstranne výhodné riešenia a dohody. Sledujúc myšlienku harmonického sveta a mierového vzostupu sa tak

³ V júni 1989 došlo k násilnému potlačeniu protestov zo strany jednotiek čínskej ľudovej oslobodeneckej armády na Námestí nebeského pokoja v Pekingu. Jednotky strieľali ostrou muníciou do civilného obyvateľstva pokojne požadujúceho politické reformy. Napriek tomu, že čínska vláda podrobne o zákroku zahmlievala a utajovala, na svet sa dostali fotky zobrazujúce celú udalosť. (Amnesty Slovensko, 2019)

Peking snaží eliminovať akékoľvek konflikty, či znepriatelenia partnerov. (d'Hooghe, 2007: 7)

Nástup Si Ťin-Pchinga do čela krajiny v roku 2013 priniesol opäť nové koncepcie čínskej mäkkej moci a verejnej diplomacie. Na 19. zjazde KSC v roku 2017 zdôraznil, že "čínska kultúrna mäkká moc sa výrazne posilnila", a zopakoval nádej na ďalšie posilnenie výmeny medzi ľuďmi a kultúrnych výmen so zahraničím. Pod Siovým vedením začala Čína presadzovať aj pojmy ako „čínsky sen“ a „čínsky model“. Jedná sa o reakciu na medzinárodný kontext, ktorý vyzdvihuje najmä západné vnímanie sveta a pritom opomína výnimočnosť. Hlavným naratívnym čínskeho modelu je pritom premena rozvojovej krajiny na krajinu bohatú, vplyvnú a interne ako aj externe bezpečnú. Tento naratív je často osvojovaný a blízky najmä rozvojovým krajinám, pre ktoré ide v mnohých prípadoch a vzor.

Popri myšlienke harmonického sveta a mierumilovnom partnerovi je dôležitým aspektom a zdrojom mäkkej moci ČLR nepochybne kultúra, pričom jej dôkazom je spomínaný zjazd vládnej strany z roku 2007. Čínska mäkká moc je primárne odvodená od čínskej tradícií, ktorých jadro tvorí jazyk, literatúra, prístup k medicíne, kuchyni, bojových umení, architektúre a pod. (Wang a Lu 2008: 430) Nye poukazuje tiež na ďalší zdroj mäkkej moci a tým je ekonomický model Číny, na ktorý však čínski predstavitelia z pohľadu mäkkej moci toľko neorientujú. Napriek tomu tento model môže byť vo veľkej miere vzorom najmä pre rozvojové štáty sveta.

D'Hooghe definuje štyri kľúčové ciele, na ktoré sa čínska verejná diplomacia orientuje. V prvom rade chce byť Čína vnímaná ako krajina, ktorá sa snaží budovať harmonickú spoločnosť a ktorá tvrdo pracuje na tom, aby svojim ľuďom zabezpečila lepšiu budúcnosť. Čína sa zároveň usiluje o pochopenie svojho politického systému a politiky. Druhým významným cieľom je snaha Číny byť vnímaná ako stabilný, spoľahlivý a zodpovedný hospodársky partner, ako rastúca hospodárska mocnosť, ktorej sa netreba báť. To je podstatou čínskej politiky dobrého susedstva a stratégií "harmonického sveta" a "mierového vzostupu". Tieto stratégie poukazujú na hospodárske a bezpečnostné výhody spolupráce s Čínou v protiklade k negatívnym dôsledkom konfliktu a opozície. Po tretie, Peking chce, aby bola Čína vnímaná ako dôveryhodný a zodpovedný člen medzinárodného politického spoločenstva, ktorý je schopný a ochotný aktívne prispievať k svetovému mieru. V poslednom rade chce byť Čína uznávaná a rešpektovaná ako starobylá, ale živá kultúra. (D'Hooghe, 2007: 19)

V tomto zmysle je potrebné definovať konkrétne prostriedky verejnej diplomacie a kroky, ktorými Čína tvorí svoj obraz a sleduje vyššie zmienené ciele. Jedným

z najdôležitejších nástrojov čínskej verejnej diplomacie sú nepochybne Konfuciove inštitúty, ktorých cieľom je šíriť jazyk a kultúru v rôznych krajinách. V súčasnosti je vo svete aktívnych vyše 400 inštitútov, ktoré lákajú čoraz viac záujemcov. Konfuciove inštitúty však čelia z mnohých strán kritike a to najmä z dôvodu obáv, že sa jedná o propagandistický a špionážny nástroj čínskej vlády. Propagácia čínskeho jazyka sa však neobmedzuje len na Konfuciove inštitúty. Čínsky jazyk ponúkajú aj stredné školy na celom svete v rámci svojich učebných osnov. (d'Hooghe, 2007: 30) Pozitívny imidž zodpovednej krajiny Čína podporovala a podporuje aj pripájaním sa k medzinárodným a regionálnym iniciatívam, či organizovaním medzinárodných konferencií a podujatí rôzneho najmä kultúrneho, či športového charakteru. Ako príklad slúžia Olympijské hry v roku 2008, či EXPO 2010. (d'Hooghe 2007, Noya, 2008)

Za vhodný prostriedok šírenia mäkkej moci je aj projekt Belt and Road Initiative (BRI). Napriek tomu, že sa nejedná o nástroj prioritne orientovaný na verejnosť, ČĽR využíva tento naratívna často za účelom šírenia obrazu o harmonickom svete. Táto iniciatíva má široké pokrytie v médiách, ako aj na sociálnych sieťach, pričom sa na neho odvolávajú viacerí politickí predstavitelia. Jedná sa o projekt niekedy označovaný ako Nová hodvábná cesta a často pokladaný za jeden z najambicióznejších infraštruktúrnych projektov, aké boli kedy vymyslené. Rozsiahly súbor rozvojových a investičných iniciatív, ktorý v roku 2013 spustil prezident Si Ťin-pching, bol pôvodne navrhnutý na prepojenie východnej Ázie a Európy prostredníctvom fyzickej infraštruktúry. Za desať rokov sa projekt rozšíril do Afriky, Oceánie a Latinskej Ameriky, čím sa výrazne rozšíril hospodársky a politický vplyv Číny. (McBride, Berman, Chatzky, 2023)

Čína sprostredkúva aj rôzne aktivity v rámci humanitárnej pomoci, čo tvorí z tejto oblasti ďalší nástroj verejnej diplomacie. Pomoc, ktorú ČĽR poskytuje sa primárne orientuje na tzv. partnerstvá Juh-Juh a teda vo vzťahu ku krajinám rozvojového sveta. Tento druh pomoci je prevažne bilaterálneho charakteru, zahŕňa granty, zvýhodnené pôžičky, či iné formy vládneho financovania. Viaceré vzdelávacie programy tiež podporujú verejné zdravie, poľnohospodárstvo a správu vecí verejných. (Albert, 2018)

Okrem vyššie zmienených aktivít a iniciatív sú veľmi dôležitými nástrojmi verejnej diplomacie a tým aj konkrétnymi nástrojmi šírenia mäkkej moci aj študentské výmeny, ktoré sú dlhodobo atraktívne pre mnohých študentov z celého sveta. Na druhej strane existuje početné množstvo čínskych študentov, ktorí pôsobia na zahraničných univerzitách. (Albert, 2018) Nemožno opomenúť ani významné čínske diaspóry, či obchodné a neformálne združenia, ktoré prispievajú k šíreniu autentických skúseností s krajinou a jej kultúrou.

Zatiaľ čo čínska kultúra naberá čoraz väčší význam a atraktivitu vo svete, čínska mäkká moc stále zápasí s faktormi, ktoré jej kredibilitu ničia. Ak vychádzame z predpokladu, že úspešnú mäkkú moc tvorí kultúra, politický kontext a zahraničná politika krajiny, za najproblematickejšiu sa javí práve autoritatívny charakter vlády. Inými slovami, úspešná mäkká moc má potenciál, v prípade ak jej krajina ide v súlade s väčšinovými hodnotami sveta, v súčasnosti najmä demokratickými hodnotami a slobodou. Permanentné porušovanie ľudských práv, vláda jednej strany ako aj nedostatok slobody v rôznych spoločenských oblastiach tak na celkový obraz vplyvajú veľmi negatívne. Významnej kritike Čína čelí aj z dôvodu nízkeho zapojenia ako aj oslovovania občianskej spoločnosti. (Noya, 2008: 7, Wei, 2016: 407)

V menšej miere k znižovaniu kredibility možno zaradiť aj niektoré aktivity v zahraničnej politike ČĽR. Pre mnohých je čínska zahraničná politika vnímaná ako oportunistická, čo sa odzrkadľuje napríklad na nejasných postojoch ku dôležitým udalostiam na medzinárodnej scéne (napr. rusko-ukrajinský konflikt), či v blízkych vzťahoch s autoritárskymi vodcami v Afrike. Okrem toho, množstvo afrických, či latinskoamerických lídrov autoritatívneho prípadne extrémistického charakteru pokladá Čínu za významný vzor najmä v zmysle spomínaného hospodárskeho rastu a to bez zavedenia demokracie. (d'Hooghe, 2007: 15) V skratke tak vidíme dvojité tvár Číny, ktorá na jednej strane propaguje harmóniu a spoluprácu v riešení svetových problémov, na druhej strane podporuje autoritatívnych lídrov v zahraničí.

V súvislosti s aktérmi vykonávajúcich verejnú diplomaciu Číny, Zhao (2019) rozlišuje štátnych a neštátnych aktérov. Prvá zmienená skupina tvorí celkovú stratégiu, politiky a je zodpovedná za vedenie celej organizácie. Hlavným rozhodovacím orgánom v tejto oblasti je Ústredná vedúca skupina pre zahraničné veci komunistickej strany, od roku 2018 fungujúca pod názvom Ústredná komisia pre zahraničné veci. (Zhao 2019: 178) Spoločne s Ministerstvom zahraničných vecí, primárne jeho informačným oddelením sú zodpovední za všetky rozhodnutia v oblasti verejnej diplomacie. Okrem toho tiež poskytujú služby zahraničným médiám a novinárom, pokrývajú významné udalosti a zhromažďujú informácie a celkové zahraničné spravodajstvo, ktoré vysielajú akýkoľvek obsah týkajúci sa Číny. (Hartig, 2016: 660)

Štátny aparát verejnej diplomacie zahŕňa tiež Úrad pre verejnú diplomaciu, ktorý organizuje množstvo aktivít snažiacich sa oslovovať zahraničné publikum. (Scott 2015: 253) Istou mierou k riadeniu verejnej diplomacie prispievajú aj Ministerstvo kultúry a Ministerstvo školstva. (Wang, 2018)

2.1 Čínska digitálna verejná diplomacia a úloha sociálnych sietí

Čínsku digitálnu verejnú diplomáciu je možné pokladať za novodobý fenomén, a to v rozmedzí posledných rokov. Prvý krok k digitalizácii v čínskom kontexte bolo možné badať okolo roku 2011, kedy čínska vláda spustila plán v hodnote 7 miliárd dolárov na vytvorenie globálnej mediálnej prítomnosti s cieľom využiť svoju „mäkkú silu“ na celom svete. (Zhang, Wassrman, Mano, 2016)

V tomto zmysle začala Komunistická strana intenzívne využívať štátne médiá na budovanie mierového národného imidžu a to konkrétne tromi čínskymi štátnymi médiami – tlačovou agentúrou Xinhua, denníkom People's Daily a čínskym televíznym kanálom China Center Television (dnes známa ako China Global Television Network CGTN). Pod pojmom intenzívnejšie využívanie sa rozumie aplikovanie a využívanie nových konceptov a nástrojov, čo viedlo k založeniu oficiálnych účtov zmienených médií na platforme Twitter. Ešte predtým však v roku 2011 ministerstvo zahraničných vecí zriadilo prvý účet na čínskej platforme Weibo. V tomto období je zároveň možné vidieť aj silnejúcu cenzúru internetu, ktorá cieľi na rastúcu domácu online demokratizáciu ohrozujúcu autoritu KSČ. Domáca cenzúra internetu a využívanie siete Weibo posilnila schopnosť čínskej vlády kontrolovať domácu verejnú mienku. (Huang, Wang, 2021: 1918)

Potrebu prispôbovať sa meniacemu sa globálnemu prostrediu podotkol aj Si Ťin-pching vo svojom vyjadrení z roku 2013, kde v súvislosti s wai xuan požadoval „*hl'adanie nových konceptov, kategórií a výziev, ktoré by mohli byť akceptované Čínou ako aj zahraničím v digitálnej ére*“. (Si Ťin-Pching, 2013) V tomto zmysle však nemal na mysli iba domácu wai xuan avšak aj digitálnu komunikáciu so zahraničím. Dôvodom mala byť skutočnosť, že sociálne siete (najmä Twitter) môže pomôcť rozvinúť „kultúrnu mäkkú moc Číny a šíriť tak hodnoty modernej Číny“ vrátane „socializmu s čínskymi charakteristikami“.

Napriek tomu, že diskusie o výraznejšom využívaní digitálnych nástrojov na šírenie posolstiev zo strany čínskych inštitúcií prebiehali už v období okolo roku 2013, aktívne zapojenie čínskych oficiálnych inštitúcií v tejto sfére (najmä na sociálnych sieťach) je možné badať iba v rozmedzí posledných rokov. Skutočnosť, že sa jedná o nový fenomén však neuberá na dôležitosť, práve naopak, jedná sa o čoraz významnejšiu súčasť čínskej verejnej diplomacie s veľkým potenciálom a vyhlídkou do budúcnosti. Za prelomový bod v tejto súvislosti je možné pokladať rok 2018, kedy čínske ministerstvo zahraničných vecí založilo svoj oficiálny účet na platforme Twitter, čím sa pridalo k ostatným členským štátom OSN,

ktoré majú aspoň nejakú formu prítomnosti na Twitteri. Dôvodom, ktorý prispel k založeniu nových účtov čínskych zastupiteľstiev a diplomatov, a k ich intenzívnejšiemu využívaniu, bolo najmä vypuknutie pandémie COVID-19 vrátane s ňou spojených negatívnych naratívov na účet Číny.

Alden a Chan ponúkajú tri kľúčové dôvody, prečo k tomu tak došlo. Prvým z nich je najmä charakter cieleného obsahu, a teda využívanie tzv. hashtagov, ktorých aplikovaním v jednotlivých príspevkoch dokážu rozšíriť diskusiu. Twitter je tak skvelým nástrojom na rýchle a efektívne oslovenie medzinárodného publika. Z hľadiska obsahového charakteru sú jednotlivé príspevky a správy limitované na 280 znakov, čo umožňuje šíriacemu účtu prechádzať priamo k veci a šíriť tak jednoduchú správu, čo sa javí ako atraktívnejšia cesta pre recipienta. (Alden, Chan, 2021: 6)

Druhým významným motívom, prečo sa Čína čoraz častejšie orientuje na sociálne siete je ich možnosť využitia na monitorovanie verejnej mienky a nálad spoločnosti. Tradičné médiá sú v porovnaní so sociálnymi sieťami v súvislosti s prieskumom verejnej mienky oveľa pomalšie a rigidnejšie. Twitter, alebo sociálne siete všeobecne, tak ponúkajú cenné informácie, prostredníctvom ktorých sa ľahšie formulujú reakcie v závislosti na kontexte. Tento faktor bol viditeľný najmä pri vypuknutí pandémie a čínskych reakcií na kritiku zo zahraničia. Alden a Chan tiež konštatujú, že dôvodom, prečo Čína oficiálne využíva Twitter môže byť aj skutočnosť, že čínske politické špičky sú si vedomé významným vplyvom, aký táto platforma má v súvislosti s verejnou diplomaciou, mäkkou mocou a bojom proti, z ich pohľadu, neoprávnenej kritike. (Alden, Chan, 2021)

Inými slovami, angažovanosť na sociálnych sieťach môže viesť k interakcii medzi zainteresovanými stranami a cieľovými skupinami ľudí. Plní tiež potrebu každodennej komunikácie s cieľovým publikom, ktorá tvorí dôležitú súčasť verejnej diplomacie krajín. Sociálne siete sú tak vhodným prostriedkom, nakoľko umožňujú realizovať efektívnejšie interakcie, dokážu rýchlejšie reagovať na kritiku a vedú k priamemu naväzovaniu vzťahov s jednotlivcami. Je možné tiež hovoriť o tom, že táto forma angažovanosti stavia „štát na úroveň jednotlivca“. Je tak možné konštatovať, že ČLR viedla k využívaniu Twitteru ako nástroja verejnej diplomacie potreba prispôsobenia sa meniacemu sa globálnemu kontextu, ktorý je čoraz rýchlejší a digitalizovaný. Twitter je zároveň nástroj združujúci veľké percento svetovej populácie, ktorú je možné osloviť aj napriek geografickej vzdialenosti a ktorý dokáže vhodne reflektovať nálady spoločnosti. Vychádzajúc z teórie toho, že verejná diplomacia by mala zahŕňať niekoľko rôznych dimenzií, prítomnosť na sociálnych sieťach plní potrebu každodennej komunikácie a tvorby dialógu medzi štátom a cieľovým publikom.

Ako už bolo spomenuté jedná sa o nový, no o to potencionálnejší nástroj, ktorého využitie v rámci stratégie čínskej verejnej diplomacie bude zastávať čoraz väčšiu a dôležitejšiu rolu v budúcnosti.

2.1.1 Wolf-Warrior diplomacia

Pandémia COVID-19 priniesla spolu s digitalizáciou čínskej verejnej diplomacie aj nový fenomén, ktorý sa prejavuje v čoraz agresívnejšom štýle komunikácie a naratívoch zo strán čínskych zastupiteľnom a veľvyslanectiev. Tento druh komunikácie sa naplno prejavil najmä počas pandémie a s ňou spojenou kritikou, ktorá negatívne vplývala na celkový obraz Číny v spoločnosti. Tento druh komunikácie je však v rozpore s dlhodobou zaužívanou čínskou umiernenou diplomaciou a snahami o vyhýbanie sa konfliktom.

Tak ako konštatuje Margaret Myeres diplomacia „vlčieho bojovníka (wolf-warrior diplomacy)“, ako sa tento fenomén nazýva je termín odvodený od rovnomennej populárnej čínskej filmovej série.⁴ Označuje tak agresívny štýl diplomacie, ktorý si v posledných rokoch osvojili čínski diplomati, a to najmä v prvých mesiacoch pandémie, kedy sa v čínskej globálnej komunikácii výrazne začali objavovať ostré správy. (Myeres, 2021) Aj napriek tomu, že existujú polemiky o tom, či sa jedná o oficiálnu čínsku diplomatickú stratégiu diplomacia vlčích bojovníkov odráža najmä Siovu výzvu k „bojovnému duchu“ pri obrane základných záujmov Číny. Niektorí diplomati však túto stratégiu diplomacie verejne odsudzujú a snažia sa ju potlačiť. (Dai, Luqiu, 2022: 254)

Tento prístup, ako možno z definície konštatovať, je v protiklade s predchádzajúcou čínskou diplomatickou praxou, ktorá cielila najmä na používanie kooperatívnej rétoriky a vyhýbania sa kontroverziám. Diplomacia vlčích bojovníkov je veľmi konfrontačná a bojovná, pričom zástancovia tejto praxe odmietajú akúkoľvek kritiku čínskej vlády, či vládnej strany a s ňou spojených politikov primárne na sociálnych sieťach. (Huang, 2022: 38) Berry charakterizoval túto trajektóriu nasledovne: „*Čína prechádza od izolácie od Západu, cez prispôbeniu sa Západu až k otvorenému nepriateľstvu voči Západu a jeho spochybňovaniu*“. (Berry 2018: 43) Napriek tomu, že čínski politickí predstavitelia tento

⁴ Film "Vlčí bojovník" mal premiéru v roku 2015. Príbeh sa orientuje na príslušníka Ľudovej oslobodzovacej armády a je charakteristický tvrdým nacionalistickým pohľadom na porážku Číny. Zobrazenie národnej bezpečnostnej krízy vo filme zasiahlo divákov a mnohí ľudia tvrdia, že pomohlo obyčajným Číňanom cítiť sa viac vlastenecky.

termín dlhodobo odmietali, pričom sa podľa nich jednalo iba o ďalšiu z verzií spadajúcich pod teóriu čínskej hrozby, Peking nakoniec tento diskurz prijal. (Huang, 2022: 38)

Praxi diplomacie vlčích bojovníkov predchádzalo viacero skutočností. Ostrý štýl komunikácie sa prvýkrát výraznejšie objavil počas obchodnej vojny Číny s USA. V tomto zmysle čínski diplomati reagovali na priame útoky vtedajšieho amerického prezidenta Donalda Trumpa. Druhým významným momentom sa stala celosvetová pandémia COVID-19. Táto skutočnosť priniesla viacero negatívnych naratívov o Číne (napr. „čínsky vírus“) a tým viedla aj k výraznejšiemu využívaniu sociálnych sietí (najmä Twitteru) čínskymi diplomatmi. Problematický aspekt využívania tohto štýlu komunikácie nie sú však ostré a agresívne reakcie, avšak narastajúca prítomnosť nepodložených a mylných informácií.

3 Metodológia a výskumné otázky

Z vyššie uvedeného je možné definovať význam a dôležitosť, ktorú zohráva verejná digitálna diplomacia v súčasnej spoločnosti. Táto práca sa tak zameriava na dôležitý, avšak nie jediný, aspekt verejnej diplomacie, ktorou je priama komunikácia so zahraničnou verejnosťou. V tomto zmysle je práca prispôbená aktuálnemu kontextu, v ktorom neodmysliteľnú úlohu zohrávajú sociálne siete, v našom prípade najmä platforma Twitter.

Twitter ako sociálna sieť a platforma bol vyvinutý v roku 2006, čím sa stal veľmi obľúbeným nástrojom digitálnej verejnej diplomacie (Sandre, 2013, Bastianello, 2014). Od roku 2012, kedy mala na Twitteri založené účty približne polovica svetových lídrov, v súčasnosti je ťažké si predstaviť lídra, ktorý by tento nástroj nevyužíval. Lídri a vládne agentúry vrátane veľvyslanectiev používajú Twitter na dokumentovanie svojich najvýznamnejších každodenných aktivít, na komunikáciu so zahraničnými a domácimi poslucháčmi, na odpovede na otázky a komentáre, ako aj na výmenu názorov v otvorených fórach so svojimi kolegami a partnermi. Inými slovami, sociálne siete čoraz viac vyzdvihujú význam schopností komunikovať s verejnosťou a to najmä digitálnou formou. (Gilboa, 2016)

Twitter zároveň núti diplomatov, aby zhrnuli posolstvo svojej vlády a vlastných aktivít do jeho podstaty. Twitter je tak skvelým nástrojom na posielanie rýchlych správ alebo na ich zosilnenie, či na zhromažďovanie informácií o lídroch a hlavných politických, hospodárskych a sociálnych procesoch. Lídri a ministri zahraničných vecí používajú Twitter na propagáciu dlhších prezentácií, ktoré umiestňujú na blogy alebo iné fóra. Tweety sa používajú na začatie komunikácie so zahraničnými lídrami a posúvajú ich k tradičnej diplomacii medzi vládami. Z tohto dôvodu je Twitter možné pokladať za priestor s veľkým potenciálom k štúdiu verejnej digitálnej diplomacie.

Predložená práca sa bližšie zameriava na aktivity ČLR a jej diplomatických zastupiteľstiev na Twitteri, v konkrétnych latinskoamerických krajinách. ČLR dlhodobo odolávala využívaniu sociálnych sietí v rámci svojich zahraničnopolitických aktivít. Zlom nastal najmä s vypuknutím pandémie v roku 2019, kedy bol zaznamenaný najvyšší nárast založenia účtov čínskych diplomatov. Digitalizácia čínskej verejnej diplomacie tiež priniesla nový fenomén objavujúci sa čoraz častejšie zo strán čínskych diplomatov a tým je agresívnejšia rétorika v reakcii na kritiku Číny. Môžeme tak hovoriť o zásadnom zlome v čínskej diplomacii a to hneď na dvoch úrovniach - aktívnejšie využívanie sociálnych sietí a agresívnejšia rétorika.

3.1 Ciel práce a výskumné otázky

Hlavným cieľom tejto práce je skúmať prejavy a rozdiely verejnej digitálnej diplomacie ČĽR v jednotlivých krajinách Latinskej Ameriky v závislosti od ich klasifikačného rámca stanoveného ČĽR. Konkrétne sa v práci zameriavame na platformu Twitter, ako jedného z najúčinnějších a najreprezentatívnejší nástrojov tejto oblasti. Aktivity na platforme Twitter plnia jednu z kľúčových aspektov verejnej diplomacie, ktorým je každodenná komunikácia smerom k zahraničnému publiku.

Pre tento účel sme stanovili dve výskumné otázky:

- Líši sa komunikácia čínskych zastupiteľstiev v Latinskej Amerike v závislosti od toho, aký status cieľovej krajine prislúcha?
- Akú rolu zohráva digitálna diplomacia v rámci celkovej stratégie čínskej verejnej diplomacie v Latinskej Amerike?

V nadväznosti na výskumné otázky sa zameriavame na konkrétne kategórie :

- Počet zaznamenaných príspevkov
- Témy s najväčším priestorom na oficiálnych účtoch čínskych zastupiteľstiev v jednotlivých krajinách Latinskej Ameriky za skúmané obdobie
- Účel príspevkov v kontexte celkovej stratégie verejnej diplomacie (informovanie, vytvárania pozitívneho obrazu)
- Prítomnosť fenoménu diplomacie vlčích bojovníkov
- Hlavný autor príspevkov (originálne tweety alebo prezdieľavania)
- Využívaný jazyk

3.2 Metodológia

Za najvhodnejšiu metódu pri odpovedaní na stanovené otázky bola zvolená obsahová analýza doplnená o komparatívnu metódu (otázka číslo 3). Hsieh a Shannon obsahovú analýzu definujú ako *“subjektívnu interpretáciu obsahu textových dát prostredníctvom systematického klasifikačného procesu kódovania a identifikovania tém a vzorcov.”* Jedná sa zároveň o vhodnú metódu nakoľko nie je potrebná spolupráca so skúmaným subjektom,

ktorý ani nemení svoje chovanie na základe toho, že by disponoval poznatkom toho, že je skúmaný. (Hsieh a Shannon, 2005:1277)

Obsahovú analýzu Hsieh a Shannon rozdeľujú na tri hlavné typy a tými je konvenčná, riadená a integrujúca. Z tohto hľadiska budeme aplikovať prvý druh, konvenčnú analýzu, ktorej hlavnou charakteristikou je, že kategórie nie sú definované dopredu, ale vyplývajú priamo zo skúmaných dát. Inými slovami konvenčná obsahová analýza je induktívna metóda kvalitatívneho výskumu, pri ktorej sa kódy, kategórie a témy rozvíjajú z textových údajov, a nie z už existujúcich teórií. Zmienaná metóda je charakteristická tým, že výskumník sa ponorí do textového obsahu (v našom prípade v podobe tweetov) s cieľom identifikovať kódy a následné kategórie resp. podkategórie. Vytvorením konkrétnych kódov sa zároveň sleduje ich početnosť v skúmanej vzorke dát.

Postup výskumu založeného na konvenčnej obsahovej analýze je postavený na systematickom opakovanom prechádzaní si nazhromaždených údajov, počas ktorého dochádza k odvodzovaniu kľúčových myšlienok a konceptov. Postupným procesom sa tak vytvárajú kódy. Kódy sú potom triedene do kategórií, podľa toho ako spolu súvisia. Tie sú následne priradené ku každej sledovanej správe s cieľom sledovať početnosť.

Každá kategória resp. podkategória je zároveň detailne definovaná. Konvenčná obsahová analýza je vhodná metóda k skúmaniu nových fenoménov bez potreby vopred stanovených kategórií. V reflexii na naše výskumné otázky budeme zároveň využívať tematické kódovanie textu a teda cieľom bude hľadať dôkazy špecifických tém v jednotkách textu.

Základnou jednotkou skúmania sú, ako už bolo spomenuté, jednotlivé príspevky (tweets) na oficiálnych účtoch čínskych veľvyslanectiev v krajinách Latinskej Ameriky. V rámci jednotlivých príspevkov sa môžu objavovať aj netextové informácie v podobe videí resp. obrázkov. V takomto prípade sú do úvahy brané iba príspevky, ktoré spolu s netextovou formou obsahujú aj text. Inými slovami v prípade príspevku s videom sa orientuje na nadpis, prípadne komentár publikujúceho.

Využívanie obsahovej analýzy je často sprevádzané a doplnené o ďalšiu metódu, vďaka ktorej je možné skúmané dáta a závery ďalej interpretovať. V tomto prípade bude využitá komparatívna metóda orientujúca sa na štyri krajiny.

Skúmané krajiny

Práca sa orientuje na konkrétne štyri krajiny Latinskej Ameriky, v ktorých má ČLR svoje zastúpenie. Dôvod zamerania práce iba na štyri konkrétne krajiny regiónu vychádza najmä zo skutočnosti, že sa jedná o obsiahli región a tým pádom aj veľké množstvo dát, ktoré by v rámci predloženej práce nebolo možné obsiahnuť.

Vybrané štyri krajiny resp. účty diplomatických zastúpení v štyroch latinskoamerických krajinách zároveň predstavujú reprezentatívnu vzorku, pri ktorej je možné skúmať rozdiely a podobnosti v oblasti verejnej digitálnej diplomacie Číny v jednotlivých krajinách v závislosti od povahy vzťahov, ktoré s Čínou udržiavajú. Konkrétne sa zameriavame na Venezuelu, Kubu, Panamu a Salvador.

Výberu zmienovaných štátov, ktoré predstavujú jadro nášho výskumu predchádzala skutočnosť, že sa jedná o štáty s rozličnou klasifikáciou, ktorú Čína udeľuje svojim diplomatickým spojencom. Venezuela patrí do skupiny krajín, ktoré udržiavajú a majú s Čínou podpísané komplexné strategické partnerstvo (Comprehensive Strategic Partnership). Na druhej strane Panama a Salvador reprezentujú štáty, ktorým doteraz neprislúcha špeciálne partnerstvo a s Čínou udržiavajú iba bežné diplomatické styky. Špeciálnym prípadom v našej práci je Kuba, ktorá ako jediná na svete drží pre Čínu status „dobrý brat, dobrý kamarát, dobrý priateľ“ (good brother, good comrade, good friend). (Myers, Barrios, 2021)

Práca je taktiež zasadená do rozmedzia šiestich mesiacov a to konkrétne druhej polovice roku 2022. Zmienené obdobie pokladáme za vhodné na skúmanie čínskej stratégie na sociálnych sieťach a to najmä z dôvodu toho, že rok 2022 nebol v súvislosti s COVID-19 tak intenzívny ako predchádzajúce roky, pričom jeho mediálnu prítomnosť nahradili iné témy (napr. vojna na Ukrajine). Skúmaním daného obdobia tak môžeme nahliadať na čínsku digitálnu verejnú diplomáciu komplexnejšie, zameraním sa na širší záber tém.

Vychádzajúc z podstaty verejnej diplomacie by sa ako logický mohol zdať výber opierajúci sa o verejnú mienku obyvateľstva voči Číne. Tento výber sa však v práci neuplatňuje, a to z dôvodu absencie aktuálnych prieskumov verejnej mienky. Dostupné dáta v tejto oblasti navyše uvádzajú len niektoré z krajín Latinskej Ameriky a teda neposkytujú celkový pohľad do témy, čo by skomplikovalo výber vhodných prípadov na skúmanie. Na druhej strane problematiku verejnej diplomacie vnímame ako výrazne komplexnejšiu, zahŕňajúcu celý vývoj a genézu vzájomných vzťahov a celkový kontext krajiny.

V rámci skúmaných krajín je taktiež možné nájsť štáty, pre ktoré je Čína ideologicky blízkym partnerom (Kuba, Venezuela) a krajiny, ktoré v tomto storočí nadviazali oficiálne vzťahy s Čínou a prerušili s Taiwanom (Salvador, Panama). Všetky zastupiteľstvá v daných krajinách sú zároveň veľmi aktívne, pričom v regionálnom porovnaní dosahujú najvyššiu aktivitu.

Skúmané účty:

@EmbChinaVen - oficiálny účet Čínskeho veľvyslanectva vo Venezuele

@EmbChinaPa - Veľvyslanec Číny v Paname

@EmbChinaCuba – oficiálny účet Čínskeho veľvyslanectva na Kube

@EmbajadaChinaSV - oficiálny účet Čínskeho veľvyslanectva v Salvadore

Výber zmienených krajín nám tak pomáha k zodpovedaniu druhej výskumnej otázky vďaka ktorej môžeme hľadať jednotlivé rozdiely či podobnosti v celkovej stratégii čínskej digitálnej verejnej diplomacie v Latinskej Amerike.

Kategórie hodnôt a kódovanie

Nasledujúca podkapitola sa venuje jednotlivým tematickým kategóriám, ako aj podkategóriám, ku ktorým je z povahy obsahovej analýzy potrebné priradiť kód a jasnú definíciu podkategórii. Uvedené kategórie vyplývajú práve z využitia konvenčnej obsahovej analýzy tweetov počas skúmaného obdobia, a teda induktívnym manuálnym zberom dát a vyhodnocovaním skúmaných jednotiek. Celú tabuľku zahŕňajúcu kategórie, podkategórie, kódy a presné definície je možné bližšie nájsť v prílohe č. 1.

Uvedená tabuľka je tiež zostavená tak, že vyššie uvedené podkategórie sú špecifickejšie ako tie pod nimi a to z dôvodu možného prelínania sa podkategórií. V prípade ak jednotlivý tweet zasahuje do viacerých podkategórií je jeho hodnota priradená k podkategórii vyššie uvedenej.

V rámci analýzy sme skúmali iba príspevky, ktoré boli v španielskom resp. anglickom jazyku. Čínske príspevky sme z tematickej analýzy vynechali a to z dôvodu jazykovej bariéry, ako aj snahy zamerať sa na účel verejnej diplomacie a tým je osloviť zahraničné publikum. Inými slovami, ak vychádzame z podstaty verejnej diplomacie, ideálny jazyk využívania je v prípade krajín Latinskej Ameriky španielčina, prípadne angličtina. Predpokladom totiž je, že čínsky jazyk ovláda malé percento populácie. Z toho hľadiska sme tweety analyzovali aj z pohľadu jazykovej štruktúry.

Okrem tematického zamerania sa práca orientuje aj na to, aký účel resp. charakter jednotlivé príspevky napĺňajú. Z tohto hľadiska sa orientujeme na šesť základných skupín, ktoré sú spolu s kódmi uvedené nižšie.

Tab.č.3: Kódovanie na základe charakteru príspevkov

INFORMAČNÝ	PROPAGUJÚCI - Čína	PROPAGUJÚCI -vzťahy	REAGUJÚCI	KRITIZUJÚCI	OFENZÍVNY
INFO	PROPČ	PROPV	REAG	KRIT	OFENZ

4 Čínsko-latinskoamerické vzťahy a prejavy verejnej diplomacie Číny v regióne

Pre komplexné pochopenie toho, akým štýlom a akú stratégiu využíva Čína vo vzťahu k Latinskej Amerike na sociálnych sieťach je potrebné načrtnúť dynamiku vzťahov medzi touto veľmocou a latinskoamerickým regiónom. Predložená práca nebude analyzovať celú historickú genézu vzájomných vzťahov, ale cieľom je najmä definovať základné prístupy Číny k tomuto regiónu a teda to, aké sú jej ciele, aktuálny kontext a najmä akú rolu zohráva mäkká moc.

Vzájomne vzťahy medzi LAC a Čínou boli do 90tych rokov minulého storočia značne limitované. Ekonomický a hospodársky rozmach však zapríčinil za posledné desaťročia značný obrat, a to na viacerých úrovniach partnerstiev. Primárnou stratégiou bolo politické zapojenie v rámci tzv. Juh-Juh partnerstva, ktorého hlavným naratívnym je rešpektovanie suverenity tretieho sveta bez interného zasahovania. O tento druh partnerstva sa Čína opera aj v súčasnosti, pričom sa jedná o vhodný priestor na šírenie konceptu tzv. „čínskeho sna“.

Prelomovým dokumentom, ktorý položil politické základy vzájomných vzťahov bola Biela kniha pre LAC z roku 2008, ktorej hlavným cieľom bolo: *„jasnejšie stanoviť ciele čínskej politiky voči regiónu, stanoviť hlavné zásady spolupráce v rôznych oblastiach na určité obdobie v budúcnosti a podporiť pokračujúci zdravý, stabilný a komplexný rozvoj čínsko-latinskoamerických a karibských vzťahov“*. Od tohto obdobia môžeme konštatovať, že Čína rozvíja vzťahy s regiónom najmä na troch kľúčových rovinách, ktorými je hospodárska a finančná sféra, politická a kultúrno-informačná. (Ellis et al., 2022: 160)

Najväčší rozmach je primárne možné vidieť v prvej spomenutej a teda hospodárskej oblasti. Od začiatku storočia, kedy bola Čína prijatá do WTO po súčasnosť sa obchod medzi týmito dvoma subjektami zvýšil 17 násobne. V konkrétnych číslach išlo o zvýšenie z približne 18,5 miliárd USD na 312 miliárd USD. (Fondo Monetario Internacional, 2022) Pre Čínu predstavujú krajiny Latinskej Ameriky dôležitý zdroj najmä v dovoze primárnych surovín, z ktorých 70% tvorí iba 5 konkrétnych komodít. Až 90% z nich sa pritom dováža zo štyroch krajín regiónu. Na druhej strane, Latinská Amerika importuje z Číny už hotové výrobky, najmä technologicky náročné na výrobu. Je možné konštatovať, že v obchodnej rovine sa jedná o veľmi asymetrický vzťah, ktorý spôsobuje čoraz intenzívnejšiu závislosť

latinskoamerických krajín na jednej krajine a vývoze jednej komodity. (Sullivan, Lum, 2022: 2)

Okrem obchodu predstavuje LAC pre Čínu aj dôležitú investičnú oblasť. Od roku 2005 dve čínske banky – Čínska rozvojová banka a Čínska exportná banka poskytla latinskoamerickým krajinám viac ako 141 miliárd USD, najmä Argentíne, Brazílii, Ekvádoru a Venezuele. Väčšina z týchto investícií išla do projektov energetického charakteru a budovania infraštruktúry. V počte poskytnutých pôžičiek sa v medziregionálnom porovnaní jedná o druhý región tesne po Ázii. (Wintgens, 2022: 2) Asymetrický charakter obchodu ako aj investície a pôžičky sú často centrom kritiky z tretích strán. Dôvodom sú obavy z toho, že sa nejedná o spravodlivé podmienky, z ktorých by čerpali pozitíva obe strany, ale jedná sa najmä o nástroje prostredníctvom, ktorých si Čína zabezpečuje svoje národné záujmy. Napriek tomu, mnohé vlády v krajinách Latinskej Ameriky volia cestu čínskych pôžičiek aj za cenu vyšších úrokov, či vedomia toho, že ich konanie bude v istej miere závislé od postojov a záujmov Číny. Dôvodom je skutočnosť, že požiadavky čínskych pôžičiek vyžadujú vo všeobecnosti menej transparentnosti, a tým aj menej pravidiel. (Wintgens, 2022: 3)

Popri ekonomickej sfére sú dôležité aj iniciatívy na politickej a multilaterálnej úrovni, ako aj aktívna diplomacia. V tomto zmysle môžeme hovoriť o silnejúcej podpore strategických partnerstiev, dohôd o voľnom pohybe, či začlenenia mnohých krajín do infraštruktúrneho megaprojektu BRI⁵. Okrem toho Čína zastáva aktívnu úlohu pozorovateľa v OAS. Jej prítomnosť je vidieť aj v Spoločenstve latinskoamerických a karibských štátov CELAC. Čína-CELAC predstavuje hlavnú zložku spolupráce medzi Čínou a LAC a teda medzi rastúcou mocnosťou a regionálnou organizáciou združujúcou heterogénnu skupinu 33 krajín LAC. Peking pristúpil ku cooperation partnership v roku 2014 s CELACom, ktoré započalo tri dôležité summity v rovine Čína-CELAC. Tie boli zamerané na definovanie, aktualizáciu a plány pre spoluprácu v rôznych oblastiach (politická, hospodárska, bezpečnostná). Summity tým cielili na definovanie čínskych priorít v regióne. Od prelomu tisícročia Čína rozširovala svoj politický dialóg aj so skupinou RIO, MERCOSUROM, či Andským spoločenstvom. (Serbin, 2022: 10)

⁵ Latinská Amerika sa pri jej vzniku nepovažovala za súčasť BRI a v politickom dokumente čínskej vlády o Latinskej Amerike vydanom v roku 2016 sa o nej nehovorilo. Následne Čína na ministerskom fóre Číny a Spoločenstva latinskoamerických a karibských štátov (CELAC) v Santiagu v januári 2018 vyzvala latinskoamerické krajiny, aby sa zúčastnili na BRI. (Zhang, 2019)

Je však možné konštatovať, že čínskym záujmom z historického hľadiska bolo najmä udržiavať bilaterálne vzťahy s jednotlivými krajinami, ktoré majú zároveň aj rôzny status na úrovni partnerstva. Vzťahy s Argentínou, Brazíliou, Čile, Ekvádorom, Peru, Venezuelou a Mexikom je hodnotené z pohľadu Číny ako komplexné strategické partnerstvo (Comprehensive Strategic Partnership), čo predstavuje najvyššiu klasifikáciu, akú čínske ministerstvo zahraničných vecí doteraz uplatnilo na krajiny Latinskej Ameriky a Karibiku. V prípade Bolívie a Uruguaja sa jedná o status "strategických partnerov" a vzťahy Číny s Guyanou a Antiguou a Barbudou sú v čínskom rebríčku označené ako „priateľské kooperatívne“ (friendly cooperative). Väčšina krajín Strednej Ameriky a zvyšok Karibiku (okrem krajín, ktoré uznávajú Taiwan) sú jednoducho hodnotené ako krajiny, ktoré nadviazali diplomatické vzťahy s Čínou. Špeciálne hodnotené sú najmä vzťahy s Kubou, ktoré sa často označujú ako „dobrý brat, dobrý súdruh, dobrý priateľ“ (good brother, good comrade, good friend, čo odráža historický a politický základ bilaterálnej dynamiky medzi Čínou a Kubou. (Myers, Barrios, 2021) Obe krajiny tak majú blízko k sebe z historického, ako aj ideologického pohľadu. Kuba bola prvou krajinou na západnej hemisfére, ktorá uznala ČĽR a následne aj iniciovala nadviazanie diplomatických vzťahov. Podľa CGTN *„odvtedy charakterizuje bilaterálne vzťahy vysoká úroveň politického dialógu a vôľa komunistických strán, vlád a národov pokračovať v posilňovaní väzieb založených na rovnosti, úcte a vzájomnom prospechu. Oba národy sa považovali za vzájomné referencie pri budovaní socializmu s vlastnými charakteristikami, čo viedlo k širokej a systematickej výmene skúseností.“* Prezident Si Ťin.pching konštatoval, že *„čínsko-kubánske vzťahy sa postupom času upevnili, stali sa modelom solidarity a spolupráce medzi dvoma geograficky vzdialenými, a predsa blízкими krajinami, založenými na rovnosti a vzájomnom rešpekte.“* (Pereira Hernández, 2022) Okrem toho sú z pohľadu Číny čínsko-kubánske vzťahy poznačené spoločnou výzvou budovania socializmu uprostred zložitej medzinárodnej situácie, ktorú charakterizuje rastúci unilateralizmus a hegemonistická snaha USA presadiť svoje vzory a modely. (Pereira Hernández, 2022)

Spolu s Kubou má špeciálny status partnerstva aj Trinidad a Tobago, ktoré udržiava s Čínou „komplexné partnerstvo spolupráce založené na vzájomnom rešpekte, rovnosti, vzájomnom prospechu a spoločnom rozvoji“ (comprehensive cooperative partnership of mutual respect, equality, mutual benefit, and common development) , ktorý sa vyvinul zo „vzájomne prospešnej rozvojovej priateľskej spolupráce“. (Myers, Barrios, 2021)

Na druhej strane udržiava ČĽR vzťahy aj s krajinami, ktoré v minulosti udržiavali partnerstvo s Taiwanom a v posledných rokoch zaznamenali obrat v tomto vnímaní. Príkladom je napríklad El Salvador, ktorý nadviazal oficiálne vzťahy s Čínou v roku 2018, či Panama, ktorá tak učinila v roku 2017. (Mowla, Berg, 2022) Poslednou a aktuálnou krajinou, ktorá prerušila styky s Taiwanom a nadviazala s ČĽR je Nikaragua, ktorej prezident Daniel Ortega oznámil tento krok koncom roka 2021. Len niekoľko dní po oznámení o opätovnom otvorení veľvyslanectiev darovala Čína Nikarague podľa slov nikaragujskej vlády viac ako milión dávok vakcín proti Covid-19 ako aj veľké množstvo injekčných striekačiek. V súčasnosti obe krajiny vedú diskusie a jednanie vedúce k Dohode o voľnom obchode. (Trivino, 2022)

Stredoamerické štáty Honduras, Guatemala, Belize, karibské Haiti a juhoamerický Paraguaj sú krajiny naďalej udržiavajúce vzťahy s Taiwanom. Po nástupe novej ľavicovo-orientovanej honduraskej prezidentky Xiomary Castro je však otázne, či sa v Hondurase zachová status quo, alebo dôjde k prerušeniu vzťahov s Taiwanom. (BBC, 2021)

Myers a Barrios konštatujú, že je náročné presne definovať to, čo v praxi toto delenie partnerov znamená, nakoľko oficiálna dokumentácia Číny ich význam objasňuje iba okrajovo. Väčšina analýz čínskych diplomatických klasifikácií sa odvoláva na pripomienky bývalého premiéra Wen Ťia-paa. (Myers, Barrios, 2021) Ten vo svojom prejave v Bruseli 2004 konštatoval, že pojem „komplexný“ v tomto význame značí spoluprácu na hospodárskej, technologickej, kultúrnej ako aj politickej úrovni. Jedná sa tiež o vzťah bilaterálneho ako aj multilaterálneho charakteru, čo znamená, že krajiny s týmto označením môžu spolupracovať s Čínou pri riešení multilaterálnych otázok. Termín „partnerstvo“ v čínskom význame značí, že obe krajiny spolupracujú na základe vzájomného rešpektu, vzájomnej dôvery a rovnosti. (Quan Li, Min Ye, 2019: 67) Pojem „strategický“ na druhej strane zahŕňa podľa Quan Liho a Min Yeho (2019) spoluprácu medzi oboma krajinami, ktorá má nielen celkový význam pre bilaterálne vzťahy, ale je aj stabilná a dlhodobá, pričom prekonáva rozdiely v ideológii a politických systémoch". (Quan Li, Min Ye, 2019: 68)

Poslednou oblasťou, ktorá definuje vzájomné vzťahy medzi ČĽR a Latinskou Amerikou je téma rozširovania mäkkej moci a to najmä prostredníctvom kultúrnych nástrojov, médií a informačných technológií. V rámci spolupráce Juh-Juh predstavuje Latinská Amerika skvelý priestor na šírenie konceptu tzv. čínskeho sna, ktorý sa môže javiť v latinskoamerickom kontexte ako ideálny. Jedná sa tak najmä kvôli tomu, že Čína predstavuje akúsi nádej, kedy sa z rozvojovej krajiny stala ekonomicky silná mocnosť za relatívne krátky čas. V tejto sfére môžeme hovoriť o silnejúcich aktivitách spadajúcich pod

verejnú diplomaciu Číny, ktorej hlavným cieľom ako bolo zmienené je hlavne tvoriť pozitívny obraz krajiny v zahraničí a šíriť ideu harmonického sveta a čínskeho sna. Spolu s obchodom a poskytovaním kapitálu vo forme pôžičiek a finančných služieb tak ČĽR iniciuje rastúcu diplomatickú prítomnosť a rozvíja sériu stratégií mäkkej moci zameraných na podporu pozitívneho vnímania svojej prítomnosti v LAC.

Iniciatívy, nástroje a aktivity v rámci verejnej diplomacie Číny v Latinskej Amerike sú v súlade s hlavnou stratégiou Číny v tejto oblasti a teda hovoríme o aktivitách zahŕňajúce každodennú komunikáciu, medzinárodné vysielanie, kultúrne inštitúcie, či výmenné programy.

Z hľadiska kultúry sú strategickým nástrojom verejnej diplomacie Číny na presadzovanie mäkkej moci už spomenuté Konfuciove inštitúty. V Latinskej Amerike a Karibiku je v súčasnosti aktívnych 45 Konfuciových inštitútov a to najmä v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania. Vďaka nim môže Čína okrem šírenia svojho jazyka dávať dôraz aj na pochopenie čínskeho kultúrne dedičstva. Napriek tomu, že väčšina z nich funguje v rámci štátnych vysokých škôl netreba opomínať aj súkromný vzdelávací systém, ktorý s nimi tiež počíta. Z dôvodu limitovaných možností výučby čínskeho jazyka v Latinskej Amerike, sú Konfuciove inštitúty aj napriek ich kritike stále najvhodnejším prostriedkom spoznania čínskeho jazyka a kultúry. Vysoký záujem a dopyt po službách Konfuciového inštitútu robia z tejto inštitúcie strategický nástroj čínskej zahraničnej politiky v Latinskej Amerike. (Ellis et al. 2022: 166)

Dôležitou súčasťou čínskej verejnej diplomacie sú aj štipendia čínskej vlády pre latinskoamerických študentov plánujúcich študovať v Číne. Vďaka týmto prostriedkom majú možnosť získať okrem odborných znalostí aj priamy kontakt s čínskymi reáliami. Práve tento faktor môžu bývalí absolventi využívať v službách, či iných sférach orientovaných na Čínu. People-to-people diplomacia je dlhodobou súčasťou čínskej diplomatickej stratégie. Výnimkou nie je ani Latinská Amerika, ktorá v tejto súvislosti zažila resp. zrealizovala viacero ciest politických a straníckych predstaviteľov, či novinárov. V rozmedzí rokov 2002 až 2017 došlo k vyše 300 stretnutiam so 77 zástupcami Čínskej komunistckej strany v 26 krajinách LAC. Okrem návštev na vysokej politickej úrovni existujú aj tzv. spolky „priateľov Číny“, ktoré Čína priamo podporuje a ktorých cieľom je združovať vysoko postavené osoby pôsobiace vo vplyvných sférach, ktoré majú dosah a vplyv na štátne rozhodovania. Možno hovoriť, že sa jedná o istý druh čínskeho lobbingu. (Ellis et al. 2022: 167)

Významným prostriedkom verejnej diplomacie sa stala aj tzv. medicínska, či vakcinačná diplomacia aktuálna počas pandémie COVID-19. Čína sa stala významným distribútorom ochranných prostriedkov, ako aj vakcín počas celej pandémie. Je však podstatné podotknúť, že obraz Číny počas celého obdobia pandémie sa rýchlo a často menil. Vakcinačná diplomacia však pôsobila ako vhodná alternatíva, nakoľko štáty Latinskej Ameriky v počiatočných dňoch zaznamenávali nedostatok vakcín západného typu. Vakcíny sa zároveň v očiach Číny stali vhodným diplomatickým prostriedkom, vďaka ktorému mohli vyvíjať istý tlak na konkrétne štáty k prehodnoteniu ich postoja k viacerým otázkam. Ako príklad je možné spomenúť Paraguaj, ktorý ako jediný štát Južnej Ameriky naďalej udržiava vzťahy s Taiwanom, či otázka čínskej firmy Huawei a jej vynúteného odchodu z Brazílie a Dominikánskej republiky. (Myers, 2021) Snaha o intenzívnejšiu izoláciu Taiwanu boli aj v ostrejšom protiklade od dlhodobej čínskej politiky nezasahovania do vnútorných záležitostí krajín. Skutočnosť, že sa pandémia stala celosvetovou otázkou prispela aj k mediálnemu pokrytiu čínskej pomoci latinskoamerickým krajinám. Využitím širokého okruhu aktérov a sietí na mieste Čína zabezpečila rozsiahle pokrytie svojej pomoci v LAC a v medzinárodných médiách.

K šíreniu povedomia o ČĽR a vplyvu na verejnú mienku prispievajú aj čínske médiá najmä CGTN, či periodikum China Daily, ktoré poskytujú obsah aj v španielčine. Okrem toho jednou zo stratégií čínskych diplomatov a veľvyslanectiev je aj skupovanie príloh resp. konkrétnych strán v iných denníkoch aktívnych v Latinskej Amerike (napr. La Tercera), čo vo všeobecnosti dodáva tomuto obsahu relevantnejší a kvalitnejší nádych. Zmienené periodiká boli tiež prvé čínske inštitúcie, ktoré dospeli k založeniu oficiálnych twitterových účtov. (Myers, 2021)

Je možné konštatovať, že všetky ciele ČĽR v Latinskej Amerike podporujú širšie ciele Komunistickej strany Číny a idú v súlade so stratégiou „čínskeho sna“ o tvorení obrazu silného, bohatého a vnútorne i navonok bezpečného štátu. Medzi základné ciele môžeme zaradiť okrem už spomínaných snáh o stále zabezpečenie prístupu k surovinám a výrobkom a ochrany čínskych investícií v regióne aj politické ciele, ktoré vedú najmä k ďalšej izolácii Taiwanu, posilneniu jednoty Číny a k zmierneniu vplyvu USA v regióne. ČĽR taktiež usiluje o to, aby sa vlády Latinskej Ameriky postavili na jej stranu v prípade kľúčových otázok, vrátane územných nárokov na Taiwan, Hongkong, Tibet, či území v Juhočínskom a Východočínskom mori. (Ellis et al., 2022, Ellis, 2011)

Silnejúca prítomnosť krajiny v regióne mení automaticky aj verejnú mienku a formuje myslenie ľudí. Čína sa potýka v mnohých prípadoch s kritikou a to v niekoľkých

ohľadoch. Jedná sa o názory na čínske pôžičky, ktoré sú pre mnohých nevýhodné, sledujúce iba záujmy Číny, či úlohu Konfuciových inštitútov, ktoré čelia negatívnym odozvám najmä z obáv, že sa jedná o nástroj šíriaci čínsku propagandu a prípadne, že sú súčasťou siete vládnej špionáže. Obraz Číny sa veľmi rýchlo a často menil najmä počas pandémie COVID-19. Napriek tomu, že čínske vakcíny mohli pôsobiť pozitívnym dojmom na latinskoamerickú verejnosť, ich následná preukázaná nízka účinnosť mohla tiež tento obraz narušiť. Je potrebné konštatovať, že pandémia COVID-19 však spôsobila veľmi rýchle a časté zmeny vo vnímaní Číny v spoločnosti. Pojem „čínsky vírus“⁶ a s ním spojené informácie o umelom vytvorení vírusu, či úniku z fabrík sa nevyhli ani Latinskej Ameriky. Častá kritika na účet Číny tak spôsobila zásadný prevrat v čínskej verejnej diplomacii, a to najmä v jej digitálnej forme. Od vypuknutia pandémie sa Čína, najmä prostredníctvom svojich diplomatov začala intenzívnejšie zapájať a aktivizovať na sociálnych sieťach, primárne na platforme Twitter. S touto skutočnosťou a narastajúcim významom sociálnych sietí v čínskej diplomacii mnohí poukazujú na už spomínanú narastajúcu agresívnu stratégiu wolf-warrior diplomaciu.

V tomto zmysle sa od začiatku januára 2020 niekoľko čínskych veľvyslanectiev a veľvyslancov obrátilo na tradičné a sociálne médiá, aby bránili Čínu pred obvineniami, ktoré by mohli mať negatívny dopad na obraz Číny. Do roku 2019 bolo v Latinskej Amerike založených a aktívnych šesť účtov diplomatických misií resp. čínskych diplomatov. Od roku 2019, najmä v období od konca roku 2019 do júna 2020, došlo k založeniu 29 oficiálnych twitterových účtov patriacich čínskym veľvyslanectvám alebo diplomatom. (Micolta, 2022)

⁶ V prvých mesiacoch pandémie sa v LAC a medzinárodných médiách objavovali kritické komentáre, ktoré sa zameriavali na to, ako Čína zvládla epidémiu vo Wuhane. Peruánsky spisovateľ Mario Vargas Llosa v marci 2020 v stĺpčeku pre španielsky El País uviedol, že vírus pochádza z Číny a že Čína cenzurovala prinajmenšom jedného z lekárov, ktorí pôvodne vírus zistili. Iným príkladom je aj Francúzsky ekonóm a politológ Guy Sorman v auguste 2020 v rozhovore pre argentínsky La Nación naznačil, že "je e etické a legálne považovať čínsky režim za priamo zodpovedný za túto pandémiu". (Myers, 2021)

5 Čínska verejná digitálna diplomacia v Latinskej Amerike

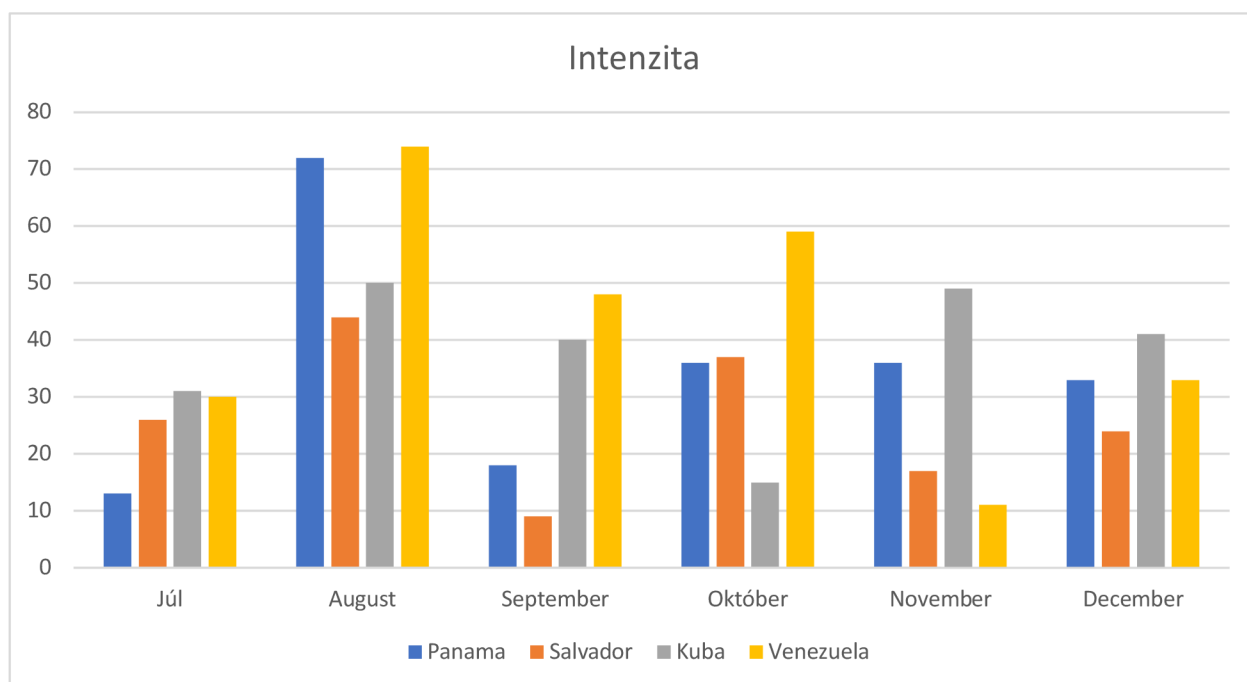
Nasledujúca časť práce sa venuje konkrétne verejnej digitálnej diplomacii v krajinách Latinskej Ameriky na príkladoch krajín Salvador, Venezuela, Panama a Kuba. V nadväznosti na náš stanovený cieľ sa orientujeme primárne na tematické zastúpenie na jednotlivých twitterových účtoch, ako aj na charakter a teda úlohu, akú majú konkrétne príspevky. Inými slovami v nasledujúcej časti sa zameriavame nie len na to, čo je publikované, ale aj na to ako resp. akým štýlom je to publikované.

Okrem konkrétnych tém a účelu príspevkov sa kapitola orientuje aj na aspekty, akými je intenzita publikovania príspevkov, ako aj to kto je originálnym autorom a teda, či sa jedná o tweet alebo retweet. Nakoľko predpokladáme, že základným cieľom verejnej diplomacie je interakcia medzi štátom a štátnymi zástupcami s publikom v cudzom štáte, náš záujem sa orientoval aj na jazykové zloženie tweetov.

5.1 Aktivita účtov

Graf č. 1: Počet publikovaných príspevkov na jednotlivých účtoch júl-december

2022

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dát z účtov: @EmbChinaVen, @EmbChinaPa, @EmbChinaCuba, @EmbajadaChinaSV

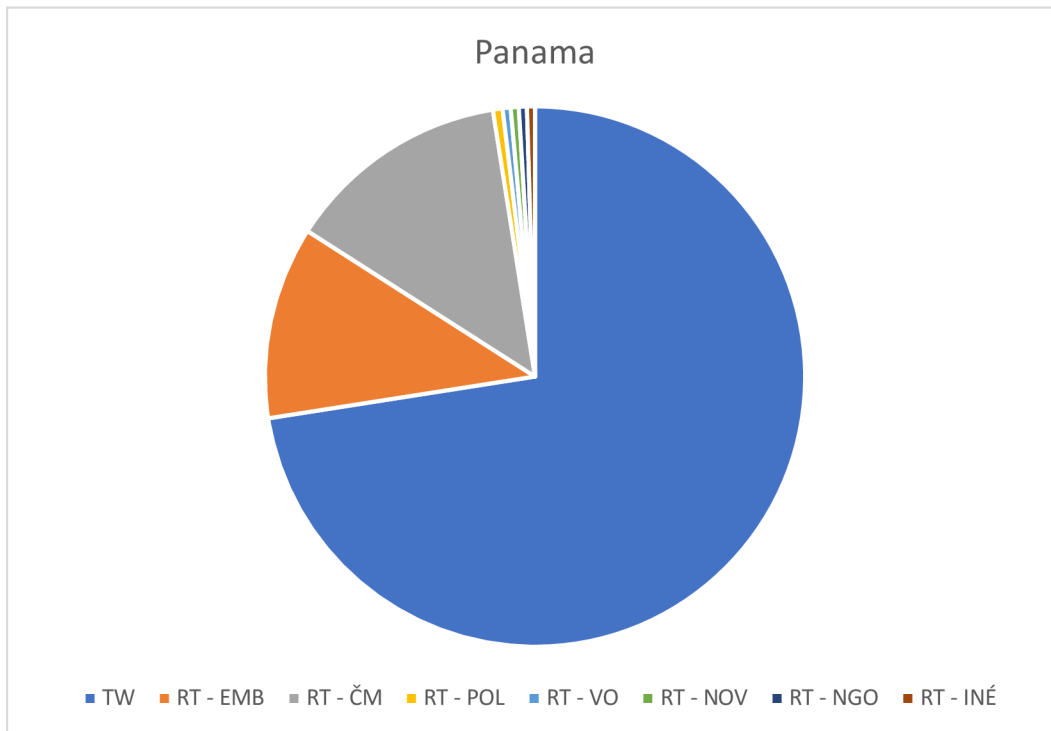
Vo vzťahu k intenzite je možné konštatovať, že najviac publikovaných príspevkov na Twitteri za celkové sledované obdobie bolo evidovaných na oficiálnom účte čínskeho veľvyslanectva vo Venezuele (Embajada China en Venezuela) v celkovom počte 255 tweetov. V prípade veľvyslanectva Číny na Kube bolo publikovaných resp. prezdieľaných 227 príspevkov. V menšej miere bolo aktívne veľvyslanectvo pôsobiace na Paname (208) a v neposlednom prípade Salvadoru, ktorý za šesť mesiacov evidoval celkový počet 158 príspevkov.

Z pohľadu jednotlivých mesiacov a vykonanej aktivity je možné konštatovať, že vo všetkých prípadoch bolo najviac príspevkov evidovaných v auguste. Táto skutočnosť odráža najmä reakcie na návštevu Predsedníčky Snemovne reprezentantov Kongresu USA Nancy Pelosiovej na Taiwane, ktorá prebiehala 2. augusta 2023. Okrem augusta však nemožno nájsť spoločný prienik v ostatných mesiacoch, nakoľko jednotlivé účty dosahujú rozdielne hodnoty.

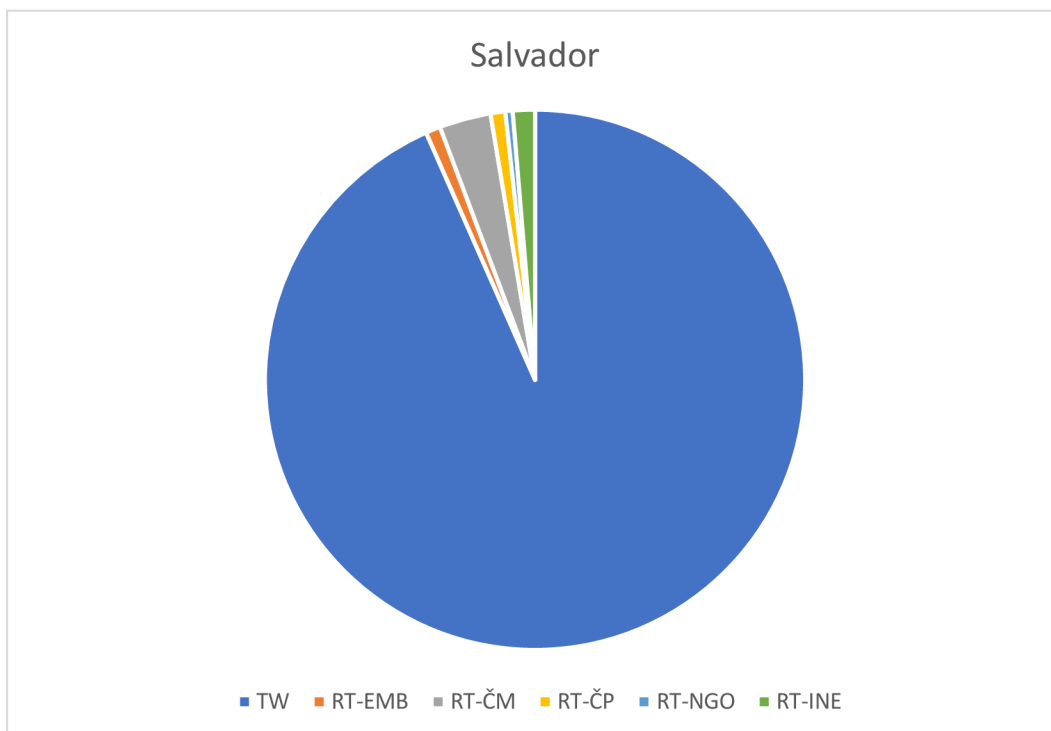
Z tohto hľadiska nemožno konštatovať, že by sa v celkovom počte jednalo o výraznejšie rozdiely naprieč skúmanými prípadmi a teda jednotlivé veľvyslanectvá vyvíjajú online aktivitu v približne rovnakej miere. Rozdiely, ktoré boli evidované medzi jednotlivými účtami počas konkrétnych mesiacoch môže byť z časti spôsobené tým, že existuje snaha reflektovať aktuálne udalosti v krajine pôsobenia. Jedná sa o jedno z vysvetlení, ktoré však neodzrkadľuje a nevysvetľuje napríklad fakt, že v októbri, kedy sa konal XX. Zjazd Komunistickej strany Číny a teda jednalo sa o celoplošnú udalosť, nebola aktivita rovnaká vo všetkých prípadoch. Napriek tomu, v prípade Kuby sa jednalo o mesiac, ktorý v jeho kontexte dosahoval najnižšiu aktivitu.

5.2 Autor príspevkov

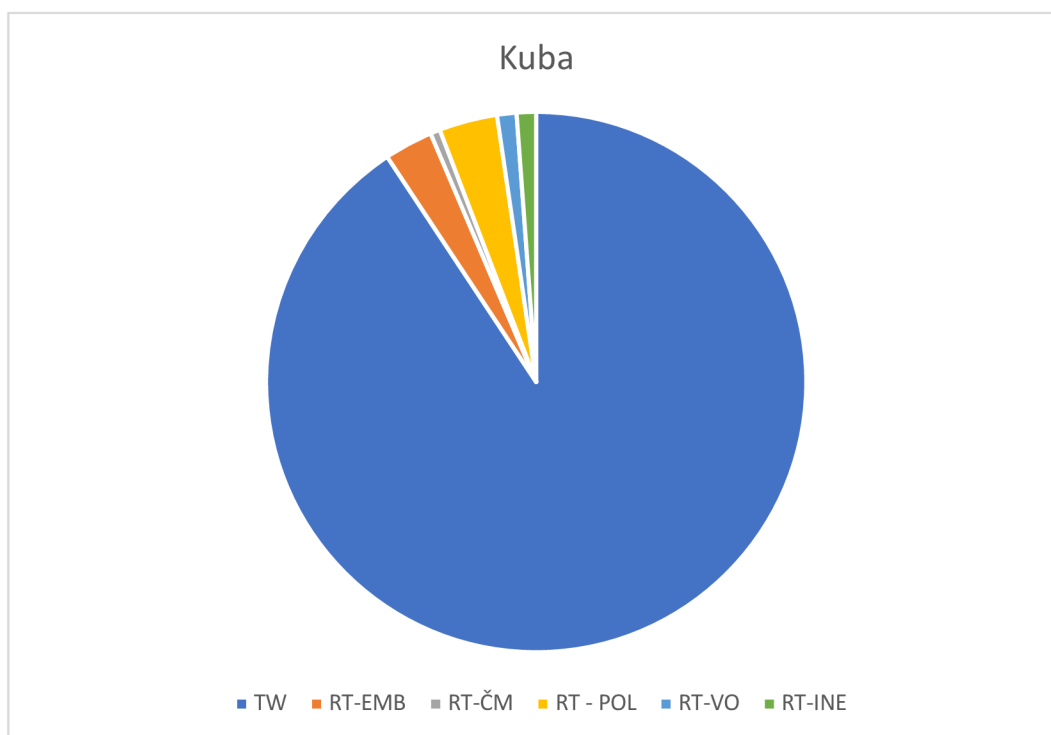
Graf č. 2: Originálny autor príspevkov júl-december 2022 – prípad Panama

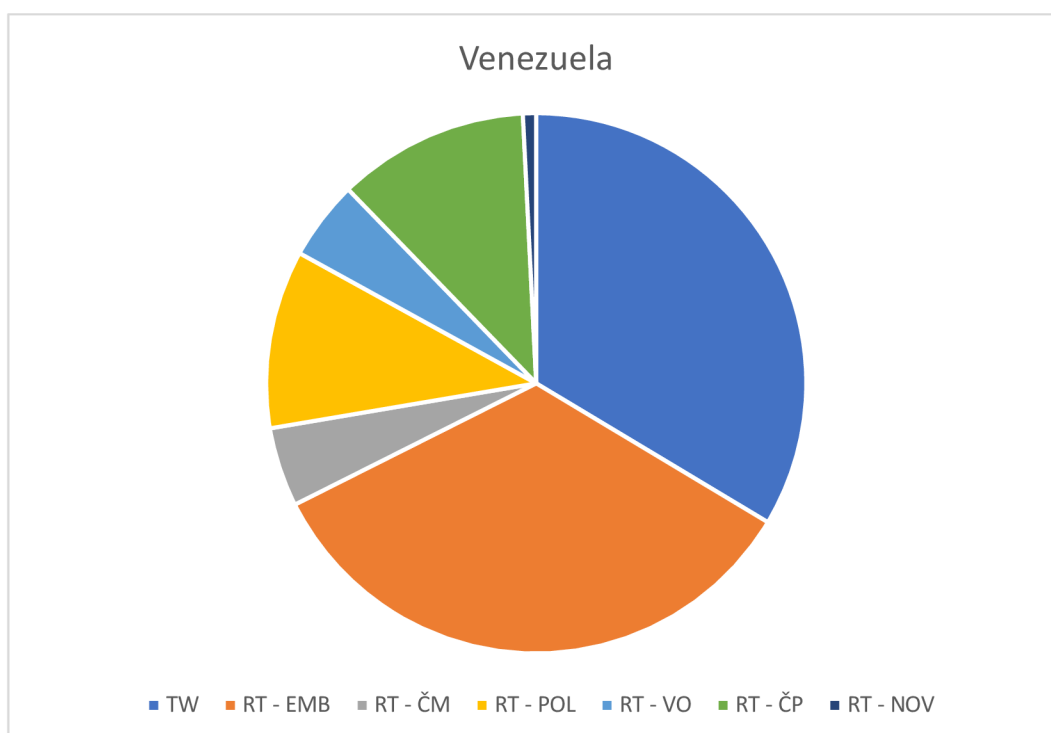
Graf č. 3: Originálny autor príspevkov júl-december 2022 – prípad Salvador

Graf č. 4: Originálny autor príspevkov júl-december 2022 – prípad Kuba

Graf č. 5: Originálny autor príspevkov júl-december 2022 – prípad Venezuela

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dát z účtov: @EmbChinaVen, @EmbChinaPa, @EmbChinaCuba, @EmbajadaChinaSV

Ďalšou zo skúmaných kategórií, ktorým sme sa v rámci analýzy venovali bol aj autor príspevku a teda skutočnosť, či sa jedná o originálne tweety veľvyslanectva alebo o prezdieľavania. V tejto súvislosti sme sa zamerali aj na to, na koho sa najčastejšie skúmané účty odvolávajú resp. ktoré z nich sú najčastejšie prezdieľavané.

Z výsledkov analýzy vyplýva, že v troch prípadoch dominovali príspevky, ktorých originálnym autorom bolo samotné veľvyslanectvo. Najväčšia diverzita týkajúca sa autora príspevku bol posledný prípad a tým bolo Veľvyslanectvo Číny vo Venezuele. Dominantné postavenie v rámci obsahu mali spolu s originálnymi príspevkami veľvyslanectva aj retweety z oficiálneho účtu čínskeho veľvyslancu vo Venezuele. V podstatnej miere sa na tomto účte vyskytovali aj retweety zo strany vládnych predstaviteľov Venezuely, ako aj politických predstaviteľov Číny.

Viac diverzifikovaný obsah z pohľadu autora dosiahol taktiež oficiálny účet čínskeho veľvyslanectva v Paname, kde popri originálnych tweetoch, zohrali úlohu aj retweety čínskych médií CGTN, či XINHUA News Agency, či príspevky z oficiálneho účtu čínskeho veľvyslanectva v Paname.

Je možné konštatovať, že prezdieľané príspevky v prípade Salvadora a Kuby dosiahli v celkovom kontexte iba okrajovú úlohu. V prípade Salvadora dosiahlo percentuálne zastúpenie originálnych príspevkov až 93%. Podobný charakter obsahu malo aj veľvyslanectvo na Kube, kde však originálne príspevky dosiahli o 2 percentuálne body menej, v celkovej hodnote 91%. Z prezdieľaných príspevkov mali väčšie zastúpenie iba účty patriace čínskym médiám, prípadne príspevky z oficiálnych účtov veľvyslancov pôsobiacich v krajine.

5.3 Jazyková zloženie obsahu

Tab. č. 4: Jazykové zloženie príspevkov

	Salvador	Panama	Kuba	Venezuela
Španielčina	153	208	104	211
Angličtina	4	0	6	17
Čínština	0	0	116	4

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dát z účtov: @EmbChinaVen, @EmbChinaPa, @EmbChinaCuba, @EmbajadaChinaSV

Z pohľadu využitého jazyka príspevkov boli v skúmaných krajinách využité tri jazyky, konkrétne španielčina, angličtina a čínština. V salvádorskom, panamskom a venezuelskom prípade bola majoritne využívaná španielčina, čo zároveň korešponduje s kľúčovou úlohou verejnej diplomacie a teda, že využívaný jazyk by mal byť blízky cieľovej skupine, v tomto prípade zahraničnému publiku.

Čínske veľvyslanectvo na Kube publikovalo príspevky hlavne v čínštine a španielčine, pričom v čínštine bolo zaznamenaných o 12 príspevkov viac. Približne rovnakú bilanciu obsahu v španielčine a čínštine je možné vysvetliť tým, že na účte sa vyskytovali rovnaké informácie a teda, jednalo sa o tie isté príspevky avšak v dvoch odlišných jazykových variáciách. Na druhej strane, boli zaznamenané príspevky, ktoré boli publikované v čínskom jazyku, ktorého španielsky prípadne anglický ekvivalent však nebol prítomný. Z dôvodu jazykovej bariéry tak nie je možné jasne definovať obsahovú štruktúru príspevku, a tým pádom čínske príspevky neboli do analýzy zahrnuté.

Terciálnym jazykom v prípade všetkých účtov bola angličtina, a to najmä v prípadoch retweetovania iných twitterových účtov, primárne čínskych politických predstaviteľov a čínskych médií publikujúcich v angličtine. Jedná sa tak o logické zdôvodnenie, keďže čínski politickí predstavitelia prispôbujú svoj obsah globálnemu publiku v rámci ktorého sa vo všeobecnosti využíva angličtina.

Z pohľadu úlohy a cieľov verejnej digitálnej diplomacie môžeme konštatovať, že panamský účet je jediný, ktorý v absolútnej miere reflektuje potreby svojej cieľovej skupiny nakoľko je jej obsah jazykovo prispôbený. Je však potrebné podotknúť, že aj v prípade Venezuely a Salvadora je španielčina primárnym jazykom a teda angličtina, či čínština zohrávajú vedľajšiu úlohu.

Prípady Kuby tak predstavuje jedinou anomáliu a teda, že v rámci jeho obsahu je možné vidieť duplicitný obsah vďaka čomu má verejnosť možnosť a vedomosť o takmer všetkých publikovaných témach.

5.4 Tematické zastúpenie a charakter príspevkov

Z výsledkov analýzy je možné skúmané jednotky obsahu rozdeliť do piatich rozsiahlych tematických blokov. Patrí sem otázka bilaterálnych vzťahov s krajinou pôsobenia veľvyslanectva, Princíp jednej Číny, témy venujúce sa Číne z pohľadu interných záležitostí, vzťahy Číny so svetom a samostatná kategória orientujúca sa na otázku

socializmu s čínskymi charakteristikami. Jednotlivé kategórie zároveň zahŕňajú niekoľko podkategórií, ktoré lepšie reflektujú a približujú samotný obsah príspevku. (viď. príloha č.1)

Vychádzajúc z celkovej podstaty verejnej digitálnej diplomacie a celkovej stratégie čínskej verejnej diplomacie je možné zoradiť príspevky na účtoch do šiestich špecifických skupín podľa toho, aký je ich nosný cieľ. Tými sú príspevky, ktorých snahou je informovať spoločnosť, bez emocionálneho zafarbenia a teda príspevky skôr neutrálneho charakteru. Tweety, ktoré sa špeciálne orientujú a pozitívne propagujú Čínu. Príspevky propagujúce a vyzdvihujúce pozitívne vzťahy s inými krajinami (krajinou pôsobenia, ale aj tretími krajinami). Obsah, ktorého hlavný účel je reagovať na kritiku voči Číne z tretích strán. V neposlednom rade príspevky, ktoré kritizujú kroky a aktivity iných aktérov, prípadne obsah, ktorý priamo na nich útočí.

5.4.1 Salvador

Tab.č. 5: Sumarizácia: Početnosť príspevkov - prípad Salvador

	CELKOM	INFO	PROPČ	PROPV	REAG	KRIT	OFENZ
BIL	98	69	0	30	0	0	0
PJČ	24	9	2	1	3	7	2
CH	26	6	12	1	4	0	3
CHS	7	28	0	0	0	3	0
SOC	2	1	1	0	0	0	0

Čínske veľvyslanectvo v Salvadore sa počas skúmaného obdobia z pohľadu kategórií najviac venovalo otázkam bilaterálnych vzťahov medzi ČLR a Salvadorom. Na druhej strane najmenšie zastúpenie mali príspevky priamo obsahujúce myšlienky socializmu s čínskymi charakteristikami, ako aj témy venujúce sa vzťahom Číny s tretími krajinami a pôsobeniu na svetovej scéne.

Z pohľadu jednotlivých podkategórií sa jedná o veľmi diverzifikovaný obsah a teda veľvyslanectvo vyvíja aktivitu a publikuje príspevky rôzneho tematického smerovania. (príloha č. 3) V rámci bilaterálnych vzťahov mali najväčšie zastúpenie príspevky s kultúrnym obsahom a teda tweety informujúce o súťažiach v rôznych kultúrnych zameraniach, či o akciách s kultúrnym programom. Výrazné zastúpenie tiež mali tweety, ktorých hlavnou témou boli dotácie, nenávratné projekty, či dary venované zo strany ČLR

Salvadoru. Z tohto hľadiska sa jedná o logický dôsledok aktuálneho diania v krajine, nakoľko v čase skúmania prebehla inaugurácia prvého projektu z priamej asistencie Číny a tým bolo otvorenie zábavného parku SunSet. Otvorenie prebehlo koncom augusta, čím sa zároveň stal aj prvým otvoreným čínskym projektom v krajine. Je potrebné dodať, že široký priestor venovaný tejto tématike nie je prekvapujúci nakoľko sa jednalo o projekt, ktorého investície dosiahli výšku 4 miliónov USD. Okrem toho má Čína v súčasnosti rozbehnuté v krajine aj ďalšie investície akými je napríklad národná knižnica, či projekt orientujúci sa na problematiku dostupnosti pitnej vody.

V rámci otázky bilaterálnych vzťahov boli zastúpené aj témy venujúce sa stretnutiam na vysokej politickej úrovni, obchodné vzťahy medzi krajinami, či príspevky, ktorých nosnou témou boli inaugurácie a udalosti bez špecifického tematického zaradenia. Veľvyslanectvo tiež špecificky informovalo o oblasti vzdelávania a spolupráci medzi jednotlivými krajinami, ktorých hlavnou aktivitou sú štipendia poskytované čínskou vládou salvádorským študentom.

Druhou najpočetnejšou oblasťou, ktorú reflektovali publikované resp. zdieľané tweety boli z hľadiska našej analýzy interné záležitosti a politika Číny smerom k vlastnému obyvateľstvu. Najväčšie zastúpenie mali informácie orientujúce sa konkrétne na KSČ a jej aktivity a vyhlásenia. Približne rovnaký počet príspevkov sa týkal aktuálneho diania v provincii Xinjiang a ľudským právam resp. reakciám na ich súčasné dianie. Zaujímavým zistením bola skutočnosť, že v pomere k ostatným podkategóriám v rámci Číny bol pomerne významný výskyt tweetov obsahujúcich symboly Číny, v tomto prípade pandy ako národného zvieratá. Panda vo všeobecnosti symbolizuje mierumilovný charakter, ktorým sa Čína vo všeobecnosti snaží dlhodobo reprezentovať. V menšej miere boli v rámci tejto kategórie zastúpené aj príspevky týkajúce sa Hong Kongu, čínskej sociálnej politiky, bezpečnosti, či špecifickým udalostiam konajúcim sa vo vyhradenom období.

Významný počet príspevkov dosiahla aj kategória, ktorej nosnou témou bol Princíp jednej Číny. Z tohto hľadiska je možné konštatovať, že hlavným zameraním boli vzťahy Taiwanu a USA, ako aj samotné aktuálne diania a celkový kontext vo vzťahu k problematike nezávislosti Taiwanu. Isté zastúpenie mali aj príspevky vyjadrujúce podporu Číne v tejto záležitosti na úrovni vzťahov so Salvadorom ako aj z pohľadu a strany tretích krajín.

V neposlednom rade mali zastúpenie aj témy orientujúce sa na otázku Číny, jej pôsobeniu na svetovej scéne a vzťahom s tretími krajinami. Dominantné boli príspevky orientujúce sa na pôsobenie Číny v globálnom meradle a aktivity, či vzťahy so západom vo všeobecnosti. Iba v jednom prípade sa venovali otázke vzťahov s USA. Je však potrebné

konštatovať, že v prípade tejto kategórie bol počet výrazne nižší v porovnaní s predchádzajúcimi a teda táto problematika zastáva iba okrajový priestor.

Najmenšie zastúpenie mala samostatná kategória, ktorá priamo zmieňuje myšlienku socializmu s čínskymi charakteristikami. Nakoľko sa jedná o špecifickú kategóriu, ktorá nie je rozdelená do iných podkategórií je možné hovoriť, že sa jedná o pomerne logický záver. Na druhej strane, táto kategória nám otvára priestor k tomu, aby sme mohli špecificky vidieť, či má tento fenomén zastúpenie v komunikácii veľvyslanectva. Z tohto hľadiska je možné povedať, že aj napriek tomu, že jeho prítomnosť je možné badať na účte, podobne ako predchádzajúca kategória zohráva iba vedľajšiu, prípadne príležitostnú úlohu. Z výsledkov nemožno potvrdiť, že by sa jednalo o ciele zmiňovanie tohto konceptu v rámci celkovej stratégie, ale iba o jeho príležitostné zmiňovanie.

Charakter príspevkov

Väčšina publikovaných príspevkov na oficiálnom účte čínskeho veľvyslanectva v Salvadore bola informačného charakteru a teda neobsahovali výraznejšie pozitívne, či negatívne konotácie a slovné spojenia.

V súvislosti s pozitívnym obsahom je možné hovoriť, že najväčšie zastúpenie mali príspevky, ktoré sa orientovali a vyzdvihovali dobré vzťahy medzi krajinami. Spolu s príspevkami, ktorých snahou bolo navodiť dojem pozitívneho partnerstva mali početné zastúpenie aj tie, ktoré cielili na tvorbu pozitívneho obrazu Číny ako takej.

Na druhej strane v súvislosti s viac negatívnym charakterom mali najpočetnejšie zastúpenie príspevky vyjadrujúce kritiku vo vzťahu k aktivitám tretích strán. Zastúpenie tiež mal obsah, ktorý reagoval na kritiku vyjadrenú voči Číne z pohľadu iných aktérov a taktiež aj príspevky zahŕňajúce ofenzívne spojenia a vyjadrenia. Je však potrebné konštatovať, že obsah negatívneho charakteru bol výrazne v menšom zastúpení, ako v prípade tých pozitívnych, a teda propagujúcich dobré vzťahy a Čínu.

Ak sa však zameriame na rozdelenie tweetov z rôznych kategórií a podkategórií je medzi nimi možné vidieť výrazný rozdiel. V prípade bilaterálnych vzťahov sme nevidovali žiadny príspevok, ktorý by niesol negatívny obsah a teda nejednalo sa o príspevky, ktoré by útočili respektíve kritizovali krajinu, v ktorej veľvyslanectvo pôsobí.

Kritizujúci a ofenzívny obsah mal najväčšie zastúpenie v téme princípu jednej Číny, primárne príspevky venujúce sa vzájomným vzťahom Číny s USA. V rámci otázky princípu jednej Číny boli príspevky vyjadrujúce podporu Číne hodnotené v pozitívnom duchu a to

s cieľom vytvárať obraz Číny ako mierumilovnej a starostlivej krajiny. Hlavný naratív obsahu, ktorý mal propagačný charakter tak bola snaha vykresliť Čínu ako aktéra, ktorý sa o svoje obyvateľstvo stará a robí pokroky na rôznych úrovniach.

Z pohľadu verejnej digitálnej diplomacie je možné konštatovať, že veľvyslanectvo sa orientovalo primárne na informovanie cieľovej skupiny ohľadom aktivít na úrovni bilaterálnych vzťahov.

V prípade Salvadoru boli vzájomné vzťahy charakterizované ako pravé priateľstvo, ku ktorému bol využívaný aj samostatný hashtag amistadverdadera (pravé priateľstvo).

5.4.2 Panama

Tab.č. 6: Sumarizácia: Početnosť príspevkov - prípad Panama

	CELKOM	INFO	PROPČ	PROPV	REAG	KRIT	OFENZ
BIL	98	77	1	20	0	0	0
PJČ	41	18	2	0	1	18	2
CH	30	22	5	0	3	0	0
CHS	39	29	3	3	1	3	0
SOC	0	0	0	0	0	0	0

Na oficiálnom účte čínskeho veľvyslanectva v Paname bolo evidovaných 208 príspevkov. Z celkového počtu sa najviac orientovalo na otázku vzájomných vzťahov medzi Panamou a Čínou a to konkrétne v 98 prípadoch.

Približne podobné hodnoty zaznamenali témy orientujúce sa na princíp jednej Číny, internú politiku a udalosti v Číne, či pôsobenie Číny na globálnej scéne a vzťahy s tretími krajinami. Posledná samostatná kategória a teda myšlienka socializmu s čínskymi charakteristikami nebola v prípade Panamy evidovaná v žiadnom zo skúmaných príspevkov. Je možné konštatovať, že z hľadiska kategórii sa jedná o výrazný nepomer v prospech príspevkov vyjadrujúcich a zahrňujúcich otázku bilaterálnych vzťahov medzi oboma krajinami. Na druhej strane je mierne prekvapivé, že veľvyslanectvo ani v jednom zo svojich príspevkov nezmieňoval jednu zo základných čínskych konceptov a tým je idea socializmu s čínskymi charakteristikami.

V prípade, ak sa orientujeme na jednotlivé podkategórie tvoriace jadro vyššie zmienených tematických celkov je možné konštatovať, že v rámci bilaterálnych vzťahov bol

najväčší priestor venovaný informáciám kultúrneho charakteru a poskytovaným dotáciám a darom zo strany Číny. V prípade čínskeho veľvyslanectva v Paname je možné nájsť aj početné zastúpenie príspevkov, ktoré sa orientujú na aktivity veľvyslanca na inej ako formálnej politickej úrovni. Inými slovami snahou tohto účtu je priblížiť do istej miery aj súkromný život veľvyslanca a jeho aktivity na úrovni people-to-people diplomacie.

Nižšie početné zastúpenie majú príspevky venujúce sa stretnutiam na oficiálnej, politickej úrovni a to konkrétne stretnutiam veľvyslanca s členmi panamskej vlády, či zákonodarného zboru. Na obdobnej úrovni boli aj príspevky venujúce sa téme vzájomnej spolupráce v oblasti vzdelávania, primárne vo forme poskytovania štipendií čínskej vlády.

V súvislosti s Princípom jednej Číny na účte výrazne prevyšovala téma vzťahov medzi Taiwanom a USA, a to v porovnaní s inými podkategóriami v rámci tejto témy, ako aj v súvislosti s ostatnými tematickými celkami. Zastúpené boli aj tweety orientujúce sa na otázku taiwanskej nezávislosti všeobecne, ako aj vzťahom Taiwanu s tretími krajinami. Počas skúmaného obdobia absentovali príspevky vyjadrujúce podporu Princípu jednej Číny zo strany krajiny pôsobenia. Na druhej strane v panamskom prípade boli evidované príspevky, ktoré sa orientovali na historický kontext taiwanskej nezávislosti.

Z pohľadu interných záležitostí Číny výrazne dominovali príspevky, ktorých jadro tvorila KSČ a aktivity s ňou súvisiace. Výraznejšie zastúpenie spolu s KSČ mali aj konkrétne udalosti, ktoré sa konali počas skúmaného obdobia, akými boli napríklad spomienkové a pietne akcie. V minimálnej miere sa na účte vyskytli aj témy, akými je Hong Kong, aktuálna situácia v čínskej provincii Xinjiang a témy spojené s modernizáciou. Po jednom príspevku dosiahli témy, akými je čínska ekonomika, COVID, či tweety orientujúce sa na čínske osobnosti.

Príspevky spadajúce pod pôsobenie Číny na globálnej úrovni a jej vzťahy s tretími krajinami sa primárne orientovali na otázku USA a vzťahov s Čínou (mimo vzťahov s Taiwanom). Početné zastúpenie tiež mali informácie reflektujúce aktuálny kontext a teda prítomnosť Číny na stretnutiach v rámci G20 a APEC. Rovnaké hodnoty tiež dosiahli príspevky, ktoré sa orientovali na Čínu ako globálneho hráča a jej aktivity vo vzťahu k svetovému spoločenstvu. Štyri príspevky sa venovali krajinám západu a tri príspevky riešili otázku Ruska. Minimálny priestor bol venovaný Latinskej Amerike a tretími krajinami.

Charakter príspevkov

V prípade čínskeho veľvyslanectva v Paname bolo z celkového počtu publikovaných príspevkov informačného charakteru. Druhou najpočetnejšou skupinou tweetov boli príspevky vyjadrujúce a tvoriace pozitívny obraz o vzťahoch Číny s druhými krajinami, primárne s krajinou pôsobenia veľvyslanectva. Najmenšie zastúpenie mali príspevky ofenzívneho charakteru spolu s tweetmi reagujúcimi na kritiku z tretích strán.

Propagovanie dobrých vzájomných vzťahov bolo najviac zastúpené práve v tematickej kategórii bilaterálnych vzťahov, avšak jeden príspevok šíril myšlienku dobrého vzťahu aj v prípade Ruska, a to v kontexte vzájomnej spolupráce na globálnej úrovni.

Na druhej strane všetky kritické príspevky sa orientovali na USA, vzťahom USA s Taiwanom, ako aj na Taiwan a s ním spojené otázky nezávislosti. Ofenzívny obsah bol prítomný v spojení s USA a s treťou krajinou, v tomto prípade s Japonskom.

V prípade čínskeho veľvyslanectva v Paname bol počet príspevkov, ktoré by explicitne vyzdvihovali Čínu, a v ktorých boli obsiahnuté slovné spojenia s pozitívnou konotáciou vo vzťahu k Číne, predstavoval iba 9 tweetov z celkového počtu.

Xinjiang a aktuálne udalosti v tejto súvislosti boli témou, ktorá si vyžiadala príspevky reagujúce na kritiku tretích strán. Spolu s touto oblasťou bol reagujúci príspevok prítomný aj v prípade Hong Kongu.

Z výsledkov skúmania je možné konštatovať, že v prípade Panamy je primárny účel príspevkov okrem informovania o záležitostiach na bilaterálnej, štátnej ako aj medzinárodnej úrovni, aj navodiť dojem a tvoriť pozitívny obraz o vzájomne prospešnom partnerstve s Panamou a tým vyzdvihnúť Čínu ako vhodného a spoľahlivého partnera.

Pozitívne propagovanie Číny je na účte prítomné avšak vo výrazne menšej miere ako v prípade pozitívnej spolupráce. Šírenie myšlienky tzv. čínskeho sna a presadzovanie čínskeho modelu, ako rozvojovej krajiny, ktorá dosiahla skvelé výsledky tak má zastúpenie aj v prípade Panamy, avšak zastáva skôr okrajové postavenie.

Z pohľadu negatívnych príspevkov, ktoré spĺňajú charakter diplomacie vlčích bojovníkov je možné konštatovať, že ich prítomnosť nie je výrazná, avšak ak sa jedná o tému USA, či Taiwanu jedná sa o jednoznačne dominantný štýl komunikácie.

5.4.3 Venezuela

Tab.č. 7: Sumarizácia: Početnosť príspevkov - prípad Venezuela

	CELKOM	INFO	PROPČ	PROPV	REAG	KRIT	OFENZ
BIL	35	13	3	19	0	0	0
PJČ	42	6	1	3	1	25	6
CH	91	49	40	0	1	1	0
CHS	56	23	12	4	1	9	7
SOC	10	3	7	0	0	0	0

Hlavnou tematickou oblasťou čínskeho veľvyslanectva vo Venezuele bola Čína a s ňou súvisiace otázky vrátane internej politiky a aktivitách na rôznych socio-ekonomických úrovniach. Významný priestor bol venovaný aj téme Číny a jej postaveniu na globálnej úrovni a vzťahom s tretími krajinami. Treťou najpočetnejšou zastúpenou skupinou boli tweety orientujúce sa na princíp jednej Číny a problematiku taiwanskej nezávislosti. O niečo menší počet príspevkov sa týkal bilaterálnych vzťahov medzi Čínou a Venezuelou a taktiež príspevkom, ktoré explicitne zmieňovali myšlienku socializmu s čínskymi charakteristikami.

V prípade Číny a jej interných záležitostí, ako najviac zastúpenej tematickej kategórii, je možné konštatovať, že najviac z nich sa venovalo primárne KSČ a s ňou súvisiacim aktivitám, ekonomickým otázkam a informáciám s nosnou témou, ktorými boli špecifické udalosti prebiehajúce počas sledovaného obdobia. Významnejší priestor možno priradiť aj informáciám spojených s modernizáciou Číny. Na druhej strane len okrajové zastúpenie mali príspevky venujúce sa Hong Kongu, Xinjiangu a ľudským právam, či COVIDU.

V kontexte Číny a sveta bolo kľúčovým posolstvom väčšiny publikovaných twettov USA, jej aktivity a vzťahy s Čínou, ako aj Rusko. Častým obsahom boli príspevky bez konkrétneho regionálneho resp. štátneho zamerania, pričom ich jadro tvorila myšlienka Číny ako globálneho aktéra, a jeho vzťahy so svetovým spoločenstvom. V porovnateľne nižšej miere možno nájsť obsah orientujúci sa na Latinskú Ameriku, ale napríklad aj na iniciatívu BRI, či vzťahom s tretími krajinami a Západom.

Nemožno opomenúť ani problematiku a princíp jednej Číny, v ktorej v porovnaní s ostatnými pod kategóriami dominovala téma vzťahov Číny s USA. Okrem tejto úrovne sa

taktiež, avšak vo výrazne nižšej miere, objavili aj tweety reagujúce a informujúce o podpore Venezuely v danej otázke.

Dlhodobé vzťahy Číny s Venezuelou nemali podstatnejší vplyv na reflektovanie tejto úrovne v rámci twitterových príspevkov a teda na úrovni hodnotenia sa dostali až na štvrtú najviac diskutovanú a zdieľanú tému. V rámci nej mali bezpochyby najvýraznejšie zastúpenie tweety, ktoré riešili politické otázky a to vrátane stretnutí na oficiálnej úrovni.

Zastúpenie mal aj obsah, ktorý niesol a priamo spomínal myšlienku socializmu s čínskymi charakteristikami. V konkrétnych číslach sa jednalo o 10 príspevkov, ktoré zahrňovali tento konkrétny pojem.

Charakter príspevkov

Z hľadiska účelu je možné z výsledkov analýzy konštatovať, že najväčšie zastúpenie mali príspevky, ktoré mali informačný charakter a v nadväznosti tweety, ktoré pozitívne propagovali obraz Číny. Príspevky vyjadrujúce kritiku voči tretej strane dosiahli počet 34. V rámci obsahu skúmaného účtu bolo možné evidovať aj ofenzívny charakter obsahu spolu s obsahom reagujúcim na externú kritiku Číny. Tieto príspevky však v porovnaní s ostatnými skupinami mali menšie zastúpenie. Niektoré z príspevkov boli namierené aj na vyzdvihovanie pozitívnych vzťahov s Venezuelou prípadne inými subjektami, ktoré však nedosahovali tak výrazné hodnoty ako v prípadoch informačných a propagačných príspevkov.

Z detailnejšieho pohľadu je možné určiť, že oblasťou s najkritickejším charakterom mali tweety obsahujúce informácie o vzťahoch medzi USA a Taiwanom. V týchto otázkach, ale aj o USA všeobecne, boli takmer všetky príspevky buď kritického alebo ofenzívneho charakteru, prípadne sa jednalo o obsah, ktorý reagoval na kritiku zo strany tohto aktéra. Inými slovami je možné konštatovať, že väčšina príspevkov, ktoré sa orientovali na USA všeobecne (a to v rovine vzťahov s Taiwanom aj v rovine všeobecnej) mala negatívnu konotáciu.

Ak to porovnáme s prípadom Ruska jedná sa o diametrálne odlišný kontext, nakoľko v týchto príspevkoch dominoval informačný charakter prípadne obsah vyzdvihujúci vzájomné vzťahy resp. Čínu ako dobrého svetového aktéra.

Snaha vyzdvihovať Čínu a tvoriť pozitívny obraz o sebe bol prítomný najmä v informáciách o Číne všeobecne ako aj v príspevkoch nesúcich myšlienku socializmu s čínskymi charakteristikami.

5.4.4 Kuba

Tab.č. 8: Sumarizácia: Početnosť príspevkov - prípad Kuba

	CELKOM	INFO	PROPČ	PROPV	REAG	KRIT	OFENZ
BIL	43	21	2	20	0	0	0
PJČ	12	2	5	1	0	5	0
CH	27	7	17	0	3	0	0
CHS	14	6	4	1	1	2	0
SOC	14	0	11	3	0	0	0

Hlavnou témou na oficiálnom účte čínskeho veľvyslanectva na Kube boli podobne ako v predchádzajúcich prípadoch vzájomné vzťahy medzi oboma krajinami. V porovnaní s ostatnými kategóriami však nešlo o jednoznačné dominantné postavenie. Výrazný priestor bol venovaný aj téme Číny, jej internej politiky a udalostiam v krajine. Približne v rovnakej miere sa účet venoval otázkam Číny na globálnej úrovni a vzťahom s tretími krajinami, ako aj šíreniu myšlienky socializmu s čínskymi charakteristikami. Najmenšie zastúpenie zo všetkých skúmaných tematických blokov mali príspevky, ktorých jadro tvoril princíp jednej Číny a s ním súvisiace témy.

Na úrovni konkrétnych podkategórií mali v rámci bilaterálnych vzťahov najväčšie a dominantné zastúpenie príspevky politického charakteru, a to vo forme stretnutí politických predstaviteľov, veľvyslanca a spolupráce na politickej úrovni. Významnejší priestor avšak v pomerne nižšej intenzite bol venovaný kultúrnym témam a aktivitám s ňou spojených. Evidované boli aj tweety, ktoré sa orientovali na aktivity veľvyslanca na inej ako oficiálnej úrovni. Malé zastúpenie mali aj informácie o dotáciách, daroch a projektoch, či humanitárnej pomoci. Napriek intenzite a dlhodobému vývoju vzájomných vzťahov sa čínske veľvyslanectvo na Kube venovalo málo výročiam a dôležitým momentom vzájomných vzťahov.

Po oblasti bilaterálnych vzťahov predstavovala druhú najpočetnejšiu tematickú oblasť Čína a informácie spojené s jej politickým kontextom, či udalosťami. V rámci nej dominoval najmä obsah súvisiaci s modernizáciou Číny. V menšej miere bol počas skúmaného obdobia zaznamenaný aj výskyt príspevkov venujúcich sa Xinjiangu a ľudským právam.

V tematickej skupine zahŕňajúcej otázky Číny a jej vzťahu a postaveniu na globálnej úrovni, ako aj vzťahy s tretími krajinami boli najpočetnejšie zastúpené tweety týkajúce sa Latinskej Ameriky. Druhou najčastejšie spomínanou podkategóriou bolo postavenie Číny vo svetom spoločenstve. Konkrétne zameranie na USA bolo prítomné iba v jednom príspevku, zatiaľ čo informácie týkajúce sa Ruska v prípade Kuby absentovali.

Približne rovnaké hodnoty boli zaznamenané v prípade podkategórií spadajúcich a súvisiacich s Princípom jednej Číny. Výraznejšie zastúpenie mali iba tweety, ktorých obsah vyjadroval podporu Číne zo strany Kuby v tejto problematike.

Charakter príspevkov

V prípade čínskeho veľvyslanectva na Kube nemožno konštatovať, že by dosahovali príspevky jeden dominantný účel. Inými slovami za sledované obdobie bolo evidovaných 34 príspevkov, ktorých hlavný cieľ bol informovať spoločnosť o konkrétnych akciách a udalostiach, či krokoch veľvyslanectva. 38 príspevkov bolo orientovaných na pozitívne propagovanie a tvorby obrazu o Číne a hlavnou myšlienkou 25 tweetov bolo vyzdvihnúť pozitívne vzťahy a vzájomnú spoluprácu.

Na zmienenom účte bol publikovaný iba jeden príspevok, ktorý je možné charakterizovať ako ofenzívny a osem príspevkov, ktoré kritizovali konkrétne kroky a tretie strany. Zastúpenie tiež mali príspevky, ktorých snahou bolo reagovať na kritiku vyjadrenú od iných aktérov.

Z pohľadu jednotlivých tém je možné venovať pozornosť niektorým kľúčovým faktorom. Jedným z nich sú v prípade bilaterálnych vzťahov politické otázky, v ktorých sa väčšina orientovala na vyzdvihovanie vzájomnej spolupráce medzi Kubou a Čínou, historickým súvislostiam a ideologickou blízkosťou.

Kritizujúce príspevky sa orientovali a boli prítomné najmä v kontexte princípu jednej Číny a to vo vzťahu k Taiwanu, či vzťahu USA s Taiwanom. Tri príspevky vyjadrujúce kritiku boli prítomné aj v časti Čína a svet, v ktorých bola kritika mierená najmä na aktivity USA, prípadne na západné mocnosti celkovo. Jednalo sa o kritické príspevky bez hlavných znakov, ktoré by spadali pod skupinu ofenzívnych príspevkov.

Jeden ofenzívny príspevok, ktorý bol zaznamenaný sa týkal otázky čínskej modernizácie. V tomto konkrétnom príklade bola čínska modernizácia opisovaná v protiklade s kapitalistickými a imperialistickými spoločnosťami. Jednalo sa tak

o príspevok, ktorého cieľom bolo pozitívne vyzdvihnúť Čínu a jej modernizačné snahy avšak útočením a podkopávaním druhej strany.

5.5 Porovnanie a zhrnutie

Z výsledkov analýzy je možné dospieť k niekoľkým kľúčovým konštatovaniam. Ak zameriame pozornosť na celkovú aktivitu, ktoré skúmané účty za sledované obdobie vyvíjali je možné vidieť, že rozdielne úrovne vzťahov nemali na túto skutočnosť výraznejší vplyv. Spoločným znakom všetkých skúmaných prípadov však je ich výrazná aktivita v auguste, ktorá sa primárne spájala s návštevou Nancy Pelosiovej na Taiwane. Intenzita publikovaných príspevkov však dokazuje aj skutočnosť, že Twitter je nástrojom vysoko flexibilným, ktorý dáva možnosť veľvyslanectvám prispôbovať svoj obsah a štýl komunikácie v závislosti od aktuálneho diania a potreby, a to v rýchlom časovom horizonte. Inými slovami komunikácia čínskych veľvyslanectiev v skúmaných latinskoamerických krajinách nie je postavená na publikovaní obsahu na každodennej báze, ale v súlade s potrebami, akými je informovanie verejnosti o aktuálnom dianí, či reagovaní na stimuly z tretích strán. To, že vo všetkých prípadoch bola najvyššia aktivita zaznamenaná v auguste dokazuje však to, že nie všetky témy majú rovnakú váhu.

Z pohľadu autora príspevkov a prezdieľavania obsahu mali v troch prípadoch výrazne dominantné postavenie originálne tweety veľvyslanectiev. Venezuela bola jediný príklad toho, kde bol obsah rozmanitejší a teda zahŕňal originálne tweety aj retweety, v rámci ktorých najčastejšie zdieľali príspevky veľvyslanca prípadne vládnych predstaviteľov Venezuely, či Číny. Skúmaním sme taktiež dospeli k záveru, že do istej miery mali zastúpenie aj prezdieľané príspevky zo strany účtov čínskych médií, či oficiálnych účtov orgánov krajiny pôsobenia (legislatívneho orgánu, či ministerstiev). Vo veľmi malej miere boli evidované aj prezdieľané príspevky z účtov novinárov, mimovládnych organizácií pôsobiacich v krajine, či influencerov. Zatiaľ, čo prostredníctvom originálnych tweetov je možné hovoriť o istej miere autonómie samotných veľvyslanectiev, či veľvyslancov pri komunikácií s verejnosťou, prezdieľaný obsah najmä zo strany čínskych predstaviteľov a médií reflektujú zaužívanú logiku stránickej hierarchie zhora nadol. Neznamená to, že by originálne príspevky veľvyslanectva nešli v súlade s oficiálnou stratégiou krajiny, avšak môžu voliť miernejší tón komunikácie, ako v prípade ak prezdieľajú obsah od

predstavitel'ov Číny, ktorí sú mimo iné často aj hlavnými reprezentantmi diplomacie vlčích bojovníkov (napr. Zhao Lijian).

Okrem obsahu prezdieľaného zo strany čínskych orgánov, predstavitel'ov, či médií, je možné vidieť aj referencie na politických predstavitel'ov krajiny pôsobenia. Z tohto hľadiska dochádza v komparatívnej rovine častejšiemu prezdieľavaniu v prípade Venezuely, či Kuby. Vládni predstavitelia v oboch krajinách majú veľmi blízko k ČĽR, pričom ju zároveň pokladajú za dôležitého partnera na všetkých úrovniach vrátane tej ideologickej. V prípade Panamy je absenciu príspevkov zo strany vládnych predstavitel'ov Panamy možné vysvetliť napríklad tým, že kabinet Laurentina Cortiza nie je tak Číne naklonený ako v prípade jeho predchodcu Juana Carlosa Varelu, počas ktorého mandátu došlo aj k prerušeniu stykov s Taiwanom a nadviazaniu s ČĽR. Inými slovami, je možné konštatovať, že sa jedná skôr o pragmatické partnerstvo ako vzťah založených na ideologickom princípe, tak ako tomu je v prípade Venezuely, či Kuby. Okrem toho z výsledkov analýzy vychádza, že všetok obsah na skúmaných účtoch bol neutrálny resp. pozitívne naklonený. V prípade Panamy tak vládni a politickí predstavitelia nemuseli publikovať obsah, kde by zmieňovali Čínu, prípadne sa mohlo jednať o príspevky, ktoré by neboli v súlade s čínskou stratégiou tvorby pozitívneho obrazu v zahraničí. Vo všetkých prípadoch neboli v rámci obsahu evidované žiadne prezdieľané príspevky, ktoré by spomínali Čínu v inom ako pozitívnom zmysle ani sa nejednalo o prezdieľané príspevky s komentárom.

Z pohľadu jazykového zloženia tweetov dominovala v troch prípadoch španielčina, čo je zároveň v priamom súlade s cieľom verejnej digitálnej diplomacie a teda poskytovať informácie cudziemu publiku v jazykovom prispôbení. Na účte čínskeho veľvyslanca na Kube mali početné zastúpenie aj príspevky čínštine, ktoré však vo väčšine prípadov mali aj svoj španielsky ekvivalent. V neposlednom rade bolo možné evidovať aj príspevky v angličtine, primárne v rámci prezdieľavaného obsahu a to najmä z účtov čínskych predstavitel'ov a médií, ktorých príspevky cieľia na globálne publikum a nie iba na konkrétnu štát.

V súvislosti s tematickým kategorickým rozdelením je možné konštatovať, že dominantný priestor v prípade Salvadoru, Panamy a Kuby zastávajú otázky a témy smerujúce k vzájomným vzťahom, zatiaľ čo v prípade Venezuely je to téma Číny a jej internej politiky. Na druhej strane najnižšiu mieru frekvencie v prípade Salvadora, Panamy a Venezuely dosahujú príspevky priamo zmieňujúce socializmu s čínskymi charakteristikami. Z komparatívneho hľadiska je však možné povedať, že výrazne vyššiu

frekvenciu v tejto oblasti dosahujú veľvyslanectvá vo Venezuele a Kuby v porovnaní so Salvadorom, kde boli evidované iba 2 príspevky s touto nosnou témou a Panamou, kde žiadny príspevok zo skúmaného obdobia nezmieňoval myšlienku socializmu s čínskymi charakteristikami.

V kontexte Salvadora a Panamy však téma bilaterálnych vzťahov dosiahla výrazne dominantnejšie postavenie ako vo Venezuele, či na Kube, kde bol obsah viac diverzifikovaný. Významnú tému pritom v oboch prípadoch (Salvador a Panama) zohrali okrem príspevkov kultúrneho charakteru, a teda príspevky, ktoré informovali o aktivitách na bilaterálnej kultúrnej úrovni, aj obsah, ktorého jadro tvorilo poskytovanie pôžičiek, humanitárnej pomoci, či investícií. Zároveň sa jednalo o príspevky neutrálneho resp. informačného charakteru prípadne propagujúceho a vyzdvihujúceho vzájomné vzťahy. Obe krajiny nadviazali styky s ČĽR v pomerne krátkom čase, čo vplýva aj na početnejší výskyt pripomínania si vzájomného výročia a úspechov, ktoré v tejto súvislosti dosiahli a to konkrétne diskusiami a aktivitami smerujúcimi k dohodám o voľnom obchode, či spomínané projekty s finančnou pomocou Číny. Veľvyslanectvo ČĽR v Paname ako aj v Salvadore často publikujú obsah, kde vzájomné vzťahy vyzdvihujú a to častým využívaním superlatívov, či osobitných hashtagov. Napriek tomu, že je možné badať v oboch prípadoch spoločný prienik najmä v zmienenom dôraze na tému bilaterálnych vzťahov, účet veľvyslanectva v Paname je však jediný prípad zo všetkých skúmaných, ktorého obsah je vo väčšej miere orientovaný na samotnú osobu veľvyslanca aj na inej ako oficiálnej politickej úrovni. Inými slovami, prípad Panamy zaznamenal príspevky, ktoré reflektovali aktivity mimo politickej úrovne, akými sú napríklad stretnutia s obyvateľmi v regiónoch, so študentmi a pod.

Z tohto hľadiska je možné konštatovať, že snahou zmienených príspevkov je vytvárať pozitívny obraz o Číne ako spoľahlivého a vhodného partnera, ktorý má zároveň aj dlhú kultúrnu históriu snažiacu približovať zahraničnému publiku.

V rámci obsahu publikovaného na čínskom veľvyslanectve na Kube taktiež dominovala otázka vzájomných bilaterálnych vzťahov avšak najpočetnejšie zastúpenie v rámci detailnejšej analýzy mali politické otázky zahŕňajúce stretnutia na vysokej politickej úrovni medzi čínskymi a kubánskymi predstaviteľmi, či ich samotné vyjadrenia. V porovnaní s ostatnými veľvyslanectvami dosiahol prípad Kuby aj značné zastúpenie príspevkov, ktoré sa orientovali na postavenie Číny v globálnom kontexte, ako aj príspevky šíriace myšlienku socializmu s čínskymi charakteristikami. Čína je z pohľadu obsahu

veľvyslanectva na Kube v globálnej rovine vyobrazená ako aktér, ktorý aktívne prispieva k svetovému mieru a to najmä jej dôrazom na multilaterálne riešenie otázok.

Veľvyslanectvo na Kube tiež evidovalo v porovnaní s ostatnými prípadmi aj najväčší počet tweetov, ktoré sa týkali Latinskej Ameriky celkovo a vzťahom tohto regiónu s Čínou. ČĽR tak na Kube v digitálnej rovine stavia najmä na dlhotrvajúcich vzťahoch, na výnimočnosti týchto vzťahov a to z pohľadu ideologickej blízkosti ale aj v súvislosti s tým, že sa jednalo o prvú krajinu v regióne, ktorá nadviazala vzťahy s ČĽR.

Na oficiálnom účte čínskeho veľvyslanectva vo Venezuele boli početnejšie zastúpené príspevky, ktoré sa orientovali na Čínu a jej interné záležitosti, akými je modernizácia, ekonomické aspekty a sociálna politika, ktoré mali informačný prípadne propagačný charakter. Na tomto účte tak dominovali z hľadiska početnosti témy, ktoré cielili na šírenie myšlienky čínskeho sna a teda krajiny, ktorá môže byť svojim špecifickým a úspešným vývojom vzorom pre iné štáty. Čínu ako vzor vyzdvihovali aj samotní vládni predstavitelia Venezuely, ktorí sa vo veľkom odvolávali na úspechy Číny a taktiež vyjadrovali podporu v jednotlivých krokoch a aktivitách vrátane tých, ktoré cielili na snahy o nezávislosť Taiwanu. Pre venezuelskú vládu, ako aj pre ČĽR je čínsky sen zosobnenie rýchleho úspechu a prechodu rozvojovej krajiny k dynamickému a ekonomicky silnému aktérovi bez toho, aby upustil od socialistických ideí a vo veľkom aplikoval demokratické princípy. Vo venezuelskom prípade je však vhodné taktiež vyzdvihnúť aj dominantné postavenie politických tém v rámci kategórie bilaterálnych vzťahov, čo odráža už spomínané dobré vzťahy medzi oboma krajinami na vysokej politickej úrovni a to najmä v ideologickej rovine.

V súvislosti s negatívnym obsahom a príspevkami, ktoré spadajú pod diplomaciu vlčích bojovníkov je medzi skúmanými krajinami možné nájsť viacero podobných znakov. V prvom rade je možné konštatovať, že najkritickejší obsah je orientovaný najmä na princíp jednej Číny a s ním súvisiacimi otázkami. Konkrétne sa za najproblematickejší javí vzťah USA a Taiwanu, v rámci ktorého sú evidované aj príspevky s ofenzívnym charakterom. V prípade Panamy a Salvadoru je výskyt týchto príspevkov logický, nakoľko sa jedná o krajiny, ktoré nadviazali styky s ČĽR iba v rozmedzí posledných rokov a zároveň udržiavajú intenzívne partnerstvo aj s USA. To sa prejavuje ospravedlňovaním eskalácie v regióne za účelom zachovania legitímnych nárokov, poukazovaním podpory z tretích strán, vysvetľovaním historického kontextu ale aj kritikou USA prípadne západu všeobecne.

Na druhej strane skôr negatívnu konotáciu mali aj príspevky, ktoré sa venovali USA všeobecne a teda jednalo sa o príspevky kritizujúce aktivity spadajúce pod zahraničnú

politiku USA, či aktivity západu všeobecne, ktoré sú primárne reprezentované práve USA. Za problematický sa tak javí celkový kontext a prípad USA a nemožno to limitovať iba na otázky súvisiace s Taiwanom.

Ak z pohľadu početnosti kritického a ofenzívneho obsahu porovnáme skúmané krajiny, tie sa vyskytovali najviac v prípade Venezuely. Túto skutočnosť je možné s najväčšou pravdepodobnosťou vysvetliť celkovým anti-americkým naladením, ktoré obe krajiny spája. Na druhej strane je prekvapujúce, že téma USA a Taiwanu bola iba okrajovou témou v prípade čínskeho veľvyslanectva na Kube, ktorá je podobne ako Venezuela ideologicky Číne blízka. Na druhej strane možným vysvetlením by mohla byť skutočnosť, že Kuba je dlhodobo čínskym spojencom a podobne dlhé sú aj jej proti-americké nálady. Inými slovami zatiaľ čo vzťah Kuby s USA je problematický od druhej polovice 20. storočia bezprostredne po Kubánskej revolúcii a politickými a spoločenskými zmenami s ňou súvisiacou, venezuelské partnerstvo s USA bolo intenzívne až do konca 20. storočia.

V končnom dôsledku je však možné konštatovať, že cieľom kritického obsahu spojeného s Taiwanom, USA ako aj ich vzájomných vzťahoch, ktorý sa v istej forme objavil pri každom zo skúmaných prípadov je snaha absolútnej izolácie Taiwanu v týchto krajinách, ale taktiež aj tendencie meniť smerovanie regiónu smerom od USA, ktoré dlhodobo zastáva hegemonickú pozíciu.

Vnímanie USA, jej vyobrazenie v obsahu na skúmaných účtoch, je zároveň v protiklade tomu, ako je vnímané napríklad Rusko a s ním súvisiace témy. Je pravdou, že téma USA jej aktivít a pôsobenie je pomerne viac zastúpené ako prípad Ruska, avšak je potrebné dodať, že v súvislosti s Ruskom nebol evidovaný žiadny príspevok, ktorý by mal negatívny charakter. Práve naopak, skôr sa jedná o neutrálne informácie, resp. snahu vyobrazovať pozitívne vzťahy medzi Ruskom a Čínou.

Citlivosť ČLR voči zahraničnej kritike je viditeľná aj v témach súvisiacich s otázkou dodržiavania resp. porušovania práv Ujgurov v čínskej oblasti Xinjiang. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že všetky veľvyslanectvá k téme pristupovali rovnako, a teda ich cieľom bolo reagovať na kritiku medzinárodných organizácií a ďalších aktérov prostredníctvom vlastných vyjadrení. Tie podľa ich slov poskytujú čínsku verziu problematiky, v rámci ktorej dochádza aj ku kritike „Západu“ z jej údajnej zaujatosti. V tomto prípade tak možno povedať, že všetky skúmané veľvyslanectvá využívajú Twitter ako vhodný nástroj na rýchle reakcie voči kritike a na šírenie vlastných verzí jednotlivých udalostí a tém.

Snaha vykresliť Čínu ako globálneho hráča, ktorý usiluje o mier je možné badať najmä v tweetoch, ktoré sa venujú celkovému pôsobeniu Číny na svetovej úrovni a teda jej

aktivitám v rámci rôznych multilaterálnych platforiem a organizácií, či vzájomným vzťahom s tretími krajinami. Táto konkrétna kategória má najväčšie zastúpenie v prípade Venezuely a na druhej strane najnižšiu mieru dosahuje veľvyslanectvo Číny v Salvadore, v ktorom sa jedná iba o okrajovú tému.

Posledná samostatná tematická kategória, ktorá sa venovala myšlienke socializmu s čínskymi charakteristikami bola najpočetnejšia v krajinách, ktoré sú ideologicky blízke Číne a tými je Venezuela a Kuba. Jednalo sa o obsah, primárne s pozitívnou konotáciou a a teda ako princíp, ktorý je úspešný, čoho dôkazom je celkové smerovanie a úspechy Číny.

Z komplexného hľadiska tak môžeme na záver konštatovať, že jednotlivé skúmané účty vo svojich komunikačných stratégiách so zahraničnou verejnosťou dosahujú istý prienik a to najmä v otázke využitia španielčiny ako dominantného jazyka a taktiež aj vo využívaní platformy Twitter, nie na každodennej báze, ale skôr v závislosti od potreby reflektovať aktuálne dianie.

Na druhej strane z pohľadu tematického zastúpenia je možné radiť prípad Salvadora a Panamy do krajín, kde je dôraz prisudzovaný najmä na úroveň bilaterálnych vzájomných vzťahov, a to konkrétne na informácie spojené s kultúrou, či projektami a dotáciami s aktívnym finančným, či materiálnym zapojením ČLR. Čína sa tak prostredníctvom týchto účtov snaží navodiť dojem spoľahlivého partnera, s ktorým je udržiavanie vzťahov vzájomne prospešné a bezproblémové. V prípade obsahu na účte veľvyslanectva v Salvadore je badateľné aj šírenie symbolu pandy, ako národného symbolu Číny reprezentujúceho mierumilovného svetového aktéra. Veľvyslanectvo v Paname na druhej strane ako jediné detailnejšie približuje aktivity veľvyslancu smerom k verejnosti.

Najpočetnejšie zastúpenie témy bilaterálnych vzťahov je možné evidovať aj v prípade Kuby, avšak celkový obsah je podstatne viac diverzifikovaný ako v prípade Salvadora a Panamy. Okrem toho prioritou sú otázky týkajúce sa politickej oblasti a oficiálnych politických stretnutí. Významnejšiu úlohu zohráva aj ideologický aspekt, ktorý je vyjadrený prostredníctvom príspevkov šíriace myšlienku socializmu s čínskymi charakteristikami. Čínske veľvyslanectvo na Kube tak prioritne stavia na dlhodobých vzťahoch medzi oboma krajinami ako aj ich ideologickú blízkosť.

Prípad Venezuely sa z pohľadu tematického zastúpenia líši od predchádzajúcich veľvyslanectiev, čo je vyjadrenie početným zastúpením príspevkov orientujúcich sa na čínske interné záležitosti a úspechy. Dominantným sa tak stáva šírenie konceptu čínskeho sna, ako úspešného prechodu rozvojovej krajiny ku kľúčovému globálnemu hráčovi, ktorého vývoj je odlišný od zaužívaného západného modelu modernizácie. Podobne ako v prípade

Kuby aj Venezuela eviduje značné zastúpenie príspevkov orientujúcich sa na politickú a ideologickú oblasť, čo je taktiež možné vysvetliť vzájomnou blízkosťou vládných predstaviteľov oboch krajín.

Zatiaľ čo v prípade príspevkov, ktoré majú neutrálny prípadne pozitívny charakter (vyzdvihujúci vzájomné vzťahy, či samotnú Čínu) je tematické rozloženie naprieč veľvyslanectvami odlišné, tweety skôr s negatívnym kontextom sú z pohľadu tém porovnateľné vo všetkých skúmaných prípadoch. Inými slovami v prípade ak sa kritický, či ofenzívny charakter nesúci znaky diplomacie vlčích bojovníkov, objavuje jedná sa vo všetkých skúmaných krajinách primárne o tému Taiwanu, vzťahu Taiwanu s USA a USA všeobecne. Kritika západu je taktiež vo všeobecnosti spájaná a reprezentovaná USA. Príspevky, ktorých cieľom je vyjadriť reakciu resp. poskytnúť vlastné vysvetlenie celej záležitosti sú na druhej strane prioritne spájané s témou ľudských práv v provincii Xinjiang. V tejto súvislosti je však potrebné podotknúť, že sa nejedná o dominantný obsah ani v jednom zo skúmaných prípadov. Jeho výskyt je však v prípade konkrétnych udalostí veľmi intenzívny, čo dokazuje výraznejšia aktivita účtov napríklad počas návštevy Nancy Pelosi na Taiwane, prípadne publikovanie správy OSN o stave dodržiavania ľudských práv v provincii Xinjiang.

V skratke je tak možné konštatovať, že všetky skúmané účty reflektujú hlavnú stratégiu ČLR v rovine verejnej digitálnej diplomacie a teda ich cieľom je informovať zahraničnú verejnosť o aktuálnom dianí na úrovni vzájomných vzťahov, ako aj Číny celkovo, tvoriť pozitívny obraz o Číne ako o spoľahlivom partnerovi a mierumilovnom globálnom aktérovi, a taktiež reagovať, či vyvracať možnú kritiku z tretích strán. Inými slovami na všetkých účtoch sú zastúpené všetky zo spomínaných príspevkov. Hlavné rozdiely medzi veľvyslancami je však možné vidieť najmä v ich dôraze, na rozličné tematiky, ktoré sú vyjadrené v prípade Salvadora a Panamy početnejším zastúpením otázok bilaterálnych vzťahov na kultúrnej úrovni a poskytovaním dotácií. V prípade Kuby akcentáciou na politické bilaterálne vzťahy a šírenie myšlienky socializmu s čínskymi charakteristikami a v neposlednom rade Venezuely, kde dominantné postavenie zastávajú otázky orientujúce sa na interné záležitosti a úspechy Číny.

Je možné konštatovať, že špeciálne partnerstvo, ktoré Čína udržiava s Kubou je tak reflektované aj vo verejnej digitálnej diplomacie práve častým orientovaním sa na vzájomné historické a politické súvislosti, či ideologickú rovinu.

Z výsledkov analýzy tiež vychádza, že v rámci obsahu veľvyslanectve na Panama a v Salvadore, krajinám ktorým neprislúcha žiadne špeciálne partnerstvo s Čínou, pričom

udržiavajú bežné styky, je možné nájsť najviac spoločných znakov. Tie sú vyjadrené práve orientovaním sa na kultúrne otázky, či na informácie spojené s dotáciami a štipendiami. Možné rozdiely je možné vysvetliť pravdepodobne skutočnosťou, že veľvyslanectva sú do istej miery v oblasti verejnej digitálnej diplomacie a publikovaného obsahu autonómne.

V prípade Venezuely a udržiavania strategického partnerstva je možné vidieť dôraz na úspechy Číny v rôznych úrovniach, čo navodzuje dojem potencionálne vhodného partnera na spoluprácu.

Záver

Predložená práca približuje a hlbšie analyzuje konkrétny koncept a nástroj mäkkej moci, ktorým je verejná diplomacia Číny a jej prejavy v Latinskej Amerike v digitálnej rovine. Verejnú diplomaciu ako opak k diplomacii tradičnej tvoria aktivity priamo mierené na zahraničnú verejnosť s cieľom tvoriť pozitívnu mienku v krajine záujmu. V skratke je tak možné hovoriť, že sa nejedná o exkluzívny proces prebiehajúci v úzkom kruhu politických a diplomatických predstaviteľov, ale o otvorený proces so širším dosahom.

Aj napriek tomu, že z terminologického hľadiska sa jedná o pomerne nový pojem, aktivity, ktoré dnes pod verejnú diplomaciu zahrňujeme sú badateľné dlhodobo. Meniaci sa globálny kontext, v ktorom sa verejná mienka a mäkká moc stávajú čoraz podstatnejšími, ako aj príchod nových technológií, spôsobujú dramatické zmeny aj v tejto oblasti. Z povahy verejnej diplomacie, a teda jej primárny záujem o zahraničnú verejnosť, je nutné brať do úvahy narastajúci vplyv a úlohu sociálnych sietí v spoločnosti. Internet a nové komunikačné platformy tvoria vhodný nástroj, ktorým sa aj politické a diplomatické špičky môžu približovať verejnosti. Ich flexibilita týkajúca sa geografickej vzdialenosti, ako aj rýchlosť, vďaka ktorej sa informácie šíria, z nich vytvárajú moderný nástroj čoraz častejšie využívaný aj v diplomatických kruhoch.

Dôvod zamerania práce na Čínu a jej vzťah s Latinskou Amerikou je možné rozdeliť do dvoch kľúčových bodov. V prvom rade čínska verejná diplomacia ako aj jej aktivity v digitálnej rovine predstavujú iný model ako ten, ktorý je v akademických kruhoch primárne analyzovaný. ČĽR ako krajina, v ktorej má jedna strana stále dominantné postavenie vo všetkých sférach spoločenského aj súkromného života tak vytvára zaujímavý prípad pre štúdium verejnej diplomacie, ktorá v mnoho poskytuje istú mieru autonómie zastupiteľským úradom prípadne iným inštitúciám neštátneho charakteru. 21. storočie sa tak pre Čínu stalo zlomovým bodom, kedy ich záujem o aktivity spadajúce pod verejnú diplomaciu a tvorbu pozitívneho obrazu vo svete stále narastá. Kľúčová sa stala najmä šíriaca sa kritika Číny a narastajúce obavy zo silnejúceho vplyvu tejto ázijskej veľmoci. V nadväznosti na tieto naratívy sa Čína vo svete snaží šíriť obraz mierumilovného partnera, ktorý udržiava vzájomne prospešné partnerstvá s inými štátmi. Okrem toho je cieľom vysielat' signály o úspechu Číny ako rozvojovej krajine, ktorá sa dokázala v pomerne krátkom intervale modernizovať a ekonomicky rásť, a to inou trajektóriou aká je charakteristická pre modernizačný proces západných krajín.

Čínske aktivity v tejto oblasti diplomacie a medzinárodných vzťahov sa zároveň nevyhli ani Latinskej Amerike, regiónu pre ktorý je Čína čoraz dôležitejší obchodný partner, ale taktiež aj región, na ktorom sa nachádza najviac krajín stále udržiavajúce vzťahy s Taiwanom. Narastajúce investície, či obchodnú bilanciu medzi Latinskou Amerikou a Čínou však dopĺňajú aj spoločné aktivity na multilaterálnej a politickej úrovni, ako aj aktivity orientujúce sa na latinskoamerickú verejnosť. Z tohto pohľadu je vhodné poukázať napríklad na zvyšujúci sa počet Konfuciových inštitútov, zintenzívnenie spolupráce v akademickej rovine prostredníctvom poskytovaných štipendií, či výraznejšia aktivita masmédií. V neposlednom rade Čína vyvíja aktivity v oblasti sociálnych sietí, a to najmä v nadväznosti na svetovú pandémiu a s ňou šíriace sa negatívne naratívy. Komunikácia na sociálnych sieťach navyše posilňuje jednu z primárnych úrovní verejnej diplomacie a tou je informovanie a každodenná komunikácia so zahraničným publikom. Inými slovami čínska verejná diplomacia, ktorá dlhodobo odolávala využívaniu nových platforiem, sa postupne prispôsobuje globálnemu kontextu, v rámci ktorého sú sociálne siete neodmysliteľnou súčasťou a vďaka ktorej môžu spoločnosť rýchlejšie informovať.

V skratke tak možno konštatovať, že Čína, ktorá rozširuje svoj vplyv do viacerých regiónov, primárne v obchodnej a ekonomickej rovine, je taktiež nútená vyvíjať aktivity aj v širšom meradle, a to zameraním sa na zahraničnú verejnosť, tvorbu pozitívnej mienky, ktorá sa stáva v súčasnom svete častokrát motorom pre politické rozhodnutia. Z tohto hľadiska je tak kľúčové eliminovať a čeliť častej kritike Číny z tretích strán, a domnieka, že sa jedná o aktéra, ktorý sleduje iba svoje záujmy a partnerstvo s ním je nevýhodné. Rýchly presun informácií vrátane kritiky si zároveň vyžaduje vysokú mieru flexibility, ktorú vhodne zastupujú sociálne siete.

Vzťah Číny k jednotlivým latinskoamerickým krajinám sa však líši v závislosti od niekoľkých aspektov. Latinská Amerika predstavuje región, v ktorom hegemonickú úlohu dlhodobo udržiavali USA, a pre ktorý sa jednalo o najdôležitejšieho partnera. Rastúci vplyv Číny však postupne mení rozloženie síl v regióne, pričom niektoré krajiny dosahujú s touto ázijskou veľmocou aj výnimočný druh partnerstva. Jedným z príkladov je prioritne Kuba, ktorá bola prvým štátom na západnej hemisfére, ktorá nadviazala styky s Čínou. Ich blízkosť okrem toho dopĺňa aj ideologická blízkosť vládnych predstaviteľov.

Zaujímavým príkladom, ktorý je v práci analyzovaný je aj Venezuela, ktorá je podobne ako Kuba od konca 20.storočia ideologicky naklonená Číne, a zároveň udržiavajúca s Čínou strategické partnerstvo vo všetkých sférach medzinárodných vzťahov.

V neposlednom rade sa jedná o krajiny, ktoré dlhodobo udržiavali styky s Taiwanom a oficiálne vzťahy s Čínou datujú iba v rozmedzí niekoľkých rokov. Blízke vzťahy s Taiwanom majú a mali prioritne krajiny Strednej Ameriky a Karibiku, pričom v našom prípade sme sa zamerali detailnejšie na Salvador a Panamu.

Cieľom predloženej práce tak bolo skúmať prejavy čínskej verejnej diplomacie a to v jej konkrétnej digitálnej rovine, ktorú reprezentujú sociálne siete. Naším zameraním tak bolo analyzovať a porovnať komunikáciu čínskych veľvyslanectiev v spomínaných krajinách na platforme Twitter ako aj zasadiť verejnú digitálnu diplomaciu do celkovej stratégie čínskej verejnej diplomacie.

V nadväznosti na našu prvú výskumnú otázku „*Líši sa komunikácia čínskych zastupiteľstiev v Latinskej Amerike v závislosti od toho, aký status cieľovej krajine prislúcha?*“ sa naše zameranie orientovalo na niekoľko kľúčových kategórií. Z tohto hľadiska je možné konštatovať, že z pohľadu intenzity príspevkov publikovaných na skúmaných účtoch je možné badať rozdiely v závislosti od konkrétneho mesiaca. Inými slovami čínske veľvyslanectvá v skúmaných krajinách dosahovali iné hodnoty v rozličných mesiacoch až na mesiac august. Túto skutočnosť je možné vysvetliť primárne tým, že čínske veľvyslanectvá využívajú Twitter ako nástroj na informovanie spoločnosti v reflexii na aktuálne dianie, a teda komunikácia nie je postavená na každodennej báze ale v závislosti od potreby. Na druhej strane, v prípade ak sa jedná o kritickú tému, akou bola augustová návšteva americkej predsedkyne Snemovne reprezentantov Nancy Pelosi, veľvyslanectvá vyvíjajú podobne intenzívnu komunikáciu.

Z pohľadu jazykového rozloženia je vo všetkých prípadoch dominantná španielčina resp. čínština so španielskym prekladom. Z tohto hľadiska je tak snahou čínskych veľvyslanectiev prioritne informovať o svojich aktivitách verejnosť konkrétneho štátu, čomu prispôsobujú aj jazykové nastavenie.

Jedným z rozdielov medzi jednotlivými účtami bol hlavný autor príspevkov a teda v prípade Panamy, Kuby a Salvadoru mali najpočetnejšie zastúpenie príspevky, ktoré boli originálnym obsahom veľvyslanectva. Obsah v prípade Venezuely bol diverzifikovanejší a zahŕňal okrem originálnych tweetov aj prezdieľané príspevky priamo od veľvyslanca, či čínskych oficiálnych predstaviteľov a členov venezuelskej vlády. Táto skutočnosť mala zároveň vplyv aj na tematické zoskupenie a teda skúmaný účet sa zameriaval viac na interné otázky Číny, či témy na globálnej úrovni ako na oblasť vzájomných vzťahov.

Z pohľadu tematického rozloženia a charakteru príspevkov je možné na základe vykonanej analýzy hovoriť o dvoch kľúčových tendenciách.

V prípade ak sa jednalo o príspevky, ktorých hlavná myšlienka mala informačnú alebo pozitívnu konotáciu je možné vidieť rozdiely naprieč skúmanými krajinami. V tomto zmysle Salvador a Panama, krajiny, ktoré nemajú takú dlhú tradíciu vzájomných vzťahov s Čínou, zaznamenali najviac príspevkov venujúcich sa primárne bilaterálnym vzťahom a to najmä s dôrazom na poskytnuté dotácie zo strany Číny a spolupráce v kultúrnej oblasti. Účet na Paname väčšiu pozornosť venoval aj aktivitám veľvyslanca na neformálnej úrovni, zatiaľ čo v prípade Salvadoru boli evidované príspevky so symbolickou tematikou. Je možné konštatovať, že dominantným cieľom z hľadiska tém a charakteru príspevkov na týchto účtoch bolo primárne šíriť myšlienku Číny ako spoľahlivého partnera, ktorý udržiava rovnocenné partnerstvá so všetkými krajinami.

Kuba, krajina, ktorá má najdlhšiu tradíciu vzájomných vzťahov s Čínou sa taktiež orientovala primárne na tému bilaterálnych vzťahov, avšak hlavným záujmom boli politické otázky vo forme stretnutí na vysokej politickej úrovni, a vyjadrenia politikov oboch štátov. Obsah bol vo všeobecnosti viac diverzifikovaný ako v prípade Salvadoru a Panamy a teda každá z ďalších kategórií dosahovala obdobné hodnoty z hľadiska početnosti. V prípade Kuby je však potrebné vyzdvihnúť aj väčšie zastúpenie príspevkov, ktorých jadro tvorila myšlienka socializmu s čínskymi charakteristikami. Táto skutočnosť odpovedá ideologickej blízkosti, ktorú obe krajiny evidujú. V skratke tak možno povedať, že v prípade Kuby, Čína stavia primárne na myšlienke socialistického štátu reprezentovaného Komunistickou stranou Číny a jej blízkosti s vládnymi predstaviteľmi Kuby.

Účet čínskeho veľvyslanectva vo Venezuela sa majoritne orientovalo na interné záležitosti Číny a dosiahnuté úspechy, ktoré v rôznych oblastiach evidujú. Jednalo sa zväčša o príspevky, ktoré pozitívne propagovali Čínu ako úspešnú krajinu evidujúcu pravidelný progres. V tomto ohľade sa účet tiež odvolával resp. prezdieľaval príspevky čínskych predstaviteľov, či členov venezuelskej vlády, ktorí taktiež hovorili o Číne v pozitívnom duchu. Okrem toho mali podstatnejšie zastúpenie aj príspevky orientujúce sa na aktivity Číny vo svete a tweety šíriace ideu socializmu s čínskymi charakteristikami. Čína sa tak v prípade Venezuely snaží šíriť primárne myšlienku čínskeho sna, ktorý je zosobnený v úspechoch a raste Číny ako socialistického štátu, ktorý má globálny dosah a tvorí alternatívu západnému modelu modernizácie.

Všeobecne je možné konštatovať, že druh partnerstva, ktoré krajiny s Čínou majú, má vplyv aj na štýl komunikácie a obsah publikovaný na sociálnej sieti Twitter. Zatiaľ čo je obsah skôr ideologického a politického charakteru v prípade Kuby, Salvador a Panama evidujú príspevky viac orientované na konkrétne aktivity a spoluprácu na bilaterálnej úrovni

v ekonomickej a kultúrnej rovine, reflektujúce aktuálne dianie. Inými slovami, je možné predpokladať, že snahou Číny v prípade Salvadora a Panamy je vytvoriť pozitívne naladený priestor a to prostredníctvom dôrazu na výhodné partnerstvo a benefity, ktoré vychádzajú zo spolupráce s Čínou.

Zatiaľ, čo v prípade príspevkov s pozitívnou resp. neutrálnou rétorikou je možné vidieť naprieč skúmanými krajinami rozdiely, pri obsahu s viac negatívnymi naratívami bolo možné nájsť spoločné prieniky. Kritický a ofenzívny charakter príspevkov sa týkal vo všetkých skúmaných prípadoch prioritne problematiky taiwanskej nezávislosti, vzťahom Taiwanu s USA, ako aj aktivitám USA všeobecne. Tento druh príspevkov bol zosobnený najmä v kritike politických predstaviteľov USA, či Taiwanu, ktorí nerešpektujú čínske nároky na nezávislosť. Ako protiváha bola častokrát využívaná ofenzívna rétorika voči USA a jej vlastným expanzívnym aktivitám vo svete. Okrem kritického a ofenzívneho obsahu, všetky skúmané účty evidovali aj príspevky, ktoré reagovali na kritiku zo strany svetového spoločenstva. Tie sa týkali predovšetkým témy ľudských práv a aktuálnej situácií v provincii Xinjiang.

Publikovaný negatívny obsah mal charakteristiky diplomacie vlčích bojovníkov a teda nového fenoménu v čínskej diplomacii, ktorý je v protiklade s tradičným prístupom Číny snažiaceho sa nevyjadrovať k interným záležitostiam a nekritizovať iných aktérov. Napriek tomu, že tento druh príspevkov je možné evidovať aj v prípade krajín Latinskej Ameriky je možné konštatovať, že sa stále jedná o výrazne menší počet, ako v prípade príspevkov, ktoré sa snažia tvoriť pozitívny obraz o Číne, či o partnerstvách všeobecne. Na druhej strane cieľ týchto príspevkov je v prípade krajín Latinskej Ameriky jednoznačný a tým je snaha o absolútnu izoláciu Taiwanu v tomto regióne ako aj zmeniť orientáciu latinskoamerických krajín smerom od USA.

Z predloženej analýzy je možné vyvodiť závery aj na našu druhú výskumnú otázku a tým je „*Akú rolu zohráva digitálna diplomacia v rámci celkovej stratégie čínskej verejnej diplomacie v Latinskej Amerike?*“ Digitálnu verejnú diplomaciu, ktorá v našej práci bola zosobnená aktivitami na platforme Twitter je možné pokladať v čínskom kontexte za nový, ale stále sa rozvíjajúci fenomén verejnej diplomacie, ktorý zaujal významnejšie miesto s príchodom pandémie a šíriacimi sa negatívnymi naratívami týkajúcich sa Číny. Jedná sa totiž o flexibilný nástroj, ktorý umožňuje rýchlo komunikovať a reagovať na aktuálne dianie, ale taktiež aj sledovať vývoj verejnej mienky v konkrétnej spoločnosti. Tento nástroj sa rozšíril aj do krajín Latinskej Ameriky, kedy najväčší nárast nových účtov bol zaznamenaný práve po vypuknutí celosvetovej pandémie.

Sociálne siete sú tak vhodným prostriedkom na oslovovanie publika a tvorby pozitívnej verejnej mienky, ktorá môže mať následný vplyv na politické rozhodovania v prospech Číny. V tomto zmysle cieľom čínskej verejnej diplomacie je šíriť základné koncepty tvoriace jadro čínskej mäkkej moci a teda šíriť obraz Číny ako spoľahlivého a mierumilovného svetového aktéra, ktorého kritika zo strany západných médií vychádza iba z celkového nepochopenia čínskej mentality. Snahou je zabrániť a eliminovať naratívy, ktoré hovoria o Číne ako o hrozbe a o partnerstvách založených na nevýhodných pôžičkách. Prostredníctvom digitálnej verejnej diplomacie sa tak Čína môže približovať latinskoamerickému publiku v oveľa väčšej miere ako tomu je prostredníctvom klasických nástrojov verejnej diplomacie. Priestor otvára aj na šírenie čínskej kultúry a jazyka, ktorá sa teší rastúcemu záujmu vo svete aj v Latinskej Amerike, ale taktiež aj na šírenie vlastných interpretácií konkrétnych problematík a tém. V prípade Latinskej Ameriky sa jedná najmä o otázky Taiwanu a šírenie princípu jednej Číny, ako aj kritiky USA, jej aktivít a možnej zaujatosti voči Číne.

Skúmaním krajín, ktorým prislúcha iný status z pohľadu čínskej klasifikácie partnerstiev je taktiež možné konštatovať, že čínske zastupiteľstvá prispôbujú svoj obsah na Twitteri potrebám a cieľom, ktoré sledujú v konkrétnej krajine. Inými slovami zastupiteľstvá v jednotlivých krajinách sledujú všeobecné ciele čínskej stratégie verejnej diplomacie, avšak rozdiel je v tom, akú váhu dávajú jednotlivým konceptom. V prípade ak sa jedná o krajiny, kde je partnerstvo postavené na racionálnych cieľoch, snahou je skôr zdôrazniť výhody vyplývajúce z partnerstva. V prípade ak sú krajiny späté aj v inej ako iba čisto v ekonomickom a obchodnom záujme, sú výraznejšie zastúpené aj témy reflektujúce ideologické smerovanie a spoluprácu na politickej úrovni.

V skratke je verejnú digitálnu diplomáciu v kontexte celkovej stratégie verejnej diplomacie Číny v Latinskej Amerike možné hodnotiť ako flexibilný nástroj, vďaka ktorému je možné rýchlejšie a viac flexibilne šíriť hlavné piliere mäkkej moci a tým vplývať na verejnú mienku verejnosti. Ako bolo zmienené stále sa jedná o nový rozvíjajúci fenomén, čoho znakom je napríklad aj absencia tvorby dialógu a teda jedná sa skôr o informačný a reagujúci nástroj. Je pravdepodobné, že Čína však k výraznejším aktivitám tvorby dialógu na sociálnych sieťach ani nepristúpi, nakoľko na všetkých účtoch absentujú iné ako pozitívne vyjadrenia týkajúce sa Číny.

Predložená práca sa zamerala na vysoko aktuálny avšak pomerne nový fenomén medzinárodných vzťahov a diplomacie, ktorým je verejná digitálna diplomacia ako súčasť verejnej diplomacie. Za najväčšiu nevýhodu práce je možné prioritne pokladať subjektívny

pohľad najmä v prípade hodnotenia emocionálneho charakteru príspevkov. Na druhej strane sa v práci venujeme téme, ktorá má veľký potenciál do budúcnosti.

Zoznam použitých zdrojov

ADESINA, Olubukola S. Foreign policy in an era of digital diplomacy. *Cognet Social Sciences*[online]. 2017, **19**(5), 169-189 [cit. 2023-01-18]. Dostupné z: doi:<http://dx.doi.org/10.1080/23311886.2017.1297175>.

ALBERT, Eleanor. 2008. China's Big Bet on Soft Power. *Council on Foreign Relations* [online]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/background/chinas-big-bet-soft-power> [cit. 2023-02-15].

CHRIS, Alden a Kendrick CHAN. Twitter and Digital Diplomacy: China and COVID-19. *LSE IDEAS: Digital IR* [online]. 1-13 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: http://eprints.lse.ac.uk/110754/1/LSE_IDEAS_twitter_and_digital_diplomacy_china_and_covid_19_strategic_update.pdf.

AMNESTY SLOVENSKO. 30 rokov po násilí na Námestí nebeského pokoja je Čína bohatšia – ale ani zďaleka nie slobodná. *DenníkN* [online]. 2019 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/blog/1492653/30-rokov-po-nasili-na-namesti-nebeskeho-pokoja-je-cina-bohatsia-ale-ani-zdaleka-nie-slobodna/>.

ALTMANN-BORBÓN, Josette a Sergio RIVERO SOTO. *Dimensions of China's Diplomacy in Latin America and the Caribbean* [online]. 1ra ed. San José, Costa Rica: FLASCO, 2022 [cit. 2023-02-13]. ISBN ISBN 978-9977-68-326-3. Dostupné z: <https://www.flasco.org/sites/default/files/2022-03/Dimensions%20of%20China%E2%80%99s%20diplomacy%20in%20Latin%20America%20and%20the%20Caribbean%20%281%29.pdf>.

BASTIANELLO, Francesca Romana. Towards a new era of public diplomacy: Twiplomacy. *Diplomatic Courier* [online]. [cit. 2023-01-03) Dostupné z: <https://www.diplomaticourier.com/posts/towards-a-new-era-of-public-diplomacy-twiplomacy>.

BERG, Ryan a Wazim MOWLA. Taiwan's Future in Latin America and the Caribbean. *The Diplomat* [online]. 2022. [cit. 2023-01-03] Dostupné z: <https://thediplomat.com/2022/09/taiwans-future-in-latin-america-and-the-caribbean/>.

BERRIDGE, G.R. a Alan JAMES. *A Dictionary of Diplomacy: Second Edition*. New York: Palgrave, 2003.

BERRY, Chris. Wolf warrior 2: Imagining the Chinese century. *Film Quarterly* [online]. 2018, 72(2), 38-44. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1525/fq.2018.72.2.38>.

BJOLA, Corneliu a Marcus HOLMES. *Digital Diplomacy: Theory and Practice* [online]. London: Routledge, 2015 [cit. 2023-02-13]. ISBN 9781315730844.

BRANDT, Jessica a Bret SCHAFER. How China's 'wolf warrior' diplomats use and abuse Twitter. *Brookings* [online]. [cit. 2023-06-12]. Dostupné z: <https://www.brookings.edu/techstream/how-chinas-wolf-warrior-diplomats-use-and-abuse-twitter/>.

BROOMFIELD, Emma V. Perceptions of Danger: The China threat theory. *Journal of Contemporary China* [online]. 2003, 12(35), 265-284 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1080/1067056022000054605>.

BROWN, John. Public Diplomacy & Propaganda: Their Differences. *American Diplomacy* [online]. 2008 [cit. 2023-01-28]. Dostupné z: <https://americandiplomacy.web.unc.edu/2008/09/public-diplomacy-propaganda-their-differences/>.

BULL, Hedley. Diplomacy and International Order. In: *The Anarchical Society*. 2nd. London: Palgrave, 1977. ISBN 978-1-349-24028-9.

COSTA, Valentin. Shaping Public Diplomacy through Social Media Networks in the 21st Century. *Romanian Journal of History and International Studies* [online]. Bukurešť:

Universitatea din Bucuresti, 2017, 4(1), 139-154. Dostupné z: <https://core.ac.uk/download/pdf/268389877.pdf>.

COWAN, Geoffrey a Amelia ARSENAULT. Public Diplomacy Moving from Monologue to Dialogue to Collaboration: The Three Layers of. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science* [online]. **616**(1) [cit. 2023-12-01].

COWAN, Geoffrey a Nicholas J. CULL. Preface: Public Diplomacy in a Changing World. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* [online]. 2008, **616**(1), 6-8 [cit. 2022-12-05]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/25097991>.

CULL, Nicholas. Diplomacia pública: viejas y nuevas prioridades. In: *El papel de la diplomacia pública en la era digital: Modelos comparativos* [online]. Barcelona: Consejo de la Diplomacia Pública de Catalunya, 2019, s. 8-12 [cit. 2023-01-05]. Dostupné z: <https://diplocat.cat/media/upload/arxiu/publicacions/AgoraDP/AgDP1-DiplomaciaPublicaEraDigital-ES.pdf>.

CULL, Nicholas. "PUBLIC DIPLOMACY" BEFORE GULLION: THE EVOLUTION OF A PHRASE. *USC Center on Public Diplomacy* [online]. 2006 [cit. 2022-11-05]. Dostupné z: <https://uscpublicdiplomacy.org/blog/public-diplomacy-gullion-evolution-phrase>

CULL, Nicholas. Diplomacia pública: consideraciones teóricas. *Revista Mexicana de Política Exterior*. 2009 85, 55-92. [cit. 2023-01-05]. Dostupné z: <https://revistadigital.sre.gob.mx/images/stories/numeros/n85/cull.pdf>.

CULL, Nicholas. Public Diplomacy: Taxonomies and Histories. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* [online]. 2008, 616, 31-54. [cit. 2023-01-05]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/25097993>.

CULL, Nicholas. The Long Road to Public Diplomacy 2.0: The Internet in US Public Diplomacy. *International Studies Review* [online]. 2013, 15(1), 123–139. [cit. 2023-01-05]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1111/misr.12026>.

D'HOOGHE, Ingrid. Public Diplomacy in the People's Republic of China. In: MELISSEN, Jan. *The New Public Diplomacy*. London: Palgrave Macmillan, 2005, s. 88-105. ISBN 978-0-230-53554-1.

D'HOOGHE, Ingrid. *The Rise of China's Public Diplomacy*. The Hague: Netherlands Institute of International Relations, 2007. ISBN 978-90-5031-1175.

D'SOLA ALVARADO, Parsifal. China's public diplomacy in Latin America and the Caribbean — COVID-19 edition. *The China Project* [online]. 2020 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://thechinaproject.com/2020/10/16/chinas-public-diplomacy-in-latin-america-and-the-caribbean-covid-19-edition/>.

DAI, Yaoyao a Luwei Rose LUQIU. Wolf Warriors and Diplomacy in the New Era: An Empirical Analysis of China's Diplomatic Language. *China Review* [online]. 2022, 22(2), 253-283. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/48671506>.

ELLIS, Evan, Kelly SENTERS PIAZZA, Adam GREER a Daniel URIBE. El uso del poder blando de China para apoyar su compromiso estratégico en América Latina. *Revista Fuerza Aérea-EUA* [online]. 2022, 3-28 [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: https://www.airuniversity.af.edu/Portals/10/JOTA/journals/Volume-4_Issue-2/03-Ellis_s.pdf.

ELLIS, Ryan. Chinese Soft Power in Latin America: A Case Study. *Joint Forces Quarterly* [online]. 2011, (60), 85-91 [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://revanellis.com/chinese-soft-power-in-latin-america-a-case-study>.

Exportaciones e importaciones por áreas y países. *Dirección de Estadísticas Comerciales del Fondo Monetario Internacional* [online]. 2022 [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=61013712>.

FAN, Ying. Soft power: Power of Attraction or Confusion?. *Place Branding and Public Diplomacy* [online]. 2008, 147-158 [cit. 2023-02-10]. ISSN 1751-8040. Dostupné z: doi:<http://dx.doi.org/10.1057/pb.2008.4>.

GILBOA, Eytan. Digital Diplomacy. In: CONSTANTINOU, Costas, Pauline KERR a Paul SHARP. *The SAGE Handbook of Diplomacy*. Croydon: SAGE, 2016, s. 540-551. ISBN 978-1-4462-9856-5.

GILBOA, Eytan. Searching for a Theory of Public Diplomacy. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* [online]. 2008, **616**(1), 55-77 Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/25097994> [cit. 2023-02-02].

GRAFFY, Colleen P. The Rise of Public Diplomacy 2.0. *Journal of International Security Affairs* [online]. 2009, **17**(23), 7 s. [cit. 2023-01-05]. Dostupné z: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3634153.

GREGORY, Bruce. Public Diplomacy: Sunrise of an Academic Field. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* [online]. 2008, 616, 274-290. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/25098004>. [cit. 2023-02-02].

HARTIG, Falk. How China Understands Public Diplomacy: The Importance of National Image for National Interests. *International Studies Review* [online]. Oxford: Oxford University Press, 2016, 18(4), 655-680. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/26407898?seq=7> [cit. 2023-02-05].

HSIEH, Hsiu-Fang a Sarah E. SHANNON. Three Approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research* [online]. 2005, 15(9), 1277-1288. Dostupné z: [doi:https://doi.org/10.1177/1049732305276687](https://doi.org/10.1177/1049732305276687)
<http://www.harvardir.org/articles/1117/1/>.

HOCKING, Brian. Rethinking the 'New' Public Diplomacy. In: MELISSEN, Jan. *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations*. Eastbourne: Palgrave Macmillan, 2005, s. 28-43. ISBN 0-333-71495-4.

HUANG, Zhao Alexandre. "Wolf Warrior" and China's digital public diplomacy during the COVID-19 crisis. *Place Branding and Public Diplomacy* [online]. 2022, (18), 37-40. [cit. 2023-02-16] Dostupné z: [doi:https://doi.org/10.1057/s41254-021-00241-3](https://doi.org/10.1057/s41254-021-00241-3).

China vs. Taiwán: qué países de América Latina y el Caribe reconocen a Taipéi. *BBC* [online]. 2021. Dostupné z: <https://www.bbc.com/mundo/noticias-america-latina-59608726>.

KISSINGER, Henry. Essay by Henry A. Kissinger. *American Foreign Policy: Three Essays by Henry Kissinger* [online]. [cit. 2023-01-07] Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1969-76v01/d4>.

LEE, Shin-Wha. The theory and reality of soft power: Practical approaches in East Asia. In: MELISSEN, Jan a Jong LEE. *Public diplomacy and soft power in East Asia*. New York, 2011, s. 11-32. ISBN 978-0230110977.

LEONARD, Mark. *Public Diplomacy*. London: The Foreign Policy Center, 2002. ISBN 1-903558-131.

LI, Quan a Min YE. China's emerging partnership network: what, who, where, when and why. *International Trade, Politics and Development* 2019, 3(2), 66-81. ISSN 2586-3932.

MALONE, Gifford. Managing Public Diplomacy. *The Washington Quarterly* [online]. 1985, 8(3), 199-213. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1080/01636608509450301> [cit. 2023-01-16].

MANOR, Ilan. What is Digital Diplomacy, and how is it Practiced around the World? A brief introducti. *The 2016 Annual Review of the Diplomatist Magazin* [online]. 2016, 10 s. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/deref/http%3A%2F%2Fwww.diplomatist.com%2Fdipoannual2016%2Findex.html%3FpageNumber%3D36>.

MCBRIDE, James, Noah BERMAN a Andrew CHATZKY. 2023. China's Massive Belt and Road Initiative. *Council on Foreign Relations* [online]. [cit. 2023-02-05] Dostupné z: <https://www.cfr.org/backgrounder/chinas-massive-belt-and-road-initiative>.

MELISSEN, Jan. *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations*. Eastbourne: Palgrave Macmillan, 2005. ISBN 0-333-71495-4.

MERIČKOVÁ, Lucia. Mäkká a tvrdá moc - o vybraných otázkach posudzovania kritérií mäkkej moci. *Journal of International Relations* [online]. University of Economics in Bratislava, 2014, 187-197 [cit. 2023-02-10]. ISSN 1339-2751. Dostupné z: https://fmv.euba.sk/www_write/files/dokumenty/veda-vyskum/medzinarodne-vztahy/archiv/2014/MV_2014_2_187-197_Merickova.pdf.

MICOLTA, María Catalina. China's Communication with a Latin America Audience: China in Latin America and the Caribbean: Digital Diplomacy During COVID-19. *Centro de Investigación Chino Latinoamericano Fundación Andrés Bello* [online]. 2020. Dostupné z: <https://fundacionandresbello.org/en/research/chinas-communication-with-a-latin-american-audience/>.

MYERS, Margaret a Ricardo BARRIOS. How China Ranks Its Partners in LAC. *The Dialogue: Leadership for the Americas* [online]. 2021. [cit. 2023-02-20] Dostupné z: <https://www.thedialogue.org/blogs/2021/02/how-china-ranks-its-partners-in-lac/>.

MYERS, Margaret. *China's COVID-19 Diplomacy in Latin America and the Caribbean: Motivations and Methods*. Florida International University, 2021. Dostupné na: https://digitalcommons.fiu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1039&context=jgi_research.

NOYA, Javier. *New Propaganda: The Public Diplomacy of the Authoritarian Regimes in China and Venezuela* [online]. Dostupné také z: <https://www.files.ethz.ch/isn/46842/WP%2003,%202008.pdf>. Working Paper. Real Instituto Elcano. [cit. 2023-02-03].

NYE, Joseph S. Public Diplomacy and Soft Power. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* [online]. 2008, **616**(1), 94-109 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/25097996> [cit. 2023-02-03].

NYE, Joseph S. *Soft Power - the means to success in world politics*. New York: Public Affairs, 2004. ISBN 9781586482251.

NYE, Joseph S. The Future of Power. *World Affairs: The Journal of International Issues*[online]. 2011, **16**(4), 160-165 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/48566262>.

PAMMENT, James. *New Public Diplomacy in the 21st Century: New Public Diplomacy in the 21st Century*. New York: Routledge, 2012. ISBN 9780203096734.

PAJTINKA, Erik. Verejná diplomacia. In: *DIPLOMATICKÁ SLUŽBA ČLENSKÉHO ŠTÁTU EÚ V PROCESÉ EURÓPSKEJ INTEGRÁCIE*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2008, s. 185-200. ISBN 978-80-225-2630-2. Dostupné z: doi:10.13140/2.1.3966.2407.

PEREIRA HERNÁNDEZ, Carlos Miguel. Cuba and China remain good friends, good comrades and good brothers. *CGTN* [online]. [cit. 2023-03-01]. 2022. Dostupné z: <https://news.cgtn.com/news/2022-02-03/Cuba-and-China-remain-good-friends-good-comrades-and-good-brothers-17lMVmTazfO/index.html>.

PETERKOVÁ, Jana. *Veřejná diplomacie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-807-3801-250.

POTTER, Evan. *Branding Canada: Projecting Canada's Soft Power through Public Diplomacy*. McGill-Queen's University Press, 2009. ISBN 978-0-7735-7582-0.

RAWNSLEY, Gary. Approaches to soft power and public diplomacy in China and Taiwan. *The Journal of International Communication* [online]. 2012, 18(2), 121-135. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1080/13216597.2012.695744>.

RIOS CORREDOR, Angie Tatiana. *Diplomacia pública china como herramienta de Soft Power para el fortalecimiento de las relaciones con Argentina del 2008 al 2015*. Bogota, 2016. Dostupné z: <https://core.ac.uk/reader/86439765>. Trabajo de Grado. Universidad Colegio Mayor de Nuestra Señora del Rosario.

ROSS, Alec. Digital Diplomacy and US Foreign Policy. *The Hague Journal of Diplomacy*. 6(3-4), 451-455. 2011. [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1163/187119111X590556>.

RYAN, Evan a Douglas FRANTZ. Digital Diplomacy: Making Foreign Policy Less Foreign. In: *U.S. Department of State* [online]. 2014 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://2009-2017-fpc.state.gov/221808.htm>.

SANDRE, Andreas. *Digital Diplomacy: Conversations on Innovation in Foreign Policy*. Lanham: Rowman & Littlefield, 2015.

SANDRE, Andreas. 'Fast Diplomacy': The Future of Foreign Policy?. *Huff Post* [online]. 2013 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: https://www.huffpost.com/entry/fast-diplomacy_b_3416330.

SCOTT, David. China's Public Diplomacy Rhetoric, 1990–2012: Pragmatic Image-Crafting. *Diplomacy & Statecraft* [online]. 2015, 26(2), 249-265. [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1080/09592296.2015.1034563>.

SERBIN, Andrés. LAS RELACIONES ENTRE CHINA Y AMÉRICA LATINA: UNA REVISIÓN DE LOS ESTUDIOS Y TENDENCIAS MÁS RECIENTES (2010-2020)1. *Center for Latin American and Latino Studies* [online]. 2022. [cit. 2023-03-02] Dostupné z: <http://www.cries.org/wp-content/uploads/2022/01/LAS-RELACIONES-ENTRE-CHINA-y-ALC-FINAL-FINAL.pdf>.

SLADKOVSKÁ, Ivana. Chorá hovädzina, konské mäso, aj posypová soľ. 10 najväčších škandálov potravín z Poľska. *Agentúra SITA* [online]. 2019 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://sita.sk/vpotravinarstve/chora-hovadzina-konske-maso-aj-posypova-sol-10-najvacsich-skandalov-potravin-z-polska/>.

SULLIVAN, Mark a Thomas LUM. *China's Engagement with Latin America and the Caribbean*. Congressional Research Service, 2022. Dostupné na: <https://sgp.fas.org/crs/row/IF10982.pdf>.

Szondi, Gyorgy. (2008). *Public Diplomacy and Nation Branding: Conceptual Similarities and Differences*. Netherlands Institute of International Relations 'Clingendael' ISSN 1569-2981.

ŠAJGALÍKOVÁ, Helena. *Verejná diplomacia*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2011. ISBN 978-80-225-3201-3.

TRIVINO, Andrés. Nicaragua y China iniciarán negociaciones para crear un TLC a finales de septiembre. *France24* [online]. 2022. Dostupné z: <https://www.france24.com/es/américa-latina/20220906-nicaragua-y-china-iniciarán-negociaciones-para-crear-un-tlc-a-finales-de-septiembre>.

TUCH, Hans. *Communicating with the World: U. S. Public Diplomacy Overseas*. London: Palgrave Macmillan, 1990. ISBN 978-0312048099.

VILLANUEVA RIVAS, César. Imagen país y política exterior de México. *Revista mexicana de política exterior*. Universidad Iberoamericana, 2012, (96), 13-43. ISSN 0185-6022.

VUVING, Alexander. How Soft Power Works. *Asia-Pacific Center for Security Studies* [online]. 2009 [cit. 2023-02-15], 19 s. Dostupné z: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1466220.

WANG, Yiwei. Public Diplomacy and the Rise of Chinese Soft Power. *Annals of the American Academy of Political and Social Science: Public Diplomacy in a Changing World* [online]. 2008, **616**(1), 257-273 [cit. 2023-06-19]. ISSN 0002-7162. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1177/000271620731275>.

WANG, Hongying a Yeh-Chung LU. The Conception of Soft Power and its Policy Implications: a comparative study of China and Taiwan. *Journal of Contemporary China* [online]. 2008, 17(56), 425-447 [cit. 2023-06-19]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1080/10670560802000191>.

WANG, Jay. Public diplomacy and global business. *Journal of Business Strategy* [online]. 2006, 27(3), 41-49. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1108/02756660610663826>.

WEI, Cao. The Efficiency of China's Public Diplomacy. *The Chinese Journal of International Politics* [online]. 2016, 9(4), 399-434 [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1093/cjip/pow012>.

WELCH, David. Powers of Persuasion. *History Today* [online]. 1999, **49**(8) [cit. 2023-01-16]. Dostupné z: <https://www.historytoday.com/archive/powers-persuasion>.

WINTGENS, Sophie. (2022) CHINA'S FOOTPRINT IN LATIN AMERICA: Recent developments and challenges ahead. *European Union Institute for Security Studies*. 2022, (9), 1-8. ISSN 2599-8943.

ZACHARIAS, Georgios. China's public diplomacy: evolution, challenges, and the Greek case. *Journal of Liberty and International Affairs* [online]. Institute for Research and European Studies, 2021, 6(3), 79-89 [cit. 2023-03-03]. ISSN 1857-9760. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.47305/JLIA2163079z>.

ZHANG, Pepe. *Belt and Road in Latin America: A Regional Game Changer?: Four Issues to Watch*. 202. Washington DC: Atlantic Council, 2019. ISSN 463-7226. Dostupné na: <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/issue-brief/belt-and-road-in-latin-america-a-regional-game-changer/>.

HUANG, Zhao, Alexandre a Rui WANG. 'Panda engagement' in China's digital public diplomacy. *Asian Journal of Communication* [online]. 2020, 30(2), 118-140. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1080/01292986.2020.1725075>.

ZHAO HUANG, Alexandre. "Wolf Warrior" and China's digital public diplomacy during the COVID-19 crisis. *Place Brand Public Dipl.* [online]. 2022, 18(1), 37-40. Dostupné z: doi:10.1057/s41254-021-00241-3.

ZHAO, Kejin. The China Model of Public Diplomacy and its Future. *The Hague Journal of Diplomacy* [online]. 2019., **14**(1-2), 169-181 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1163/1871191X-14101033>.

Zoznam tabuliek a grafov

Tab.č.1: Porovnanie tradičná a verejná diplomacia

Tab.č.2: Porovnanie verejná diplomacia a propaganda

Tab.č.3: Kódovanie na základe charakteru príspevkov

Tab.č.4: Jazykové zloženie obsahu

Tab.č.5: Sumarizácia: Početnosť príspevkov - prípad Salvador

Tab.č.6: Sumarizácia: Početnosť príspevkov - prípad Panama

Tab.č.7: Sumarizácia: Početnosť príspevkov - prípad Venezuela

Tab.č.8: Sumarizácia: Početnosť príspevkov - prípad Kuba

Graf č.1: Počet publikovaných príspevkov na jednotlivých účtoch júl-december 2022

Graf č.2: Originálny autor príspevkov júl-december 2022 - prípad Panama

Graf č.3: Originálny autor príspevkov júl-december 2022 - prípad Salvador

Graf č.4: Originálny autor príspevkov júl-december 2022 - prípad Kuba

Graf č.5: Originálny autor príspevkov júl-december 2022 - prípad Venezuela

Prílohy

Príloha č. 1

KATEGÓRIA	PODKATEGÓRIA	KÓD	DEFINÍCIA
Bilaterálne vzťahy	DOTÁCIE	DOT	príspevky informujúce o dotáciách ČĽR v krajine pôsobenia, asistenčných projektoch bez navrátenia, sociálna pomoc
	HUMANITÁRNA POMOC	HP	príspevky zahŕňajúce informácie o humanitárnej pomoci ČĽR v krajine pôsobenia v podobe materiálneho, či technického zabezpečenia
	OBCHOD	OB	príspevky venujúce sa obchodným a ekonomickým vzťahom medzi krajinami, informácie o investíciách, obchodnej bilancii, exporte, importe
	KULTÚRA	KUL	príspevky informujúce o kultúrnych udalostiach v krajine, kde veľvyslanectvo pôsobí, radíme sem výstavy, filmové festivaly, súťaže, do ktorých sa môže zapojiť verejnosť (súťaž v kaligrafii, vo fotografiách, atď.), spolupráce v oblasti médií, aktivity Konfuciového inštitútu v krajine
	POLITIKA	POL	vyjadrenia politických predstaviteľov krajiny pôsobenia o Číne, stretnutia a spolupráca na politickej úrovni
	VZDELÁVANIE	EDU	informácie o poskytovaní štipendií na štúdium v Číne a témy priamo spojené so vzdelávaním na bilaterálnej úrovni
	EKOLÓGIA	EKO	informácie týkajúce sa ekológie a spolupráce v tejto oblasti, prípadne aktivítach v krajine pôsobenia
	COVID	COVID	obsah zahrňujúci tému COVID
	AKTIVITY VEĽVYSLANCA	VEL	príspevky informujúce o neformálnych aktivitách veľvyslancov napr. účasť na športovom zápase, návšteva občanov v regiónoch, cestovanie a pod.
	VYJADRENIA OSOBNOSTÍ	VYJ	príspevky zahrňujúce vyjadrenia osobností nepôsobiacich v politike
	VÝROČIE	VÝR	obsah týkajúci sa výročia nadviazania vzťahov medzi krajinami
		INÉ	INÉ
Princíp jednej Číny	NEZÁVISLOSŤ TAIWAN	NEZ	príspevky, ktoré sa venujú problematike nezávislosti Taiwanu bez spomenutia tretej strany (iného aktéra). Jedná sa najmä o aktivity zo strany taiwanských politických predstaviteľov, prípadne informovanie o aktuálnych udalostiach (vojenské cvičenia, vyhlásenie čínskych politikov atď.)

	USA	USAT	príspevky priamo sa venujúce vzťahu Taiwanu s USA
	TRETIE ŠTATY	TRET	príspevky venujúce sa vzťahom Taiwanu s tretími krajinami (mimo USA)
	PODPORA	POD	obsah vyjadrujúci podporu princípu jednej Činy zo strany politických predstaviteľov krajiny pôsobenia veľvyslanectva
	PODPORA TRETÍCH KRAJÍN	PODT	obsah vyjadrujúci podporu princípu jednej Činy zo strany tretích krajín (mimo krajiny pôsobenia veľvyslanectva)
	HISTÓRIA	HIST	príspevky venujúce sa historickému kontextu vo vzťahu k Taiwanu
ČÍNA	SYMBOLY	SYM	príspevky, ktoré zahŕňajú špecifické symboly Číny - panda
	XINJIANG	XINJ	tweety venujúce sa aktuálnemu daniu v čínskej provincii Xinjiang a ľudským právam
	HONG KONG	HK	príspevky orientujúce sa na Hong Kong - pozitívny príklad toho ako môže fungovať princíp jeden štát dva systémy
	OBCHOD A EKONOMIKA	EKON	obsah prinášajúci informácie o ekonomických a obchodných témach v rámci Číny
	BEZPEČNOSŤ	BEZ	príspevky venujúce sa interným témam v rámci bezpečnosti
	KULTÚRA	KULT	tweety, ktorých jadro sa opiera o kultúrne otázky a udalosti organizované v Číne
	SOCIÁLNA POLITIKA	PSOC	príspevky venujúce sa konkrétnym krokom a aktuálne situácií venujúcu sa téme sociálnej politiky Číny
	EKOLÓGIA	EKO	príspevky týkajúce sa témy ekológie Číny
	COVID		príspevky orientujúce sa na aktuálne opatrenia v súvislosti s COVIDOM
	OSOBNOSTI	OSOB	príspevky, ktoré sa orientujú a prezentujú významné čínske osobnosti histórie, či súčasnosti
	UDALOSTI	UD	tweety informujúce o udalostiach organizovaných v Číne akými sú napríklad medzinárodné konferencie, pietne spomienky, výročia
	KSČ	KSČ	príspevky všeobecne sa týkajúce KSČ, vyjadrenia vrcholných predstaviteľov, účasť predstaviteľov na rôznych akciách. Jedná sa o príspevky všeobecného charakteru, ktoré nemajú špecifické tematické zakotvenie.
	MODERNIZÁCIA	MOD	príspevky orientujúce sa na kroky v modernizácii krajiny, zahrňujúce rôzne technologické pokroky
	ČÍNA A SVET	USA	USA
RUSKO		RUS	tweety orientujúce sa na Rusko v zmysle jeho aktivít ako aj vzťahu s Čínou
LATINSKÁ AMERIKA		LAC	príspevky, ktorého hlavný obsah sa týka tretím krajinám Latinskej Ameriky (mimo krajiny

			pôsobenia), prípadne Latinskej Amerike ako regiónu
	KRAJINY ZÁPADU	ZÁP	obsah, ktorý sa orientuje na krajiny západu ako celku, tzn. príspevky, kde sa spomína viac ako jedna krajina "západu" (krajiny západnej Európy, USA)
	TRETIE ŠTATY	TRE	príspevky venujúce sa tretím krajinám a vzťahom s nimi
	BRI	BRI	obsah explicitne zahrňujúci iniciatívu BRI
	Šanghajska organizácia spolupráce	OSC	príspevky orientujúce sa na aktivity Číny v rámci organizácie OSC, vystúpenia politických predstaviteľov Číny, aktivity a stretnutia na tejto úrovni
	G20	G20	príspevky venujúce sa G20
	APEC	APEC	príspevky venujúce sa APEC
	SVET	SVET	príspevky, ktorá sa venujú svetovému spoločenstvu v globále, tomu akú úlohu zohráva Čína v rámci neho a ako sa prezentuje
	OSN	OSN	príspevky venujúce sa OSN, aktivitám Číny na úrovni OSN, informovanie o aktivitách a vyjadrenia zo strany OSN
SOCIALIZMUS S ČÍNSKYMI CHARAKTERISTIKAMI	SOC	SOC	príspevky, kde sa explicitne spomína socializmu

Príloha č. 2

Legenda pre grafy č. 2-5 (Autor príspevkov)

Kód	Vysvetlenie
TW	Originálne tweety veľvyslanectva
RT – EMB	Retweet veľvyslanca
RT – ČM	Retweet čínske média (CGTN, CHINA XINHUA)
RT – POL	Retweet vládni politickí predstavitelia krajiny pôsobenia
RT – ČP	Retweet čínski predstavitelia
RT – NOV	Retweet novinári a iné média
RT – VO	Retweet orgány krajiny pôsobenia
RT – INÉ	Retweet iné
RT – NGO	Retweet mimovládne organizácie

Príloha č. 3

SALVADOR

			INFO	PROPČ	PROPV	REAG	KRIT	OFENZ
BIL	DOT	20	11	0	9	-	-	-
	HP	7	3	0	4	-	-	-
	OB	9	9	0	0	-	-	-
	KUL	25	16	0	9	-	-	-
	POL	8	7	0	1	-	-	-
	EDU	6	5	0	1	-	-	-
	VÝR	7	1	0	6	-	-	-
	INÉ	15		0				
PJČ	NEZ	7	5	1	0	-	1	-
	USA-T	10	1	0	0	3	4	2
	POD	3	2	0	1	-	-	-
	PODT	4	1	1	0	-	2	-
CH	SYM	6	2	3	1	-	-	-
	XINJ	8	-	1	-	4	-	3
	HK	2	2	-	-	-	-	-
	BEZP	1	-	1	-	-	-	-
	PSOC	1	-	1	-	-	-	-
	UD	1	-	1	-	-	-	-
	KSČ	7	2	5	-	-	-	-
CHS	USA	1	-	-	-	-	1	-
	ZÁP	2	-	-	-	-	2	-
	SVET	4	-	4	-	-	-	-
SOC	SOC	2	1	1	-	-	-	-

Príloha č. 5

VENEZUELA

			INFO	PROPČ	PROPV	REAG	KRIT	OFENZ
BIL	DOT	2	-	-	2	-	-	-
	OB	1	1	-	-	-	-	-
	POL	24	8	3	13	-	-	-
	ECO	2	2	-	-	-	-	-
	COVID	4	-	-	4	-	-	-
	VÝR	1	1	-	-	-	-	-
	INÉ	1	1	-	-	-	-	-
PJČ	NEZ	7	4	-	-	-	3	-
	USA-T	26	2	-	-	1	19	4
	TRET	1	-	-	-	-	-	1
	POD	6	-	-	3	-	3	-
	PODT	2	-	1	-	-	-	1
CH	XINJ	2	-	-	-	1	1	-
	HK	2	-	2	-	-	-	-
	EKON	16	10	6	-	-	-	-
	BEZP	5	1	4	-	-	-	-
	PSOC	4	-	4	-	-	-	-
	OSOB	4	3	1	-	-	-	-
	UD	19	12	7	-	-	-	-
	KSČ	24	16	8	-	-	-	-
	MOD	15	7	8	-	-	-	-
CHS	USA	17	6	-	-	1	3	7
	RUS	10	7	1	2	-	-	-
	LAC	5	4	-	1	-	-	-
	ZÁP	4	-	-	-	-	4	-
	TRE	6	3	-	1	-	2	-
	BRI	3	1	2	-	-	-	-
	G20	1	1	-	-	-	-	-
	SVET	10	1	9	-	-	-	-
SOC		10	3	7				

Príloha č. 6

KUBA

			INFO	PROPČ	PROPV	REAG	KRIT	OFENZ
BIL	DOT	2	1	-	1	-	-	-
	HP	2	2	-	-	-	-	-
	KUL	7	5	1	1	-	-	-
	POL	22	6	1	15	-	-	-
	EDU	1	-	-	-	-	-	-
	VEĽ	4	3	-	1	-	-	-
	VÝR	2	1	-	1	-	-	-
	INÉ	3	2	-	1	-	-	-
PJČ	NEZ	3	1	1	-	-	1	-
	USA-T	2	-	-	-	-	2	-
	POD	4	1	-	1	-	2	-
	PODT	3	-	-	3	-	-	-
CH	XINJ	4	-	-	1	-	3	-
	HK	1	-	-	1	-	-	-
	EKON	2	1	1	-	-	-	-
	BEZP	2	-	-	2	-	-	-
	PSOC	3	-	-	3	-	-	-
	OSOB	1	1	-	-	-	-	-
	UD	2	1	1	-	-	-	-
	KSČ	3	1	2	-	-	-	-
MOD	9	2	6	-	-	-	1	
CHS	USA	1	-	-	-	-	1	-
	LAC	7	4	-	1	-	2	-
	TRE	2	2	-	-	-	-	-
	BRI	1	-	-	1	-	-	-
	SVET	3	-	-	3	-	-	-
SOC		14	-	11	3	-	-	